

14.02.2026

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuuston kokous

Kokousaika 14.02.2026 11:00 -

Kokouspaikka Pyhän Andreaan kirkko, Sulkakuja 8 Oulu

Jäsenet	Alanko Juha	maallikkojäsen
	Gröhn Jiska	maallikkojäsen
	Ebeling Mika	pappisjäsen
	Heikkinen Arja	maallikkojäsen
	Helanen Suvi	maallikkojäsen
	Jaakkola Jukka	maallikkojäsen
	Joensuu Jukka	pappisjäsen
	Kaakinen Marita	maallikkojäsen, varapuheenjohtaja
	Kaisto Antti	maallikkojäsen
	Kallunki Hannu	maallikkojäsen, KH:n täysistunnon jäsen
	Kemppainen Marjo	maallikkojäsen
	Koutonen Tarja	maallikkojäsen
	Lampela Ritva	maallikkojäsen
	Mourujärvi Reetta	pappisjäsen
	Oikarinen Erja	pappisjäsen
	Paananen Jukka	maallikkojäsen, puheenjohtaja
	Pekkala Aslak	saamelaisedustaja
	Pitkänen Katariina	pappisjäsen
	Pouke Eeva	maallikkojäsen
	Savuoja Ari	pappisjäsen
	Tahkola Marja-Leena	pappisjäsen

Pekka Lehto	maallikkovarajäsen
Joonas Vapaavuori	pappisvarajäsen

Läsnäolo- ja puhe-
oikeudella

Keskitalo, Jukka	piispa
Saarinen Satu	tuomiorovasti
Ahola Mirva	pappisasessori
Ilkka Mäkinen	pappisasessori
Aalto Mari	lakimiesasessori
Rauhala Juha	hiippakuntadekaani

Sari Timonen	vs. hiippakuntapastori, sihteeri
--------------	----------------------------------

Honkavaara Riikka	viittomakielisen työn pappi
Kallunki Lauri Kalle	jumalanpalvelus- ja musiikkityö
Kronqvist Saija	hiippakuntasihteeri, poistui klo 13.45
Kuikka Mirva	hiippakuntasihteeri
Laurila Matti	hiippakuntasihteeri
Mustakallio Pekka	piispan erityisavustaja
Niittyvuopio Erva	saamelaistyön sihteeri

Eevi Metsometsä	nuorten vaikuttajaryhmä, poistui klo 13.45
Saana-Maija Kitinoja	nuorten vaikuttajaryhmä, poistui klo 13.45
Wallu Postila	nuorten vaikuttajaryhmä, poistui klo 13.45
Venla Ruotsala	nuorten vaikuttajaryhmä, poistui klo 13.45

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

14.02.2026

Christa Niska
Dea Seiloo
Emilia Luukkonen
Joanna Tahkola
Minja-Maria Tervo

nuorten vaikuttajaryhmä, poistui klo 13.45
nuorten vaikuttajaryhmä, poistui klo 13.45
nuorten vaikuttajaryhmä, poistui klo 13.45
nuorten vaikuttajaryhmä, poistui klo 13.45
nuorten vaikuttajaryhmä, poistui klo 13.45

Esteestä ilmoittaminen vs. hiippakuntapastori Sari Timonen, p. 044 7555 512, sari.timonen@evl.fi

14.02.2026

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto**Sisällysluettelo**

§ 1 Kokoustiedot	1
§ 2 Oulun hiippakunnan toiminta- ja talouskertomus sekä neuvottelukuntien toimintakertomukset 2025	3
- Liite 1 Oulun hiippakunnan toimintakertomus 2025	5
- Liite 2 Diakonia ja yhteiskunnallisen työn toimintakertomus 2025	19
- Liite 3 Jumalanpalvelus ja musiikkityön toimintakertomus 2025	25
- Liite 4 Kasvatustoiminnan toimintakertomus 2025	27
- Liite 5 Lähetyksen ja kansainvälisen työn toimintakertomus 2025	35
- Liite 6 Ympäristötoiminnan toimintakertomus 2025	39
- Liite 7 Saamelaistyön toimintakertomus 2025	42
- Liite 8 Vankilatyön toimintakertomus 2025	59
- Liite 9 Viittomakielisen työn toimintakertomus	60
- Liite 10 Oulun hiippakunnan tilinpäätös 2025	68
- Liite 11 Kirkon keskusrahastolle Oulun hiippakunnan toimintakertomus 2025	69
§ 3 Muut mahdolliset asiat	76
§ 4 Kokouksen päätös	77

14.02.2026

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

§ 1 Kokoustiedot

Viikkomessu

Toimitti piispa Jukka Keskitalo, saarnasi vs. hiippakuntapastori Sari Timonen, kanttorina Jukka Jaakkola.

Ennen kokouksen alkua nuorten vaikuttajaryhmät esittäytyivät.

Kokouksen avaus ja läsnäolijoiden toteaminen

Hiippakuntavaltuuston puheenjohtaja avasi kokouksen.

Sihteeri suoritti nimenhuudon. Nimenhuudon yhteydessä Marja-Leena Tahkola esitti Marjo Kemppaisen kannattamana, että paikalla oleville nuorten vaikuttajaryhmien jäsenille myönnetään kokouksessa puheoikeus. Puheoikeus myönnettiin.

Piispa Jukka Keskitalo käytti avauspuheenvuoron ja kertoi, että
1) vuoden 2025 kirkon jäsentilastot ovat valmistuneet. Kirkosta eroaminen on vähentynyt ja kirkkoon liittyminen on lisääntynyt. Tästä huolimatta jäsenten kokonaismäärä laskee edelleen. Oulun hiippakunnan seurakuntien jäsenmäärä oli noin 72–73 %.
2) keskustelu seurakuntien rakennemuutoksista on lisääntynyt. Tunturi-Lapin (Enontekiön, Kittilän, Kolarin ja Muonion seurakunnat) yhtymäselvitys on valmistunut. Aloite seurakuntayhtymästä tuli alun perin seurakunnilta, mutta selvityksen valmistuttua kaikkien seurakuntien lausunnot yhdistymisestä olivat kielteisiä, joten aloitetta ei viedä eteenpäin. Sodankylän ja Pelkosenniemen seurakuntien yhdistyminen on etenemässä. Suunnitelman mukaan Pelkosenniemen seurakunta muutetaan alueseurakunnaksi. Asia on parhaillaan seurakuntien lausuntokierroksella. Yhdistyminen on näin mahdollisesti toteutumassa vuoden 2027 alusta. Ylitornion seurakunta ja sen lähiseurakunnat käyvät parhaillaan alustaa keskustelua rakennemuutoksesta.
3) tavoitteena on saada nuorten vaikuttajaryhmä jokaiseen Oulun hiippakunnan seurakuntaan.

Hannu Kallunki, hiippakunnan edustaja kirkon keskushallinnossa, kertoi että täysistunnon kokouksia on keskimäärin kerran kuukaudessa. Kirkolliskokouksen päätöksestä syksystä 2024 meneillään on ollut Kirkkohallituksen laaja muutoshanke, jonka tavoitteena on säästää 3 miljoonaa euroa vuoteen 2030 mennessä. Tammikuun 2026 lopussa päätettiin henkilöstön irtisanomisista ja uudelleensijoittamisista. Lopullinen tuotannollisten ja taloudellisten syiden sekä toiminnan uudelleen järjestelyjen vaikutuksesta irtisanottavien määrä oli noin 14 henkilötövuotta. Lähtökohtana uudelle organisaatiolle on, että kirkon päätöksenteko saa jatkossakin tarvitsemansa tuen, strategisesti johdettu vaikuttamistoiminta vahvistuu ja saa lisää resursseja ja että kirkkohallitus tuottaa seurakunnille vain erikseen määriteltävät, yhteiset palvelut. Supistukset koskevat erityisesti seurakuntatyön kehittämistä, tapahtumatuotantoa, viestintää, niitä

14.02.2026

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

koulutuksia, joita muut tahot jo toteuttavat ja sellaista tutkimusta, jolla ei ole erityistä tilausta päätöksenteossa. Toimintaa ei kuitenkaan ole tarkoitus siirtää tuomiokapituleille. Uusi organisaatio aloittaa toimintansa 1.1.2027. Keskusrahastomaksujen pitäisi tällä hetkellä säilyä ennallaan, tosin kirkon palvelukeskuksen toiminta rahoitetaan jatkossa suoraan seurakuntien varoilla. Keskustelua valtionosuuksien vähennyksistä tullaan käymään valtionhallinnon kanssa.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Perustelut	KL 10: 15 § Toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä, jollei päätöksenteolle säädetä tässä laissa muita vaatimuksia. - - - Läsnä olevaksi katsotaan myös toimielimen jäsen, joka osallistuu kokoukseen sähköisesti. Hiippakuntavaltuuston työjärjestyksen 2 §:n mukaan kokouksen esityslista lähetetään osanottajille siten, että se on osanottajilla viimeistään viisi päivää ennen kokousta.
Esitys	Kokous todetaan laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.
Päätös	Esityksen mukaisesti.

Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta

Perustelu	Hiippakuntavaltuuston työjärjestyksen 5 §:n mukaan hiippakuntavaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa tarkastamaan kokouksen pöytäkirjan. Valitut pöytäkirjantarkastajat toimivat myös ääntenlaskijoina.
Esitys	Pöytäkirjantarkastajaksi valitaan Jukka Joensuu ja Antti Kaisto.
Päätös	Esityksen mukaisesti.

Työjärjestyksen hyväksyminen

Esittelijä	Tuomiokapituli
Esitys	Hiippakuntavaltuusto hyväksyy kokouksen työjärjestyksen.
Päätös	Esityksen mukaisesti sillä lisäyksellä, että muihin asioihin lisättiin jäsen Marjo Kempaisen asia.

14.02.2026

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

§ 2 Oulun hiippakunnan toiminta- ja talouskertomus sekä neuvottelukuntien toimintakertomukset 2025

Diaarinumero DOUL/39/02.00.02/2026

Esittelijä Tuomiokapituli

Perustelut Toimintakertomukset

Tuomiokapituli on käsitellyt (3.2.2026 § 3) Oulun hiippakunnan toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen vuodelta 2025 ja päättänyt lähettää ne hiippakuntavaltuustolle hyväksyttäväksi. Samalla tuomiokapituli on päättänyt lähettää hiippakuntavaltuustolle hyväksyttäväksi ja kirkon keskusrahastolle lähetettäväksi ohjeistuksen mukaisen hiippakunnan toiminta- ja talouskertomuksen (liite 1) vuodelta 2025.

Samalla tuomiokapituli hyväksyi Oulun hiippakunnan diakonia- ja yhteiskunnallisen työn, jumalanpalvelus- ja kirkkomusiikkityön, kasvatuksen, lähettyksen ja kansainvälisen työn sekä ympäristötoiminnan neuvottelukunnan toimintakertomukset sekä vankila- että viittomakielisen työn toimintakertomukset ja merkitsi tiedoksi saamelaistyön toimintakertomuksen vuodelta 2025 ja lähetti ne tiedoksi hiippakuntavaltuustolle.

Talouskertomus

Kirkkohallitus on toimittanut tuomiokapitulille Oulun hiippakunnan tilinpäätöksen 2025 (liite 10).

Oulun hiippakunnan talousarvion toimintamääräraha oli 1.673.700 euroa ja kiinteistökuluihin oli varattu 121.200 euroa. Talousarvion toteuma toiminnan osalta oli 1.665.615 euroa (99,5 %), joista henkilöstökuluja oli 1.271.548 euroa (n. 70,1 % toimintakuluista). Toimitilojen osalta toteuma oli 102.398 euroa (n. 84,5 %).

Tuomiokapitulilla on rahasto, josta voidaan tuomiokapitulin päätöksellä myöntää avustuksia kirkon ja hiippakunnan tehtäviä ja toimintoja edistäviin tarkoituksiin. Rahaston käytöstä päättää tuomiokapituli. Vuoden 2025 lopulla maksettiin rahastosta 10.000 euroa Kirkon keskusrahastolle rahaston velkaa. Rahaston tuotto on pysynyt vakaana.

Kirkkolain 4 luvun 1 §:n mukaan hiippakunta huolehtii itse toiminnastaan ja hoitaa talouttaan tämän lain ja kirkkojärjestyksen sekä niiden nojalla annettujen säännösten mukaan.

Kirkkojärjestyksen 4 luvun 10 §:n 1 momentin mukaan hiippakuntavaltuuston tehtävänä on mm. hyväksyä hiippakunnan toiminta- ja talouskertomus.

Kirkkolain 5 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan kirkolliskokouksen tehtävänä on mm. tarkastuttaa kirkon keskusrahaston ja muiden kirkkohallituksen sekä hiippakuntien viranomaisten hoidossa olevien rahastojen ja muiden varojen tilit ja hallinto, vahvistaa niiden tilinpäätökset ja päättää vastuuvapauden myöntämisestä.

14.02.2026

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

Liitteet:

Liite 1 Oulun hiippakunnan toimintakertomus 2025
Liite 2 Diakonia- ja yhteiskunnallinen toimintakertomus 2025
Liite 3 Jumalanpalveluksen ja musiikin toimintakertomus 2025
Liite 4 Kasvatuksen toimintakertomus 2025
Liite 5 Lähetyksen ja kansainvälisen työn toimintakertomus 2025
Liite 6 Ympäristötoiminnan toimintakertomus 2025
Liite 7 Saamelaistyön toimintakertomus 2025
Liite 8 Vankilatyön toimintakertomus 2025
Liite 9 Viittomakielisen työn toimintakertomus 2025
Liite 10 Oulun hiippakunnan tilinpäätös 2025

Liite 11 Oulun hiippakunnan toimintakertomus Kirkon keskusrahastolle 2025

Esitys

Hiippakuntavaltuusto

a. hyväksyy Oulun hiippakunnan toimintakertomuksen ja talouskertomuksen vuodelta 2025 ja

b. merkitsee tiedoksi Oulun hiippakunnan neuvottelukuntien, viittomakielisen työn, vankilatyön ja saamelaistyön toimintakertomukset vuodelta 2025.

Päätös

Esityksen mukaisesti sillä muutoksella, että sivulla 12 (5.11 Vankilatyö) ja sivulla 59 (Vankilatyön vuosi 2025) Vaalan vankilapapin virkaan valitun nimi on Ville Suomela.

Toimenpiteet

Tuomiokapituli lähettää hiippakuntavaltuustolle hyväksyttäväksi hiippakunnan toiminta- ja talouskertomuksen vuodelta 2025 ja tiedoksi diakonia- ja yhteiskunnallisen työn, jumalanpalvelus- ja musiikkitoiminnan, kasvatustoiminnan, lähetystyön sekä ympäristötoiminnan neuvottelukuntien toimintakertomukset sekä saamelaistyön, vankilatyön ja viittomakielisen työn toimintakertomukset.

Lisätiedot

toimintakertomukset hiippakuntadekaani Juha Rauhala, p.044 755 5556, juha.rauhala@evl.fi, talous lakimiesasessori Mari Aalto, p. 040 744 3303, mari.aalto@evl.fi

Muutoksenhaku

a) Valitusosoitus liitteenä.

b) Päätökseen ei kirkkolain 12 luvun 4 §:n mukaan saa hakea muutosta.

OULUN HIIPPAKUNNAN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2025

Sisällys

1	TOIMINTA-AJATUS JA STRATEGIA.....	3
2	TÄRKEIMMÄT TAPAHTUMAT HIIPPAKUNNAN TOIMINTAYMPÄRISTÖSSÄ JA TOIMINNASSA.....	3
3	VUODELLE 2025 HYVÄKSYTTYJEN TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN ARVIOINTIA	5
4	HIIPPAKUNNAN TOIMINTA	5
4.1	PIISPA.....	5
4.2	TUOMIOKAPITULI	7
4.3	HIIPPAKUNTAVALTUUSTO.....	7
4.4	NEUVOTTELUKUNNAT	8
5	TYÖALAT JA KOULUTUSTOIMINTA	8
5.1	Koulutustoiminta.....	8
5.2	Diakonia ja yhteiskunnallinen työ.....	9
5.3	Jumalanpalvelus- ja musiikkityö	9
5.4	Kasvatustoiminta.....	9
5.5	Lähetys- ja kansainvälinen työ	10
5.6	Ympäristötoiminta	10
5.7	Työnohjaus ja työyhteisöjen kehittämistoiminta.....	11
5.8	Konsultointi.....	11
5.9	Työ matkailijoiden parissa	11
5.10	Saamelaisytyö	11
5.11	Vankilatyö	11
5.12	Viittomakielinen työ	12
5.13	Hanketoiminta	12
5.14	Kansainväliset yhteydet ja ekumenia.....	12
5.15	Viestintä	13
6	HENKILÖSTÖ.....	14
6.1	Hiippakuntavaltuusto	14
6.2	Tuomiokapitulin jäsenet.....	14

1 TOIMINTA-AJATUS JA STRATEGIA

Oulun hiippakunnan ja sen seurakuntien tehtävänä on kutsua ihmisiä Jumalan yhteyteen sekä rohkaista välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta. Pelastavan evankeliumin julistus, osallisuus, yhteisvastuu, heikoimpien puolesta puhuminen, sielunhoito, tasa-arvosta ja ihmisarvosta huolehtiminen sekä luomakunnan eheyden vaaliminen kuuluvat yhteen. Oulun hiippakunnan tehtävänä on tukea ja edistää kirkon tehtävän toteutumista hiippakunnassa ja sen seurakunnissa.

Oulun hiippakunnan Uskon, toivon ja rakkauden asialla pohjoisessa -strategialla halutaan innostaa seurakuntia uudenlaisen työotteen kokeiluun ja käyttöönottamiseen. Strategiassa muistutetaan marginaaleissa tehtävän työn merkityksestä, kuinka seurakunnallinen työ tulisi aina aloittaa kaikkein vähimmäistä ja siitä, kuinka seurakuntien tulee olla valmiita muuttamaan totuttuja toimintamallejaan ja rakenteitaan.

2 TÄRKEIMMÄT TAPAHTUMAT HIIPPAKUNNAN TOIMINTAYMPÄRISTÖSSÄ JA TOIMINNASSA

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa jatkuu aiheuttaen vakavaa inhimillistä kärsimystä ja lisäten epävakautta Euroopassa. Maailmanpoliittinen tilanne heijastuu myös kirkon arkeen: valmius- ja varautumisteemat vievät aiempaa enemmän aikaa hiippakunnassa ja seurakunnissa. Oulun hiippakunta on osallistunut valmius- ja paikallispuolustusharjoituksiin sekä alueelliseen valmius- ja turvallisuusfoorumiin. Kirkolle on hyväksytty uusi valmiussuunnitelma, ja seurakuntien tulee päivittää omansa. Heikko taloustilanne Suomessa kuormittaa erityisesti pienituloisia ja perheitä, mikä on lisännyt diakoniatyön taloudellista ja henkistä auttamistyötä.

Vuonna 2025 hiippakunta järjesti monipuolisesti tapahtumia ja koulutuksia, tuotti materiaaleja, tuki seurakuntien työntekijöitä ja vahvisti yhteistyöverkostoja. Hiippakuntapäivät kokosivat yhteen yli 600 työntekijää, luottamushenkilöä ja vapaaehtoista vahvistamaan yhteistä työtä ja hengellistä elämää.

Vuoden koulutus- ja tukitoimista voidaan nostaa esiin esimerkiksi hiippakunnan luottamushenkilöille ja puheenjohtajistolle järjestetyt verkkokoulutukset, uusien kirkkoherrojen mentorointi ja Turvallisempi tila –koulutukset, jotka jatkuvat myös vuonna 2026.

Piispantarkastukset toteutettiin vuoden aikana Nivalan, Kempeleen, Limingan, Sallan ja Taivalkosken seurakunnissa.

Hyvinvointialueiden järjestäytyminen ja toimintakäytännöt ovat tuoneet haasteita seurakuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyöhön. Yhteistyötä on kuitenkin vahvistettu nimeämällä seurakuntien edustajia alueiden eri toimikuntiin, ylläpitämällä säännöllisiä yhteyksiä hyvinvointialueiden toimijoihin sekä mm. suunnittelemalla yhdessä psykososiaalisen tuen järjestämistä.

Seurakuntarakenneselvitystä tehtiin kuudessa hiippakunnan seurakunnassa kuluneena vuonna. Vuoden 2025 alusta lähtien seurakuntia on 60, Utajärven seurakunnan ja Vaalan seurakunnan liittyttyä Muhoksen seurakuntaan.

Lokakuussa järjestettiin kaksipäiväiset jumalanpalvelus- ja kirkkomusiikkipäivät Karjasillan kirkossa, joiden teemana oli kirkolliset toimitukset. Keväällä 2026 järjestettäviin Oulun hiippakunnan kanttorienpäivien suunnittelu käynnistyi syksyllä 2025. Kaiken kaikkiaan hiippakunnan musiikkityössä on voitu vastata kentältä tulleisiin koulutustarpeisiin hiippakunta- ja rovastikuntatasolla.

Diakoniatyöntekijöiden lähitukea vahvistettiin mm. jatkamalla yksintyöskentelevien Teams-tapaamisia ja ylläpitämällä säännöllistä yhteydenpitoa diakoniatyöntekijöihin laajasti eri kanavissa. Lähituen kokonaisuus tarjosi tärkeää arjen tukea, lisäsi vertaistukea ja vahvisti yhteyttä hiippakunnan ja työntekijöiden välillä. Vuoden koulutusten ja tapahtumien joukosta mainita esimerkiksi *Kuka kuuntelee köyhää* -päivä Torniossa, jossa asiantuntijat ja kokemusasiantuntijat keskustelivat köyhyyden kysymyksistä noin 40 osallistujan kanssa.

Kasvatustyön painopisteinä vuonna 2025 olivat turvan ja luottamuksen vahvistaminen, työyhteisöjen turvallisuuden kehittäminen sekä leirityön hyvinvointijohtamisen mallin rakentaminen. Mentorointia ja nuorten vaikuttajaryhmiä vahvistettiin koulutuksilla, materiaalien tuottamisella ja hiippakuntaleirin valmistelulla, ja Kuusamo palkittiin vuoden parhaana vaikuttajaryhmänä. Työhyvinvointia tuettiin vertaiskeskusteluilla, konsultaatiolla ja laajalla leirityön hyvinvointijohtamisen kyselytutkimuksella, jonka pohjalta laadittiin rovastikuntakohtaisia suunnitelmia. Lisäksi hiippakunta osallistui Walk in terapia -hankkeeseen, vahvisti koulutusyhteistyötä ja valmisteli hyvinvointijohtamiseen liittyviä tutkimuksia.

Hiippakunnan lähetysjuhlat järjestettiin elokuussa Kittilässä. Juhlat kokosivat yhteen laajan osallistujajoukon, myös niitä, joille lähetystyö ei ole entuudestaan tuttua, ja toimivat samalla tärkeänä koko hiippakunnan työntekijöitä yhdistävänä tapahtumana. Vuoden loppuun mennessä valmistui Viisi vinkkiä lähetystyöhön -verkkosivusto. Sivustolle koottiin viisi konkreettista ja helposti sovellettavaa vinkkiä 15 eri kohderyhmälle siitä, miten lähetystyö ja kansainvälinen vastuu voidaan tuoda arkeen luontevasti ja innostavasti.

Vuonna 2025 Oulun hiippakunnassa myönnettiin Kirkon ympäristödiplomi 21 seurakunnalle, ja kahden seurakunnan hakemukset etenivät Kirkkohallitukseen. Auditoinneista yksitoista koski uusia seurakuntia, ja vuodelle 2026 auditointia odottaa kolme seurakuntaa sekä tuomiokapituli. Samalla monissa seurakunnissa käynnistyivät ympäristökatselmuks, ohjelmien laadinta ja vanhojen diplomien uusiminen. Hiilineutraali kirkko 2030-tavoitetta tukee talotekniikan asiantuntijan työ, ja Kirkkohallituksen Jari Poutiainen on tarjonnut hiippakunnalle tukea osallistumalla ympäristöpäiviin Rovaniemellä ja Ylivieskassa.

Oulun hiippakunnalla on vahvat ekumeeniset ja kansainväliset suhteet. Syyskuussa hiippakunta järjesti Pohjoiskalotin kirkollisen yhteistyöverkoston kokouksen, jonka teemana olivat ympäristökysymykset. Kokouksessa julkaistiin myös pohjoismaisten hiippakuntien yhteinen julkilausuma *“Luomakunnan valitus täytyy ottaa todesta”*. Lokakuussa piispa Keskitalo edusti seurueineen Suomen evankelis-luterilaista kirkkoa Sant’Egidio-yhteisön *Daring Peace* -rauhankonferenssissa Roomassa. Tapahtuma kokosi yhteen uskonnollisia johtajia, poliitikkoja, kulttuurivaikuttajia ja tuhansia osallistujia. Konferenssi korosti dialogia, sovintoa ja rohkeaa sitoutumista rauhan edistämiseen.

Yhteistyö Rikosseuraamuslaitoksen kanssa on jatkunut hyvin. Rise perusti uuden vankilapapin viran Vaalan vankilaan, jossa pappi aloittaa 1.2.2026. Piispa ja hiippakuntadekaani osallistuivat Vaalan vankilan vihkimiseen, ja vankilan hengellinen tila vihitaan kappelikäyttöön keväällä 2026. Hiippakuntadekaani osallistui Oulun vankilan vihkimiseen ja Oulun vankilan hengellinen tila tullaan vihkimään kappeliksi vuoden 2026 aikana. Yhteydenpidossa Risen kanssa on käsitelty myös vankiladiakonin tehtävänkuvan uudistamista ja seurakuntayhteyksien vahvistamista erityisesti yhdyskuntapalvelun kehittämisen näkökulmasta.

Kirkon saamelaistyyölle vuosi 2025 oli merkittävä ja osin käännteentekevä. *Sämmiliih kirhoost – Sä’mmla ceerkvest – Sápmlaččat girkus – Saamelaiset kirkossa* -hanke toteutui tavoitteidensa mukaisesti, ja suositusten toimenpiteiden toimeenpano on käynnistynyt hyvin. Hankkeen päätösmessu toimitettiin Turun tuomiokirkossa 8.5.2025. Messussa arkkipiispa Tapio Luoma esitti koko Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja kaikkien piispojen puolesta anteeksipyynnön saamen kansalle. Kirkolliskokous päätti marraskuussa 2025 sisällyttää vuoden 2026 talousarvioon 25 000 euroa kirkon työntekijöiden saamen kielten ja kulttuurin opintoihin. Tämän avulla voidaan tulevaisuudessa turvata saamen kielten taitoisten työntekijöiden saatavuus ja varmistaa saamelaisille palvelu omilla äidinkiellään.

Viittomakielisen suunnitellut tapahtumat, leirit ja retket toteutuivat, mukaan lukien matka Kuurojen lähetysten vuosijuhlaan Helsinkiin. Vuoden aikana otettiin käyttöön uusi kirkkohallituksen linjaus, jonka mukaisesti työn painopisteitä alettiin toteuttaa ja virkanimike muutettiin viittomakielisen työn papiksi. Piirin toiminnan ytimessä olivat 26 jumalanpalvelusta sekä säännöllisesti kokoontuvat ryhmät, ja toimintaa laajennettiin myös Kalajoen rovastikuntaan. Syksyllä järjestetty viittomakielen

alkeiskurssi ja uusien yhteyshenkilöiden perehdytys vahvistivat seurakuntien kielitaitoa ja valmiuksia tukea viittomakielistä työtä.

3 VUODELLE 2025 HYVÄKSYTTYJEN TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN ARVIOINTIA

Toiminnalle asetetut tavoitteet saavutettiin pääosin suunnitelmien mukaan.

Hiippakunta tuki strategisen työskentelyn, työn ohjauksen ja yhteistyön kehittämistä järjestämällä koulutustilanteita eri ammattiryhmille, luottamushenkilöille ja vapaaehtoisille niin lähikuin verkkokoulutuksena. Työyhteisökonsultaatioita tehtiin useissa seurakunnissa, seurakuntarakeneselvitystä tehtiin kuudessa seurakunnassa, seurakuntien luottamushenkilöille järjestettiin koulutustilanteita ja hyvinvointialueiden toimijoihin rakennettiin toimivat suhteet.

Johtajuuden tukeminen näkyi mm. siinä kuinka kaikille uusille kirkkoherroille osoitetaan mentori. Oulun hiippakunta toteuttaa yhdessä Kirkon koulutuskeskuksen, Lapuan hiippakunnan kanssa Johtajana kirkossa –koulutuksen ensimmäistä kertaa Oulussa. Myös muita johtajuuteen ja työyhteisön toimivuuteen liittyviä koulutuksia järjestettiin. Näin tuetaan seurakuntien johtajuutta ja työhyvinvointia.

Työntekijöiden hengellisyyttä tuettiin mm. järjestämällä Hengellinen matkakumppanuus ja työhyvinvointi -koulutusrettiitti yhteistyössä Hiljaisuuden ystävät ry:n kanssa. Lisäksi Oulun hiippakunta tuki Kirkon keskusrahaston määrärahan puitteissa vähävaraisten seurakuntien koulutustoimintaa sekä epäsäännöllisissä työsuhteissa olevia hiippakunnan seurakuntien työntekijöitä, mahdollistaen heidän osallistumisensa koulutuksiin.

Oulun hiippakunnan talousarvion toimintamääräraha oli 1.673.700 euroa ja kiinteistökuluihin oli varattu 121.200 euroa. Talousarvion toteuma toiminnan osalta oli 1.665.615 euroa (99,5 %), joista henkilöstökuluja oli 1.271.548 euroa (n. 70,1 % toimintamenoista). Toimitilojen osalta toteuma oli 102.398 euroa (n. 84,5 %).

Tuomiokapitulilla on rahasto, josta voidaan tuomiokapitulin päätöksellä myöntää avustuksia kirkon ja hiippakunnan tehtäviä ja toimintoja edistäviin tarkoituksiin. Rahaston käytöstä päättää tuomiokapituli. Vuoden 2025 lopulla maksettiin rahastosta 10.000 euroa Kirkon keskusrahastolle rahaston velkaa. Rahaston tuotto on pysynyt vakaana.

4 HIIPPAKUNNAN TOIMINTA

4.1 PIISPA

Piispan tehtävänä on Kirkkolain mukaisesti ”johtaa hiippakuntansa hallintoa ja toimintaa sekä valvoa seurakuntia ja pappeja” (KL 4: 3 §). Vuonna 2025 Oulun hiippakunnan piispa Jukka Keskitalo toimi laaja-alaisesti hiippakuntansa ja kokonaiskirkon työssä. Hän jatkoi myös ulkosuomalaistyön vastuupiispana piispojen keskinäisessä vastuunjaossa sekä lukuisissa luottamustehtävissä.

Hiippakunnan strategia ”Uskon, toivon ja rakkauden asialla pohjoisessa” oli käytössä neljättä kokonaista vuotta. Strategiaa toteutettiin kokonaisvaltaisesti piispan viranhoidossa.

Vuoden 2025 aikana piispa toimitti piispantarkastuksen Nivalan, Kempeleen, Limingan, Sallan ja Taivalkosken seurakunnissa eli yhteensä viidessä seurakunnassa. Piispantarkastuksen noin vuoden kestävissä prosessissa käytettiin yhteistyöllä muodostettuja ohjeita. Visiitativiiikonloput olivat 24.–26.1. Nivalassa, 13.–14. ja 16.2. Kempeleessä, 4.–6.4. Limingassa, 26.–28.9. Sallassa sekä 12. ja 14.12. Taivalkoskella.

Oulun hiippakunnan ja Oulun piispan järjestämiä vuoden päätapahtumia olivat vierailu Victorianjärven Itäiseen hiippakuntaan 14.–21.1., Oulun hiippakunnan hiippakuntapäivät 14.–15.5., Oulun Eku-meeninen Piispanpyöräily 6.9., Saamelaiten kirkkopäivät Altassa 27.–29.6., Oulun hiippakunnan

lähetysjuhlat 22.–24.8. Kittilän Levillä, Pohjoiskalotin kirkollinen yhteistyöverkosto 9.–10.9. ja Hoosianna-juhla 29.11. Oulun tuomiokirkon portailla.

Piispa ja hänen seurueensa vierailivat Viktorianjärven Itäisessä hiippakunnassa Tansaniassa 14.–21.1. Matkan aikana piispa vihki pastori Oscar Itael Leman hiippakunnan piispaksi sekä kastoi 17 henkilöä Nehemia-seurakunnan messussa. Seurue tutustui myös Nyankaton raamattuopiston toimintaan sekä paluumatkalla kristittyjen elämään vähemmistöuskontona Sansibarilla.

Oulun hiippakunnan hiippakuntapäivillä 14.–15.5. piispa keskusteli yhdessä ohjaaja Klaus Härön kanssa elokuvasta, elämästä ja uskosta. Päivien monipuolinen ohjelma toi yhteen Tapahtumakeskus Tullisaliin n. 600 seurakuntien työntekijää, luottamushenkilöä ja vapaaehtoista.

Oulun ekumeeninen piispanpyöräily 6.9. suuntautui tänä vuonna Kempeleen vanhalle kirkolle, ja mukana oli kuutisenkymmentä polkijaa. Pyöräily toteutettiin toisen kerran ekumeenisena tapahtumana yhdessä Oulun ortodoksisen hiippakunnan kanssa. Pyöräilyn päätepisteessä Oulun metropoliitta Elia toimitti ortodoksisen rukoushetken Kempeleen vanhassa kirkossa. Piispanpyöräilyjä poljettiin hiippakunnan seurakuntien järjestämänä myös muilla paikkakunnilla, ja piispa Jukka Keskitalo lähetti tervehdyksen noille tapahtumille.

Oulun hiippakunnan lähetysjuhlilla 22.–24.8. piispa keskusteli rauhasta komentaja Mikko Lehmuksen kanssa. Kittilän lähetysjuhljen kantava teema oli rauha koko maailmassa.

Piispa osallistui seurueineen Pohjoiskalotin kirkollisen yhteistyöverkoston seminaariin ja kokoukseen Rovaniemellä 9.–10.9. Kokous kutsui julkilausumassaan ihmisiä ja yhteisöjä vastuuseen ympäristöstä ja ilmastosta.

Hoosianna-juhla 30.11. kokosi noin 100 oululaista laulamaan tuttuja joululauluja Oulun tuomiokirkon portaalle ja kuuntelemaan mieskuoro A-Menin esitystä. Piispan lisäksi tilaisuuteen toi tervehdyksensä Oulun kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja Tomi Kaismo Oulun kaupungin edustajana.

Piispa toimitti vuonna 2025 yhdeksän kirkkoherran virkaanasettamista. Uudet kirkkoherrat asetettiin virkaansa Kärsämäen, Iin, Oulaisten, Raahen, Pellon, Utsjoen, Sodankylän, Limingan ja Kärsämäen seurakunnissa.

Vuonna 2025 Oulun hiippakunnassa järjestettiin kaksi pappisvihkimystä (25.5. ja 1.11.), joissa vihittiin yhteensä 10 uutta pappia. Näiden vihkimysten jälkeen piispa on siten vihkinyt yhteensä 93 pappia Oulun hiippakuntaan. Lisäksi piispa vihki 17.8. yksitoista diakonian ammattilaista diakonian virkaan. Piispa nimitti viisi ansioitunutta pappia rovastiksi. Oulun hiippakunnan tuomiokapituli myönsi lisäksi kahdelle kirkkomuusikolle director cantus – ja director musices arvonimet piispan esityksestä.

Ulkosuomalaistyön vastuupiispan tehtävässä piispa Keskitalo vieraili 10.–13.10. Itävallan suomalaisessa seurakunnassa, jossa vietettiin seurakunnan 20-vuotisjuhlamessua. Vierailun aikana piispa seurueineen tapasi laajasti itävaltalaisia sekä seurakunnan yhteistyöverkostoja.

Piispa toimitti juhlamessut Kalajoella (Kalajoen seurakunnan 500-vuotinen historia 2.2.), Posiolla (Posion seurakunnan 100-vuotisjuhla 16.11.) ja Kannuksessa (Kannuksen kirkon uudelleen käyttöönotto 30.11.)

Muita keskeisiä tilaisuuksia, joissa piispa Keskitalolla oli erilaisia tärkeitä rooleja olivat mm. Marianpäivän messu ja Saamelaiset kirkossa -hankkeen antologian julkaisu Hetassa 23.3., Vaalan uuden vankilan avajaiset 25.3., Romanipäivän iltagaala 8.4., Vierailu ja toimintaan tutustuminen Kainuun prikaatiin 14.–15.4., Uusheräyksen kesäseurat Raahessa 15.6., Rauhan Sanan suvijuhljen avajaiset 4.7., Saarna Suomen Merimieskirkon 150 vuotisjuhlamessussa 21.9., Itävallan suomalaisen seurakunnan 20-vuotisjuhlamessu 12.10., Piispan kyselytunnilla 22.10 Radio Deissä, Uskontojen rauhankävely Oulussa 23.10., Kansainvälinen rauhankokous Roomassa 26.–30.10. Roomassa, piispa oli yhtenä puhujana paneelissa, joka käsitteli rukouksen ja rauhan yhteyttä. Stig Lægdenen vihkimys 7.12. Tromssan tuomiokirkossa Nord-Hålogalandin hiippakunnan piispaksi. Saamelaiset kirkossa -hankkeen

huipennus Turun tuomiokirkossa, Oulun yliopiston ja Oulun ammattikorkeakoulun yhteisessä eku-meenisessa jouluhartaudessa 17.12.

Alueellisesti merkittäviä luottamustehtäviä olivat edelleen Oulun yliopiston yhteistyösuhteiden neuvoston jäsenyys ja Oulun Diakonissalaitoksen hallintoneuvoston puheenjohtajuus. Puolustusvoimien ja sen kirkollisen työn kanssa tehtävä yhteistyö toteutui yhteydenpidossa Puolustusvoimien alueellisiin toimijoihin sekä Puolustusvoimien alueellisessa kirkkojuhlassa 27.11.

Hiippakunnan hallinnossa keskeisiä ovat tuomiokapitulin kollegion istunnot ja hiippakuntavaltuuston kokoukset. Hiippakunnallisten tehtävien lisäksi piispan työhön kuuluu kokonaiskirkollinen työ sisältäen mm. piispainkokouksiin ja kirkolliskokoukseen osallistumisen (2 istuntoviikkoa vuodessa). Piispa Keskitalo osallistui edelleen kirkolliskokouksen talousvaliokunnan työskentelyyn, josta osa toteutettiin verkossa.

Pohjoisen hiippakunnan alueella on saamelaisten kotiseutualue, joka käsittää Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kunnat sekä Sodankylän kunnan Lapin paliskunnan alueen. Piispa osallistui myös vuonna 2025 saamelaistyön neuvottelukunnan työskentelyyn ja toimi muutenkin saamelaisten asioiden eteenpäin viemiseksi. *Sämmiliih kirhoost – Sámmela ceerkvest – Sápmelaččat girkus – Saamelaiset kirkossa* -hanke päättyi 8.5. Turun tuomiokirkossa, jossa Evankelis-luterilainen kirkko ja sen kaikki piispat yhdessä esittivät anteeksipyyntönsä Saamen kansalle.

Piispa Keskitalon kuusi vuotinen Suomen Piipaseuran puheenjohtajuus päättyi 2.4. Suomen Merimieskirkko ry:n hallituksen jäsenenä työ jatkuu.

Työskentely ja näkyvyys medioissa jatkui vahvana. Piispa osallistui julkiseen keskusteluun kirjoituksiltaan muun muassa rauhasta, terveydenhuollon priorisoinnista, kirkon avioliittokysymyksestä sekä uskonnon asemasta ja näkyvyydestä suomalaisessa yhteiskunnassa. Julkaistujen haastattelujen ja lehtihaastattelujen aihepiirit käsittelivät jälleen piispantarkastusten vierailuja, seurakuntien juhlia ja henkilövalintoja.

Läsnäolo sosiaalisessa mediassa oli hyvin aktiivista erityisesti Facebook- ja X-tileillä. Piispa jatkoi myös Oulun teatterin Näyttämöraadissa, jonka jäsenet tuovat mm. somessa esille Oulun teatterin esityksiä omasta näkökulmastaan.

Piispa Keskitalo tapasi vuoden aikana laajasti kirkon, hiippakunnan, yhteiskunnan, yksityisen sektorin ja järjestöjen yhteistyökumppaneita. Vuoden 2025 piispan adventtivastaanotto järjestettiin Kokkolassa 1. adventin jälkeisenä maanantaina 1.12., ja se kokosi satakunta vierasta Kokkolan seurakuntakeskukseen.

4.2 TUOMIOKAPITULI

Tuomiokapitulin kollegio kokoontui vuoden 2025 aikana 13 kertaa ja käsitteli 550 asiaa. Käsiteltävät asiat koskivat hiippakunnan hallintoa ja toimintaa, pappien virka- ja koulutusasioita, kanteluasioita sekä lausuntoja eri viranomaisille.

Tuomiokapitulissa tuli vireille 11 kirkkoherran viran sekä 11 kappalaisen viran täyttöprosessia, jonka lisäksi tuomiokapituli antoi useita viranhoitomääräyksiä erilaisiin pappien määräaikaisiin tehtäviin. Yli kahden kuukauden virkavapauksia papeille myönnettiin 43 ja sivutoimilupia 6. Hiippakuntasiirtoja tehtiin 11, joista Oulun hiippakuntaan 5 ja muihin hiippakuntiin 6. Pappistutkintoja tuomiokapituli hyväksyi vuoden 2025 aikana 10.

4.3 HIIPPAKUNTAVALTUUSTO

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto kokoontui vuonna 2025 kaksi kertaa (15.2. ja 7.6.). Toiminta- ja talouskertomuksen sekä toimintasuunnitelma ja talousarvio ehdotusten hyväksymisen lisäksi hiippakuntavaltuusto asetti neljä henkilöä ehdolle Kirkon työmarkkinalaitoksen valtuuskunnan jäsenten ja varajäsenten vaalia varten sekä keskusteli kirkon ajankohtaisista aiheista.

4.4 NEUVOTTELUKUNNAT

Oulun hiippakunnassa on toiminut vuonna 2025 seuraavat neuvottelukunnat ja tiimi:

- Oulun hiippakunnan jumalanpalvelus- ja musiikkitoiminnan tiimi
- Oulun hiippakunnan lähetyksen ja kansainvälisen työn neuvottelukunta
- Oulun hiippakunnan kasvatustoiminnan neuvottelukunta
- Oulun hiippakunnan diakonia- ja yhteiskunnallisen työn neuvottelukunta
- Oulun hiippakunnan ympäristötoiminnan neuvottelukunta

Neuvottelukunnat ja tiimi ovat esittäneet toimintakertomuksensa tuomiokapitulille, joka on hyväksynyt ne 3.2.2026.

5 TYÖALAT JA KOULUTUSTOIMINTA

5.1 KOULUTUSTOIMINTA

Vuoden 2025 aikana hiippakunta järjesti ordinaatiokoulutusta sekä papeille että diakoneille. Pappien ordinaatiokoulutus koostuu kahdesta jaksosta: Ordinaatio I järjestetään ennen pappisvihkimystä ja Ordinaatio II noin vuoden kuluttua vihkimyksestä. Ordinaatio I toteutettiin kuluneena vuonna kahdesti, ja kursseille osallistui yhteensä 10 henkilöä. Ordinaatio II -koulutukseen osallistui 9 henkilöä. Pappien ordinaatiokoulutuksesta vastaavat hiippakuntapastori ja hiippakuntadekaani.

Diakonian virkaan vihittävien ordinaatiokoulutus järjestettiin kerran, ja siihen osallistui 11 vihittävää. Koulutuksesta vastaavat diakonian ja yhteiskunnallisen työn hiippakuntasihteeri sekä hiippakuntadekaani.

Pastoraalitutkintoon kuuluvista opinnoista järjestettiin PT 10 (*Työyhteisö ja hallinto*), johon osallistui 19 opiskelijaa. Pastoraalikoulutuksesta vastaa hiippakuntadekaani, ja PT 10 -kurssin kouluttajina toimivat myös lakimiesasessori sekä diakonian ja yhteiskunnallisen työn hiippakuntasihteeri.

Kuluneena vuonna kahdeksan henkilöä suoritti pastoraalitutkinnon, kaksi Seurakuntatyön johtaminen -tutkinnon ja yksi ylemmän pastoraalitutkinnon. Seurakuntatyön johtamisen koulutuksesta vastaa hiippakuntadekaani, ja se toteutettiin yhteistyössä Lapuan hiippakunnan kanssa.

Hiippakunta järjesti myös *Osallisena kirkon uskosta ja tehtävästä* -orientoitumiskoulutuksen uusille työntekijöille. Koulutus on suunnattu kaikille Oulun hiippakunnan seurakuntien ja seurakuntayhtymien uusille (alle kolme vuotta työssä olleille) työntekijöille. Koulutukseen osallistui 14 henkilöä. Koulutuksen jälkeen osallistujat aloittivat digimentorointiryhmissä, jotka kokoontuvat noin 8–10 kertaa koulutetun mentorin johdolla.

Moniammatilliseen KiTOS-seminaariin (kirkon töihin opiskelevien seminaari) osallistui 16 henkilöä. Seminaarista vastasivat kansainvälisen työn ja kasvatuksen hiippakuntasihteerit.

Seurakuntalaisten ja vapaaehtoisten osallisuutta vahvistettiin muun muassa järjestämällä vapaaehtoisille koulutus lvalossa yhteistyössä Kirkkohallituksen asiantuntija Irene Nummelan kanssa. Osallistujia oli 30.

Suntioille ja toimistosihteereille toteutettiin *Työyhteisötaidot ja hyvä vuorovaikutus asiakastilanteissa* -koulutus. Yhden päivän koulutus järjestettiin maaliskuussa kolmena eri paikkakunnalla: Oulussa, Kokkolassa ja Rovaniemellä. Osallistujia oli yhteensä 73.

Siunauksen signaalit ja työyhteisön hengellinen hyvinvointi -koulutuksia järjestettiin Muoniossa ja Ylivieskassa helmikuussa sekä Posiolla elokuussa. Osallistujia oli kouluttajien lisäksi 64.

Turvallisempi tila -koulutuksia järjestettiin kaksi, ja niihin osallistui yhteensä noin 100 henkilöä. Toinen koulutuksista toteutettiin verkkokoulutuksena.

Johtamiskoulutuksiin osallistuttiin vaihtelevasti:

- *Johtamisen perusteet* (Oulu ja Lapua): 19 osallistujaa
- *Johtajana kirkossa* (Oulu): 16 osallistujaa
- *Onnistunut rekrytointi* (Teams): 37 osallistujaa
- *Pöytäkirjan laadinta ja muutoksenhakuohjeistus* -Teams-koulutukseen osallistui 60 henkilöä

Lisäksi järjestettiin useita muita koulutuksia ja tapahtumia:

- *Digimentorointiin osallistui 9 henkilöä*
- *MTEA-koulutukseen 7 henkilöä*
- *Kehitysvammaisten rippikoulu -koulutuspäivään 32 henkilöä*
- *Jumalanpalvelus- ja kirkkomusiikkipäivät kokosivat 65 osallistujaa*
- *Kirkkoseikkailu Pyhän Tuomaan kirkossa kokosi 50 osallistujaa*
- *Oulun hiippakunnan ympäristöpäiville osallistui 16 henkilöä*
- *Hengellinen matkakumppanuus ja työhyvinvointi: 12 osallistujaa*

Koulutustoimintaa pystyttiin järjestämään onnistuneesti sekä lähi- että verkkototeutuksina. Laajaa koulutusyhteistyötä tehtiin muun muassa Lapuan hiippakunnan, Kirkkohallituksen ja STEP-opintokeskuksen kanssa.

5.2 DIAKONIA JA YHTEISKUNNALLINEN TYÖ

Yhteiskunnallinen tilanne haastaa seurakunnan diakoniatyötä monella tapaa. Sota Euroopassa ja lähialueilla ahdistaa seurakuntalaisia mutta myös työntekijöitä. Samoin turvattomuus, joka syntyy sosiaaliturvan heikentämisten myötä erityisesti vähävaraisten keskuudessa.

Diakonian asiakasmäärät kasvoivat, kun yhteiskunnan turvaverkot heikkenivät. Heikennykset koskivat erityisesti opiskelijoita, työttömiä, perheitä ja maahanmuuttajia. On tärkeä antaa työntekijöille välineitä toimia oikeudenmukaisesti ja kiinnittää huomiota omaan jaksamiseen ja työturvallisuuteen. Työntekijöitä on tuettu tarjoamalla koulutuksia ja vertaistuen jakamisen tilanteita, mm. yksin diakoniatyötä tekeville ja johtaville diakoniatyöntekijöille omissa ryhmissään teams yhteyden kautta.

Kirkon henkisen huollon valtakunnallinen peruskoulutus saatiin vuoden aikana käyntiin hyvällä menestyksellä. Kahden webinaarin osallistujamäärä yllätti kaikki ja kertoi koulutuksen tarpeesta, niillä tavoitettiin 600 kirkon työntekijää. Valmius- ja kriisityö aktivoituivat myös seurakunnissa, halutaan olla valmiina, jos jotain sattuu. Usein diakoniatyöntekijät ovat vahvasti mukana kriisi- ja valmiusryhmissä.

5.3 JUMALANPALVELUS- JA MUSIIKKITYÖ

Vuoden 2025 Oulun hiippakunnan jumalanpalvelus- ja musiikkielämän koulutuksen suunnittelusta ja koordinoinnista on vastannut tiimi, johon ovat kuuluneet kirkkoherra Kari Tirola, hiippakuntadekaani Juha Rauhala ja kanttori Lauri-Kalle Kallunki. Tämä tiimi on valmistanut jumalanpalvelus- ja kirkkomusiikkipäiviä, sekä aloittanut syksyn 2026 Lounastauko jumalanpalveluspäivien suunnittelun.

Kallunki kutsuttiin projektiluonteiseen tehtävään kesäkuusta alkaen.

Toukokuussa järjestetyillä Oulun hiippakunnan hiippakuntapäivillä musiikilla oli oma tärkeä tehtävänsä osana luentoja ja hartauksia. Hiippakuntapäivät päättyivät yhteiseen piispan johtamaan messuun. Messumusiikin päävastuu oli kanttori Lauri-Kalle Kallungilla ja siinä avustivat lauluyhtye Lumoa ja sellisti Mikael Säily.

Lokakuussa järjestettiin kaksipäiväiset jumalanpalvelus- ja kirkkomusiikkipäivät Karjasillan kirkossa, joiden teemana oli kirkolliset toimitukset.

5.4 KASVATUSTOIMINTA

Oulun hiippakunta vahvisti vuoden aikana seurakuntien turvaa ja luottamusta. Leirityön hyvinvointijohtaminen oli vuoden keskeinen kehittämiskokonaisuus. Ensimmäinen laaja kysely (leirihenkilöstö n = 206, tukipalvelut n=27, järjestöriippikoulu n=38) osoitti, että hyvinvointijohtaminen on vielä uusi ja jäsentymätön osa leirityötä, vaikka seurakunnissa työsuojelurakenteet ja -osaaminen ovat vahvaa. Tulosten perusteella laadittiin rovastikunnittaiset kehittämissuunnitelmat ja vahvuuskartat, ja

kokemuksia jaettiin valtakunnallisesti Nuori2025 päivillä, kirkon ja hiippakuntien rippikouluverkostoissa. Teemasta julkaistiin artikkeli ja leirityönhyvinvointikortit käännettiin Sacristaan ruotsiksi. Walk in terapia -hankkeessa hiippakunta toimi aktiivisena kumppanina ja tuki toimintaa alueellisesti ja valtakunnallisesti, mikä vahvisti kokonaisuutena hiippakunnan kasvatustyön ennakoivaa ja hyvinvointia edistävää työtettä.

Digimentorointi toteutettiin uusille papeille (n=10) ja kirkkoherroille (n=8) sekä moniammatillisille ryhmille (n=13). Nuorten vaikuttajaryhmien toimintaa kartoitettiin: 41 seurakunnassa toimii yhteensä 306 vaikuttajanuorta, jotka ovat vaikuttaneet seurakuntien päätöksiin esimerkiksi tilojen suunnittelussa, rekrytoinneissa ja tapahtumien toteutuksessa. Kuusamon nuorten vaikuttajaryhmä palkittiin valtakunnallisesti vuoden parhaana. Hiippakuntakolehti nuorten vaikuttajaryhmäleirin järjestämiseksi kerättiin. Viestintää tehostettiin vaikuttajaryhmien vastuuhenkilöiden kanssa. Hiippakunta osallistui aktiivisesti myös rasisminvastaiseen työhön Oulun kaupungin kanssa. Hyvinvointialueyhteistyö perhekeskuksissa tiivistettiin, ja tavoitteena oli vahvistaa seurakuntien roolia lasten, nuorten ja perheiden palveluissa.

5.5 LÄHETYS- JA KANSAINVÄLINEN TYÖ

Lähetyksen ja kansainvälisen työn tavoitteena on kirkon uskosta nousevan seurakuntien missionaarisuuden edistäminen ja syventäminen muuttuvassa ympäristössä ja maailmassa. Toimintavuoden painopisteenä oli tukea seurakuntia niiden perustuksessa sekä kannustaa niitä tukemaan lähetysjärjestöjä ja kansainvälisiä kumppaneita monien kansallisten ja kansainvälisten kriisien keskellä. Toisena oli hyödyntää edellisen vuoden Kirkon kansainvälisen kumppanuusneuvottelun ja Kirkon kansainvälisen työn verkostopäivien antia. Merkittävimpänä tapahtumana olivat elokuussa Oulun hiippakunnan lähetysjuhlat Kittilässä. Tärkeänä toimenpiteenä oli myös VIISI VINKKIÄ LÄHETYSTYÖHÖN -sivuston laatiminen 15:lle eri kohderyhmälle tai näkökulmalle. Vinkkien tehtävänä on auttaa työntekijöitä nostamaan luontevasti esille lähetystyön ja kansainvälisen vastuun teemoja seurakuntatyössä. Vinkit valmistuivat vuoden loppuun mennessä, mutta niiden julkaisu jäi tammikuuhun 2026.

5.6 YMPÄRISTÖTOIMINTA

Vuoden 2025 aikana Kirkon ympäristödiplomi myönnettiin Oulun hiippakunnassa kahdellekymmenelleylehdelle seurakunnalle (21). Kirkon ympäristödiplomin saivat; Limingan, Perhon, Pellon, Kolarin, Ylitornion, Oulun seurakuntayhtymän seitsemän seurakuntaa (Haukipudas, Karjasilta, Kiiminki, Oulunsalo, Oulun tuomiokirkko, Oulujoki, Tuira) sekä Kemin, Nivalan, Kokkolan seurakuntayhtymän (Kokkolan suomalainen seurakunta, Halsua, Kaustinen, Ullava, Kälviä ja Lohtaja) ja Siikalatvan seurakunta. Lisäksi Kirkkohallituksen käsittelyyn eteni joulukuussa 2025 Kannuksen ja Tervolan seurakuntien ympäristödiplomihakemukset. Uusia kirkon ympäristödiplomijärjestelmään liittyneitä seurakuntia näistä auditoinneista oli yksitoista (11) Auditointia odottaa vuodelle 2026 jo kolme seurakuntaa ja Oulun hiippakunnan tuomiokapitulin auditointi on sovittuna tammikuulle 2026.

Useissa Oulun hiippakunnan seurakunnissa on aloitettu ympäristökatselmus ja ympäristöohjelman laatiminen tavoitteena Kirkon ympäristödiplomi. Seurakuntia, joilla ei ole ollut aiemmin myönnettyä Kirkon ympäristödiplomia, mutta ovat ottaneet sen tavoitteekseen, on muun muassa; Kemijärven, Muonion ja Sodankylän seurakunta (Tunturilapin alueen seurakunnat). Lisäksi voimassaololtaan vanhentuneista ympäristödiplomeista on aloitettu uusimistyö Inarin, Kittilän, Posion, Pudasjärven, Rannan, Taivalkosken, Tyrnävän ja Toholammin seurakunnissa.

Oulun hiippakunnan ympäristöpäivät järjestettiin Ylivieskan seurakunnan Törmälän leirikeskuksessa 25-26.9.2025. Päivien ohjelmassa oli mm. pyhiinvaellusreitti, vierailu Raution kylällä ja metsäpaloalueella. Lisäksi syvennyttiin Kirkon ilmastostrategian – hiilineutraalikirkko 2030 tavoitteisiin.

Kirkkohallituksen useampana keväänä järjestämä kuule ja kysy kirkon ympäristödiplomista webinaarisarja on tavoittanut seurakuntia yli hiippakuntarajojen.

Hiilineutraalikirkko 2030 on ollut yksi Kirkon kärkihankkeista vuosille 2023–2025. Vuosiksi 2024–2025 hankkeeseen on rekrytoitu talotekniikan asiantuntija tukemaan seurakuntien työtä.

Hiilineutraalisuuden etenemisen seuraaminen ja todentaminen Kirkossa ja seurakunnissa on myös hankkeessa päätavoitteena. Hiilineutraali kirkko tiekartan visuaalinen julkaisu oli helmikuussa 2025.

Ympäristötietoa ja sekä koulutus- ja tapahtumatietoa on jaettu sähköisen uutiskirjeen, sähköpostin, verkkosivujen ja some-kanavien välityksellä.

5.7 TYÖNOHJAUS JA TYÖYHTEISÖJEN KEHITTÄMISTOIMINTA

Oulun hiippakunnan Työnohjaajat ja konsultit tekivät opintomatkan Tukholmaan 31.3.–2.4. Päivien kantavana teemana oli Työhyvinvointi ja stressin sietäminen. Mukana olivat Terttu Malo ja Kaisa Yletyinen. Terttu on kirkkohallituksen konsultoinnin ja johtamisen kouluttaja ja asiantuntija. Kaisa on organisaatiokonsultti, ratkaisu- ja voimavarakeskeinen lyhytterapeutti ja Leppävaaran uusi kirkkoherra. Osallistujia matkalla oli 14. Matka koettiin tärkeäksi, työnohjaajat ja konsultit tekevät työtään oman työnsä ohessa. Työ on raskasta ja siihen saatava tuki on harvinaista ja siksi niin tärkeää.

Työnohjausta kysytään edelleen paljon, erityisesti yksilötyönohjauksia. Nyt myös seurakuntamestarit ja toimistosihteerit ovat löytäneet työnohjauksen mahdollisuudet. Teamsin kautta ohjaaminen on helpottanut työnohjaukseen hakeutumista ja ohjaajien hakemista laajemmalla alueella.

Työnohjauskoulutukseen hakeudutaan aktiivisesti ja Oulun hiippakunnastakin hakijoita oli useampia kuin voitiin ottaa.

5.8 KONSULTOINTI

Oulun hiippakunta järjesti konsulteille neuvottelu- ja koulutuspäivän elokuussa 2025. Tuomiokapituli käyttää konsultteja muun muassa piispantarkastuksissa, seurakuntarakenneselvityksissä sekä työyhteisöjen, johdon ja luottamushenkilöiden tukena. Tuomiokapitulin yhteyshenkilö jatkaa työtään seurakuntien työhyvinvoinnin ja konsultaatiopyyntöjen parissa.

5.9 TYÖ MATKAILIJOIDEN PARISSA

Matkailijoiden määrät jatkavat kasvuaan Lapissa. Hiippakunnan alueella sijaitsevat matkailijoita varten rakennetut tunturikappelit; Pyhän Paavalin kappeli Saariselällä, Marian kappeli Levillä, Pyhän Laurin kappeli Ylläksellä ja Revontulikappeli Pyhätunturilla. Kirkkohallitus myönsi taloudellista tukea vuodelle 2025 Lapin matkailijoiden keskuudessa tehtävän hengellisen työn toimintakuluihin. Kappeleista vastaavien seurakuntien ja organisaatioiden yhteistyökokoukseen kokoonnuttiiin kaksi kertaa vuoden aikana. Tunturi kappeleissa tehtävä työ on saanut oman esitteen, kotisivun ja logon.

5.10 SAAMELAISTYÖ

Saamelaisyötä tehdään yhteistyössä eri yhteistyötahojen, kuten esimerkiksi Suomen saamelaiskäräjien, SamiSoster ry:n, kaupunkien saamelaisyhdistysten sekä Norjan ja Ruotsin saamelaisten kirkkoneuvostojen kanssa. Yhteistyötä tehdään myös muiden alkuperäiskansojen kanssa, kuten esimerkiksi Tansanian, Morogoron hiippakunnan parakuyo-masaiden kanssa, sekä Kirkkojen Maailman Neuvoston kautta.

Saamelaiset kirkossa -hanke päättyi 30.5. ja päätösmessu pidettiin Turun tuomiokirkossa 8.5.2025, kirkolliskokouksen yhteydessä. Hankkeen antologia Tiet - polut - risteykset, julkistettiin Marian päivänä 23.3. Enontekiöllä ja 24.3. Inarissa. Messuun osallistui saamelaisia saamelaisten kotiseutualueen seurakunnista. Messun yhteydessä arkkipiispa Tapio Luoma pyysi saamelaisilta anteeksi kirkon tekemiä vääryyksiä saamelaisia kohtaan.

5.11 VANKILATYÖ

Yhteistyö Rikosseuraamuslaitoksen kanssa on jatkunut erinomaisesti. Sekä Vaalaan että Ouluun on valmistunut uudet vankilat. Piispa ja hiippakuntadekaani osallistuivat Vaalan uuden vankilan käyttöön vihkimiseen keväällä 2025, ja vankilan hengellinen tila vihitaan erillisessä tilaisuudessa keväällä 2026. Piispa, lakimiesasessori ja hiippakuntadekaani tutustuivat vankilan johdon kanssa myös uuteen Oulun vankilaan, ja hiippakuntadekaani osallistui sen vihkimistilaisuuteen. Oulun vankilan hengellinen tila vihitaan käyttöön sen valmistuttua keväällä 2026.

Vankiladiakoni Rea Skogin jäätyä eläkkeelle keväällä 2025 virka on ollut täyttämättä. Rikosseuraa-muslaitos perusti Vaalan vankilaan vankilapapin viran, ja virkaan valittiin Ville Kuusisto, joka aloittaa tehtävässään 1.2.2026. Diakonisen työn roolia tarkastellaan parhaillaan yhdessä Rikosseuraamuslai-toksen kanssa tarkoituksena päivittää vankiladiakonin viran tehtäväntekoa ja ajatuksena vahvistaa seurakuntayhteyksiä vankeinhoidon eri vaiheissa.

5.12 VIITTOMAKIELINEN TYÖ

Vuonna 2025 Oulun piirin viittomakielisen työn viranhaltijana toimi pastori Riikka Honkavaara. Kokoa-vat rovastikunnalliset tapahtumat, leirit ja retket toteutettiin suunnitelmien mukaisesti. Lisäksi toteu-tettiin retki Kuurojen lähetyksen vuosijuhlaan Helsinkiin maaliskuussa 2025.

Vuonna 2025 otettiin käyttöön kirkkohallituksen laatima viittomakielisen työn linjaus vuosille 2025–2030. Oulun piirin työtä pyrittiin toteuttamaan linjausten tavoitteiden mukaisesti jo vuonna 2025. Tästä konkreettisenä esimerkkinä virkanimike (ent. kuurojen pappi) muutettiin syksyllä 2025 viittoma-kielisen työn papiksi.

Kokoavan toiminnan keskiössä olivat viittoma- ja kaksikieliset jumalanpalvelukset, joita Oulun piirin alueella vietettiin yhteensä 26. Piirin alueella säännöllisesti kokoontuvat ryhmät (Oulu, Kajaani ja Ro-vaniemi) jatkoivat toimintaansa suunnitellusti kuukausittain. Lisäksi Kalajoen rovastikunnan alueelle lisättiin kokoontumisia seurakuntalaisten pyynnöstä. Vuoden aikana painopisteinä oli työn suuntaa-minen viittomakielisestä seurakuntayhteydestä etäällä oleville, viestinnän kehittäminen, vapaaehto-suuden ja osallisuuden vahvistaminen sekä viittomakielisen työn ja sen työntekijöiden tukeminen seurakunnissa. Toiminta toteutui tavoitteiden mukaisesti.

Syksyllä 2025 alussa järjestettiin ”Viittomakielen alkeet seurakunnan työntekijöille”-kurssi, johon osallistui 6 työntekijää. Kurssi onnistui tavoitteessaan lisätä hiippakunnan seurakuntien viittomakieli-sestä työstä vastaavien kielitaitoa ja valmiuksia tulkin käyttöön ja kuurojen kohtaamiseen. Kurssin li-säksi viittomakielisen työn pappi perehdytti monipuolisesti työhön kahta (Rovaniemelle ja Kajaaniin) vuoden 2025 alussa työnsä aloittanutta yhteyshenkilöä.

5.13 HANKETOIMINTA

Oulun seurakuntayhtymän TIMU-hankkeessa kehitettiin tiedolla johtamista seurakunnissa, tavoit-teena vahvistaa ymmärrystä digitalisaation tarjoamista mahdollisuuksista ja juurruttaa tiedolla johta-minen osaksi organisaation päätöksentekoa ja työn kehittämistä. Hanke päättyi vuoden 2025 lopussa, ja Oulun hiippakunta oli mukana toteutuksessa; hiippakuntadekaani toimi ohjausryhmän jäsenenä.

Hiippakunta osallistuu myös Hyvä arki yhdessä -hankkeen ohjausryhmään. Kyseessä on Oulun seura-kuntayhtymän, ODL:n ja Diakin yhteinen ESR+-rahoitteinen hanke, jonka tavoitteena on vahvistaa maahan muuttaneiden osallisuutta, arjen sujuvuutta ja kotoutumista Oulussa vuosina 2025–2027. Hankkeessa kehitetään kokemustietoon perustuvia toimintamalleja, vahvistetaan vapaaehtoistoimin-taa ja tuetaan erityisesti haavoittuvimmassa asemassa olevien maahan muuttaneiden hyvää arkea.

5.14 KANSAINVÄLISET YHTEYDET JA EKUMENIA

Oulun hiippakunnalla on vahvat ekumeeniset ja kansainväliset yhteydet.

Pohjoismainen kirkollinen yhteistyö jatkuu aktiivisesti Pohjoiskalotin kirkollinen yhteistyöverkosto puitteissa, jossa on mukana pohjoisia hiippakuntia Suomen, Ruotsin ja Norjan ev.-lut. kirkoista sekä Oulun ortodoksinen hiippakunta.

Oulun hiippakunnalla on vahvat ekumeeniset ja kansainväliset suhteet. Syyskuussa hiippakunta jär-jesti Pohjoiskalotin kirkollisen yhteistyöverkoston kokouksen, jonka teemana olivat ympäristökysy-mykset. Kokouksessa julkaistiin myös pohjoismaisten hiippakuntien yhteinen julkilausuma *”Luoma-kunnan valitus täytyy ottaa todesta”*.

Lokakuussa piispa Keskitalo edusti seurueineen Suomen evankelis-luterilaista kirkkoa Sant’Egidio-yhteisön *Daring Peace* -rauhankonferenssissa Roomassa. Tapahtuma kokosi yhteen uskonnollisia johtajia, poliitikkoja, kulttuurivaikuttajia ja tuhansia osallistujia. Ohjelmassa oli paneelikeskusteluja,

rukoushetkiä ja erityisen vaikuttava rauhanrukous Colosseumilla paavi Leo XIV:n johdolla. Konferenssin ydinviesti korosti dialogia, sovintoa ja rohkeaa sitoutumista rauhan edistämiseen.

5.15 VIESTINTÄ

Viestintäohjelma antoi suuntaviivat viestintätiimille sen koordinoitessa hiippakunnan viestintää.

Kapitulin henkilökuntaa on vahvasti rohkaistu viestimään enemmän, minkä takia viestintä onkin yleisesti lisääntynyt. Talon yhteisissä kokouksissa on päivitetty viestinnän julkaisusuunnitelmaa.

Piispan somenäkyvyys kasvoi entisestään ja hänen työnsä olikin hyvin näkyvillä hiippakunnan monissa medioissa. Vuoden 2025 viestinnällisesti tärkein tapahtuma oli Hiippakuntapäivät 14.–15.5.

Sosiaalisen median kanavista käytössä ovat olleet käyttäjämääriä kasvattaneet hiippakunnan Facebook-sivu, Instagram sekä Ofélas -uutiskirje, jonka päätoimittaja oli Aino Hartikka ja joka lähetettiin jokaisen istunnon jälkeen. Piispa Jukka Keskitalon Facebook- ja X-tilien kautta on tehty piispan työtä näkyväksi sosiaalisessa mediassa. Somekanavat saivat näkyvyyttä myös piispan ja hiippakunnan verkkosivuilla Flockler -palvelun kautta. Jouluksi julkaistiin tuomiokapitulin työntekijöiden joululaulu-video. Video keräsi 5008 katselukertaa. Työntekijät jatkoivat Instagram tilin päivittämistä.

Oulunpiispa.fi ja Oulunhiippakunta.fi -verkkosivujen sisältö pyritään pitämään saavutettavana. Työ saavutettavien somesisältöjen kanssa jatkuu edelleen.

Viestintätiimin puheenjohtajana oli hiippakuntadekaani Juha Rauhala marraskuulle saakka. Joulukuulta eteenpäin puheenjohtajana toimii piispan erityisavustaja Pekka Mustakallio. Viestintätiimiin kuuluivat toimistos sihteeri Aino Hartikka, hiippakuntapastori Päivi Liiti ja kuurojenpappi Riikka Honkavaara. Hiippakuntapastori Päivi Liitin virkavapauden aikana viestintätiimissä on ollut vs. hiippakuntapastori Sari Timonen. Viestintätiimi kokoontui kolme kertaa vuoden 2025 aikana.

6 HENKILÖSTÖ

6.1 HIIPPAKUNTAVALTUUSTO

6.1.1 Maallikkojäsenet

Alanko Juha
Gröhn Jiska
Heikkinen Arja
Helanen Suvi
Jaakkola Jukka
Kaakinen Marita
Kaisto Antti
Kallunki Hannu
Kemppainen Marjo
Koutonen Tarja
Lampela Ritva
Paananen Jukka
Pouke Eeva

6.1.2 Pappisjäsenet

Ebeling Mika
Joensuu Jukka
Mourujärvi Reetta
Oikarinen Erja
Pitkänen Katariina
Savuoja Ari
Tahkola Marja-Leena

6.1.3 Saamelaisten edustaja

Pekkala Aslak

6.2 TUOMIOKAPITULIN JÄSENET

Keskitalo Jukka, puheenjohtaja
Saarinen Satu, tuomiorovasti
Aholä Mirva, pappisasessori
Mäkinen Ilkka, pappisasessori
Jaakkola, Jukka, maallikkojäsen
Rauhala Juha, hiippakuntadekaani
Aalto Mari, lakimiesasessori

Läsnäolo- ja puheoikeudella:

Jukka Paananen, hiippakuntavaltuuston puheenjohtaja
Päivi Liiti, hiippakuntapastori, sihteeri (6.5. saakka)
ja Sari Timonen, vs. hiippakuntapastori (12.5. alkaen)

6.3 TUOMIOKAPITULIN HENKILÖKUNTA

Aalto Mari, lakimiesasessori
Hartikka Aino, toimistosihteeri
Honkavaara Riikka, vs. viittomakielisen työn pappi
Kallunki, Lauri-Kalle, jp- ja musiikkityö (1.6. alkaen)
Keskitalo, Jukka, piispa
Kronqvist Saija, hiippakuntasihteeri
Kuikka Mirva, hiippakuntasihteeri
Laurila Matti, hiippakuntasihteeri
Liiti Päivi, hiippakuntapastori (virkavapaalla 7.5. alkaen)
Mustakallio Pekka, piispan erityisavustaja
Niittyvuopio Erva, saamelaistyön sihteeri
Rauhala Juha, hiippakuntadekaani
Skog Rea, vankiladiakoni (1.5. saakka)
Timonen Sari, vs. hiippakuntapastori (12.5. alkaen)
Wallstedt Monica, toimistosihteeri

DIAKONIA JA YHTEISKUNNALLISEN TYÖN TOIMINTAKERTOMUS 2025

1. Diakonia ja yhteiskunnallisen työn neuvottelukunta

Hiippakunnan diakonia- ja yhteiskunnallisen työn neuvottelukunnan tehtävänä on kehittää diakonia- ja yhteiskunnallista työtä ja siihen liittyvää koulutusta hiippakunnan alueella. Sen tehtävänä on tukea erityisesti seurakuntien diakoniatyöntekijöitä ja työalalla toimivia pappeja diakonian ja yhteiskunnallisen työn toteuttamiseksi seurakunnissa sekä tukea työntekijöiden hengellistä elämää ja työssä jaksamista.

Diakonia ja yhteiskunnallisen työn neuvottelukunta on nimetty ajalle 1.1.2025-31.12.2028. Neuvottelukunnan jäseninä ovat

Tiia Helander	Diakonissa-sairaanhoitaja, Kolarin ja elokuun alusta lähtien Muonion seurakunta. Neuvottelukunnan puheenjohtaja
Paula Pesonen-Kytömäki	Sosionomi-diakoni YAMK, palvelujohtaja, Kuusamon seurakunta. Neuvottelukunnan varapuheenjohtaja
Camilla Honkala	Diakonissa-sairaanhoitaja, johtava diakoniatyöntekijä, Kokkolan suomalainen seurakunta
Matias Jurmu	Sosionomi-diakoni YAMK, Oulujoen seurakunta
Teemu Riihimäki	Kappalainen, diakonia- ja yhteiskuntatyön pappi, Kempeleen seurakunta
Maija Kupsala	Asiantuntija, lehtori, Diakonia-ammattikorkeakoulu, Oulu
Satu Saarinen	Tuomiorovasti. Kollegion edustaja:
Asiantuntijajäseninä	
Outi Uusimäki	Diakonian asiantuntija, pastori, Oulun Diakonissalaitoksen Säätiö
Johanna Vesenterä	Toimitusjohtaja, Caritas Säätiö

Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii Kolarin seurakunnan diakoniatyöntekijä Tiia Helander ja varapuheenjohtajana Kuusamon diakoniatyöntekijä, palvelujohtaja Paula Pesonen-Kytömäki. Tuomiokapitulin kollegion nimeämä edustaja läsnäolo ja puheoikeudella on tuomiorovasti Satu Saarinen. Neuvottelukunnan sihteerinä ja asioiden esittelijänä toimii hiippakuntasihteeri Mirva Kuikka. Kokouksessa on ohjesäännön 38:n mukaisesti hiippakuntadekaani Juha Rauhalalla läsnäolo-oikeus ja puheoikeus.

Uusi neuvottelukunta aloitti toimintansa 2025 alusta. Neuvottelukunta kokoontui vuoden aikana 4 kertaa. Ensimmäinen kokoontuminen oli uuden ja väistävän neuvottelukunnan yhteinen kokoontuminen. Toinen tapaaminen oli **Tulevaisuuspäivä**, jonne kokoonnuimme yhdessä hiippakunnan muiden neuvottelukuntien kanssa miettimään yhteisiä painopisteitä ja tavoitteita työllemme tulevina vuosina. Perinteinen Hiippakunnallinen **Diakonian asiantuntijapäivä**, johon kutsuttiin mukaan rovastikuntien diakoniavastaavat, toteutettiin Hiippakuntapäivien etkoilla Tullisalissa, Oulussa. Neljäs kokoontuminen, periaatteessa toinen virallinen kokous, pidettiin 6.11.

2. Diakonia ja yhteiskunnallinen työn toiminnalliset painopisteet 2025

Neuvottelukunnan jäsenten toiminta omissa työpisteissään eri puolilla hiippakuntaa on parasta neuvottelukunnan työtä. Myös jäljempänä kerrotut koulutukset tukevat painopistealueita kukin omalla tavallaan.

2.1 Tuemme työn ohjauksen ja yhteistyön kehittämistä seurakunnissa

LÄHITUKI

- Diakonian viestinnällisen profiilin nostaminen on haastavaa hiippakunnallisesti. Seurakunnat ovat nostaneet hyvin diakoniaa näkyville mm.1.9. diakonian päivänä diakonia oli esillä somessa. Erityisesti Oulun seurakuntayhtymällä on oma diakonian viestintäohjelma, -----
- Seurakuntalaisten ja vapaaehtoisten osallisuutta ja toimijuutta on vahvistettu mm. järjestämällä **vapaaehtoisille koulutus Ivalossa 20.5.** yhdessä kirkkohallituksen asiantuntija Irene Nummelan kanssa. Osallistujia oli 30.
- **Ajankohtaisikkunoita** on järjestetty syksyn aikana kaksi:
23.9. teemana Vapaaehtoistoiminnan ja vanhustyön uudet toimintalinjaukset.
2.12. teemana "Avuton tulevaisuus: Millaiseksi ruoka-avun parissa toimivat ihmiset hahmottelevat hyvän tulevaisuuden
- 24.9. **Kuka kuuntelee köyhää- päivä** järjestettiin Tornion seurakunnan kanssa Aineen taidemuseolla. Paneelikeskustelussa Laphan sosiaalityöntekijä, Meän talon toiminnanjohtaja, kaksi kokemusasiantuntijaa ja diakoniatyöntekijä. Musiikista vastasi Tornion seurakunnan työntekijöistä koottu lauluryhmä ja juontajana oli hiippakuntasihteeri. Osallistujia 40.
- Neuvottelukunnan jäsenet kutsuttiin **Hiippakuntapäiville 14.-15.5.** Hiippakuntapäivät kokosivat Tullisaliin yli 600 kirkon työntekijää ja vapaaehtoista.
- Lähituen tarjoamista jatkettiin diakoniatyöntekijöille. Näitä ovat esimerkiksi yksin diakoniatyötekevien teams tapaamisia ja yhteydenpitoa diakoniatyöntekijöihin puhelimitse, sähköpostitse ja osallistumalla rovastikunnallisiin tapaamisiin.
- **Osallisena kirkon uskosta ja tehtävästä** -orientoitumiskoulutus uusille työntekijöille järjestettiin myös tänä vuonna 15.-17.9. Oulussa. Osallistujia oli 14. Koulutuksen jälkeen kaikille alkoi digimentorointiryhmät, jotka kokoontuvat noin 8-10 kertaa koulutetun mentorin johdolla. Huolestuttavaa oli, että mukana uusien työntekijöiden koulutuksessa ei ollut yhtään seurakuntamestaria, toimistosiihteeriä tai muutenkaan tuntityötä tekevää työntekijää. Heille tiedottaminen ja osallistumisen mahdollistaminen on haaste koulutuksen uudistamiselle ensi vuonna.

2.2 Toimimme työhyvinvoinnin lisäämiseksi ja johtajuuden vahvistamiseksi

TURVASSA

Yhteiskunnallinen tilanne haastaa seurakunnan diakoniatyötä monella tapaa. Sota Euroopassa ja lähialueilla ahdistaa seurakuntalaisia mutta myös työntekijöitä. Asiakasmäärät kasvavat ja ikäviä lieveilmiötä esiintyy, kun yhteiskunnan turvaverkot heikkenevät. Tämä koskee opiskelijoita, työttömiä, perheitä ja maahanmuuttajia. On tärkeä antaa työntekijöille välineitä toimia oikeudenmukaisesti ja kiinnittää huomiota omaan jaksamiseen ja työturvallisuuteen.

Hyvinvointialueiden rakenteet ovat muodostumassa ja nyt seurakuntien edustajia on pyydetty alueellisesti moneen mukaan, mikä on todella hyvä juttu. Seurakunta yhä useammin haluttu yhteistyökumppani.

Diakoniaopiskelijoiden ottamiseen seurakuntaharjoitteluun on rohkaistu puheissa sekä kirjeellä tuomiokapitulista. Opiskelijoiden arvo on huomattu nyt myös yhtenä vastauksena rekrytointihaasteeseen. Yhä useampi opiskelija suorittaa seurakuntaharjoittelua työsuhteessa seurakuntaan. Hyvin hoidettu harjoittelu on paras rekrytointimainos seurakunnalle.

Turvallisemman tilan koulutuksia järjestettiin kaksi, toinen toteutettiin paikan päällä ja toinen etänä.

Mielenterveys elämäntaitona koulutus järjestettiin Tyrnävällä syyskuussa. Osallistujia oli pieni joukko, mutta koulutuksesta saatu palaute oli positiivista. Ehkäpä pieni joukko mahdollisti luottamukselliset keskustelut ja näin auttoi voimaantumaa.

Diakoniajohtajien tukemista ja vertaistukea on jatkettu säännöllisiä teams tapaamisilla kerran kuussa.

2.3 Tuemme hengellisen elämän hoitamista

PYHÄ HUOLETTOMUUS

Vuoden aikana on jatkettu yksin diakoniatyötekevien teams tapaamisia yhdessä Kuopion hiippakunnan kanssa. Oulun hiippakunnassa on 33 ja Kuopiossa 11 seurakuntaa, joissa on vain yksi diakoniaviranhaltija. Määrä on vähentynyt viime vuodesta seurakuntayhdistymisten takia, Oulussa 3:lla ja Kuopiossa peräti 5:llä. Kokoontumisia on ollut vuoden aikana neljä ja niitä jatketaan saadun palautteen perusteella. Vertaistuki ja hyvien käytänteiden levittäminen on koettu hyväksi. Jokainen kokoontuminen aloitetaan hartaudella, joka on kaikkien saavutettavissa ja käytettävissä tapaamisen jälkeen.

Hengellinen matkakumppanuus ja työhyvinvointi -koulutus järjestettiin Rokualla 2.–4.9.yhdessä Hiljaisuuden ystävät ry:n kanssa. Osallistujia oli 13. Päivät oli toteutettu niin, että koulutus ja hartaus-osioiden lisäksi mukana oli vahvasti hiljaisuuden retriitin elementtejä. Illalla laskeuduttiin hilaisuuteen ja se kesti aamumessuun asti.

Suntioille ja toimistosihteereille järjestettiin Työyhteisötaidot ja hyvä vuorovaikutus asiakastilanteissa -koulutusta. Sama päivän koulutuspaketti tarjottiin kolmena eri päivänä maaliskuussa Oulussa, Kokkolassa ja Rovaniemellä. Osallistujia oli yhteensä 73 henkilöä. Palautteessa toivottiin kovasti koulutusta myös tulevana vuosina, tälle kohderyhmälle on ollut koulutusta tarjolla niukasti. Palautteen perusteella havaittiin myös kirkon palvelijoiden haaste osallistua tuntityöläisinä pidempiin koulutuksiin. On siis syytä miettiä esimerkiksi uusien työntekijöiden koulutukseen mahdollisuutta, että joku osa koulutuksesta sijoitettaisiin yhdelle päivälle niin, että se lisäisi tämän työmuodon osallistumismahdollisuuksia.

Siunauksen signaalit ja työyhteisön hengellinen hyvinvointi -koulutuksia järjestettiin helmikuussa Muoniossa ja Ylivieskassa ja elokuussa Posiolla. Osallistujia oli kouluttajien lisäksi 64. Siunauksen signaalien kysymykset herättivät vilkasta keskustelua ja useampi osallistuja kertoi jatkossa käyttävänsä niitä myös omassa perustyössään. Tärkeitä keskusteluja seurakunnan todellisuudesta, tulevaisuudesta ja elämän merkityksellisimmistä asioista.

3. Muut tapahtumat

3.1 Diakoniavihkimys

Piispa Jukka Keskitalo vihki yksitoista (11) diakoniatyöntekijää diakonian virkaan Oulun tuomiokirkossa 17.8. Vihittävistä kaksi oli sairaanhoitaja AMK- diakonissaa ja yhdeksän sosionomi AMK-diakonia. Vihkimystä edeltänyt Ordinaatiovalmennus toteutettiin kapitulissa 13.-15.8. Vihittävistä yhdeksällä oli joku aiempi ammatillinen koulutus ja/tai työ taustalla. Vihittävillä oleva aikaisempi koulutus ja työhistoria ovat selvästi lisääntyneet viime vuosien aikana. Yhä harvempi vihittävä on valmistunut ensimmäiseen ammattina kirkon työhön. Tämä tuo paljon osaamista ja mahdollisuuksia kehittää diakoniatyötä kirkossa.

3.2 Sielunhoito

Sielunhoidon erityiskoulutus alkoi yhdessä Lapuan hiippakunnan kanssa, lähijaksot toteutetaan Lankarissa, Seinäjoella. Koulutus jatkui vuosina 2024–2025. Oulun hiippakunnasta osallistujia on kuusi (6).

3.3 Kirkon henkinen huolto

Hiippakunnan tasolla

Kirkon Henkisen huollon (HeHu) hiippakunnallinen koordinaatioryhmä kokoontui vuoden aikana kerran teamsissa. Tapaaminen on tarpeellista, koska niissä kuulee, miten eri alueilla toimitaan. Alueet poikkeavat paljon toisistaan. Monenlaisissa eri tilanteissa ja kriiseissä kirkon työntekijöitä tarvitaan. Huoli kirkon kriisityöntekijöiden sijoittumisesta hyvinvointialueiden sosiaali- ja kriisi ryhmiin nousi esille useammassa puheenvuorossa edelleen. Hyvinvointialueiden kriisityö hakee edelleen toimivaa toimintakulttuuria ja on tärkeä pysyä mukana neuvotteluissa. Yhteistyösopimukset saatiin solmittua Soiteen ja Pohteen kanssa. Laphan hyvinvointialueen psykososiaalisen tuen koordinoitiryhmä on lakkautettu ja siellä yhteistyö etsii toimivia yhteistyömuotoja.

Henkisen huollon ajankohtaispäivä järjestettiin 12.2 Ylivieskassa. Teemoina olivat Henkinen huolto osana yhteiskunnan kriisinkestävyyttä, henkinen ensiapu ja muut ajankohtaiset asiat.

Valtakunnallisella tasolla

Webinaarit Henkisen huollon perusteet ja Henkisen ensiavun periaatteet, järjestettiin molemman tämän syksyn aikana. Osallistujamäärä yllätti, molempiin koulutuksiin osallistui noin 300 työntekijää. Osassa yhden koneen ääressä saattoi olla ”kisakatsomo” eli useampia yhden nimen takana. Koulutuksia haluttiin tarjota mahdollisimman matalalla kynnyksellä, että jokainen työntekijä saisi samat perustiedot huolimatta siitä, missä työskentelee.

Myös valtakunnallisesti HeHu toiminta otti uusia askeleita, valtakunnallinen Kirkon henkisen huollon toimintaohjeet seurakunnille päivitettiin. Suurin muutos entiseen tapahtui kolmessa asiassa: yhtenäiset yhteistyörakenteet, yhteistyön käytänteet ja yhteistyön käsitteet.

3.4 Kulaiset pro diakonian ansiomerkit

Oulun hiippakunta haki kultaisia pro diakonia ansiomitaleja kahdelle diakoniatyöntekijälle. Saamelaisalueen diakonissalle Anja Karhulalle, Inarin seurakunnassa, jolle mitalia haettiin yhdessä Diakonia-ammattikorkeakoulun kanssa. Toinen mitali haettiin diakonissa Heidi Karvoselle, Oulun tuomiokirkkoseurakunnassa. Oulun hiippakuntaan myös seurakunnat hakivat kiitettävästi pro diakonia ansiomitaleja, hieno huomata, että huomionosoituksia on haettu rohkeasti

3.5 Yhteisvastuu

Vuonna 2025 Yhteisvastuu juhlisti 75-vuotista taivaltaan. Juhlavuoden teemana on nuorten tukeminen Suomessa ja maailman katastrofialueilla. Keräyksen varoilla mahdollistetaan nuorten turvallinen kasvu, harrastaminen ja uusien taitojen oppiminen, jotta jokaisella nuorella olisi mahdollisuus unelmoida ja rakentaa omaa tulevaisuuttaan.

Yhteisvastuun ytimessä on aina ollut halu nostaa esille ajankohtaisia aiheita, joista muu yhteiskunta vaikennee. Viimeisten kolmen vuoden aikana yhteisvastuukeräys on keskittynyt nuorten auttamiseen. Varoja nuorten toipumiseen koronapandemian jättämistä jäljistä, nuorten välisen väkivallan ehkäisyyn sekä syvää yksinäisyyttä kokeville ja syrjäytymisvaarassa oleville nuorille. Juhlavuodeksi valittiin positiivinen tulokulma nuorten auttamiseen, tukea nuorten uskoa tulevaisuuteen ja rakentaa

rohkeasti itselleen oman näköistä elämää. Yhteisvastuun juhluvuoden kumppaneina toimivat Suomen evankelisluterilaisen kirkon seurakunnat, Kirkon Ulkomaanapu ja Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry.

3.6 Työnohjaus ja -konsultointi

Oulun hiippakunnan Työnohjaajat ja konsultit tekivät opintomatkan Tukholmaan 31.3.–2.4. Päivien kantavana teemana oli Työhyvinvointi ja stressin sietäminen. Mukana olivat Terttu Malo ja Kaisa Yletyinen. Terttu on kirkkohallituksen konsultoinnin ja johtamisen kouluttaja ja asiantuntija. Kaisa on organisaatiokonsultti, ratkaisu- ja voimavarakeskeinen lyhytterapeutti ja Leppävaaran uusi kirkkoherra. Osallistujia matkalla oli 14. Matka koettiin tärkeäksi, työnohjaajat ja konsultit tekevät työtään oman työnsä ohessa. Työ on raskasta ja siihen saatava tuki on harvinaista.

Työnohjausta kysytään paljon, erityisesti yksilötyönohjauksia. Nyt myös seurakuntamestarit ja toimistosihteerit ovat löytäneet työnohjauksen mahdollisuudet. Teamsin kautta ohjaaminen on helpottanut työnohjaukseen hakeutumista ja ohjaajien hakemista laajemmalta alueelta.

Myös työnohjauskoulutukseen hakeudutaan aktiivisesti ja Oulun hiippakunnastakin hakijoita oli useampia kuin voitiin ottaa.

4. Yhteistoiminta

4.1 Oulun Diakonissalaitoksen Säätiö

ODL on jatkanut työtään arjen, opintojen ja työelämän tukemisessa, kuntoutumisessa, osallisuuden vahvistamisessa sekä terveyden edistämisessä. Toiminta on kohdistunut erityisesti eri-ikäisiin ihmisiin haastavissa elämäntilanteissa, ja palveluita on kehitetty tutkimusperustaisesti ja asiakaslähtöisesti.

Vuoden uusi avaus oli yrityslahjoitusvaroin käynnistetty E-TukiHelmi, joka tarjoaa traumaorientoitunutta tukea kiusaamisväkivaltaa kokeneille nuorille ja tuo ilmiötä näkyväksi esimerkiksi oppilaitosvierailuilla.

ODL on valmistautunut 130-vuotisjuhlavuoteen kokoamalla historiansa yksiin kansiin. Teoksen kirjoittaa Anna Nieminen, ja se julkaistaan marraskuussa 2026. Kirja tuo esiin pohjoissuomalaisen diakonian historiaa ja erityisesti naisten koulutuksen ja työn merkitystä.

Kansainvälisesti ODL on ollut aktiivinen eurooppalaisissa ja pohjoismaisissa diakoniaverkostoissa. Syyskuussa järjestettiin Oulussa verkostotapaaminen yhteistyössä Eurodiaconian ja paikallisten kumppaneiden kanssa, teemana pitkäaikaishoiva ja maahanmuutto. Hiippakuntasihteerit pitää yhteyttä työntekijöihin ja vastuunkantajiin sähköpostitse, puhelimitse, teams -verkkoalustalla ja pyynnöstä vierailemalla rovastikuntien diakoniatyöntekijöiden kokoontumisissa. Toiminnasta ja erityisesti koulutuksista ja neuvottelupäivistä tiedotetaan hiippakunnan nettisivuilla, Uutiskirje Ofelaksessa ja somessa.

4.2. Caritas Säätiö

Caritas Säätiössä toiminta on jatkunut entisellään hanke- ja kehittämistoimintana (hankerahoitusta STEA ja ESR+). Säätiö on toteuttanut toimintaansa sääntöjen mukaisesti yhteisötoimintaa, verkosto- ja vaikuttamistoimintaa sekä hankkeita (lisätietoja www.caritas-saatio.fi). Uusia hankehakemuksia ja avauksia on tehty. Rahoituspäätökset näistä saadaan tietoon vuoden lopussa. Tiivistetty yhteistyötä hankesuunnittelun osalta on tehty Oulun seurakuntayhtymän kanssa.

Säätiön toiminnanjohtaja on valittu hyvinvointialueen (Pohde) JYRY:n puheenjohtajaksi seuraavalle nelivuotiskaudelle. Säätiö jatkaa myös yhteistyöfoorumissa sekä kaupungin elinkaariverkostoissa. Tammikuussa 2026 pohditaan hallituksen kanssa säätiön tulevaisuuden skenaarioita.

4.3. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, erityisesti kansainvälinen verkosto

Kesäkuussa järjestettiin koronan jälkeen ensimmäinen Parish Nursing World Forum Symposium, 1.-4.6.2025, Dundee, Skotlannissa. Suomesta osallistui symposiumiin 3 sairaanhoitaja-diakonissa: Diakin lehtori, Kirsi Laukkonen, sairaanhoitajana työskentelevä Leena Vuolteenaho ja hiippakuntasihteeri Mirva Kuikka. Symposiumin teemana oli ”Kristillinen huolenpito rikkiäisessä maailmassa ” (”Christian Care in a Broken World”) ja osallistujamaat olivat Saksa, Uusi-Seelanti, Iso-Britannia, Ukraina ja Suomi.

Matka antoi mukana olleille mahdollisuuden edistää omaa ammatillista kasvua, mutta myös syventää tietämystä eri maissa tehtävästä hengellisestä hoitotyöstä sairaanhoitajien arjessa. Hengellistä hoitotyötä toteutetaan ympäri maailmaa, vaikka työtehtävät, ammattinimikkeet tai työn rakenteelliset puitteet poikkeavat toisistaan. Suomalaisilla sairaanhoitaja-diakonissoilla on kollegoita niin muualla Euroopassa kuin kirjaimellisesti maailman toisella puolella Uudessa-Seelannissakin. Saksasta mukana olleiden sairaanhoitajien työ painottui maahanmuuttajien parissa tehtävään työhön, jossa erityisesti keskiössä olivat naiset ja yksinhuoltajaäidit. Ukrainassa taas työtä tehtiin eri puolilla maata tukien lapsia ja perheitä sodan keskellä. Skotlannin maaseudulla sairaanhoitajien työssä tuli esille terveyden ja mielenterveyden edistäminen maanviljelijöiden ja kalastajien parissa. Kokouspaikkakunnalla Dundee, sairaanhoitajat tekivät työtä kirkossa päihteiden käyttäjien parissa. Työssä näkyi vahva yhteistyö sosiaali- ja terveydenhuollon välillä.

Tapaaminen antoi mahdollisuuden löytää uusia ideoita ja toimintatapoja omaan työhön, mutta myös suunnitella tulevaa yhteistyötä eri osallistujien kesken jakaen tietoa kansainvälisestä ”parish nursing”/”faith community nursing”- toiminnasta. Suomalaisesta diakoniatyöstä (erityisesti sairaanhoitaja-diakonissan työstä) ja koulutuksesta sekä työntekijöiden tukemisesta oltiin osallistujamaiden keskuudessa erittäin kiinnostuneita. Konferenssissa mukana olleiden maiden edustajat kertoivat parish nurse –koulutuksen koostuvan joissain tapauksissa jopa vain muutaman tunnin kurssituksesta, kun taas suomalaisilla sairaanhoitaja-diakonissoilla on valmistuessaan takanaan pitkä koulutus sekä sairaanhoidon- että kirkonalan opintoja. Konferenssin aikana käydyt keskustelut auttoivat avaamaan meidän suomalaisten silmät niille vahvuuksille ja voimavaroille, joita suomalaisilla sairaanhoitaja-diakonissoilla on käytössään jo nyt. Kaksoistutkimuksen antama osaaminen on hyvä lisä niin terveydenhuollossa kuin kirkon puolellakin ja tämä herätti pohtimaan vielä laajemmin sitä, miten voisimme hyödyntää näitä kallisarvoisia voimavaroja lähimmäistemme parhaaksi vielä nykyistä paremmin yhteiskunnan eri verkostoissa.

5. Talous

Diakonia ja yhteiskunnallinen työ toimi sille asetetun määrärahan puitteissa, joka on 20 000 €.

Oulussa 3.12.2025

Tiia Helander
puheenjohtaja

Mirva Kuikka
hiippakuntasihteeri

Jumalanpalvelus- ja musiikkitoiminnan neuvottelukunnan
TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2025

Oulun hiippakunnan jumalanpalvelus- ja musiikkitoiminnan neuvottelukunnan tehtävä, tavoitteet ja kokoonpano

Jumalanpalvelus- ja musiikkitoiminnan neuvottelukunnan tehtävänä on

- tukea ja ohjata hiippakunnan seurakuntien viranhaltijoita jumalanpalveluselämän, kirkkomusiikin ja seurakunnallisen musiikkikasvatuksen kysymyksissä
- seurata kirkon jumalanpalveluselämän ja kirkkomusiikin sekä yleisen musiikkikulttuurin kehitystä
- edistää jumalanpalveluselämää, kirkkomusiikkia ja seurakunnallista musiikkikasvatusta hiippakunnan piispan, tuomiokapitulin sekä hiippakuntavaltuuston hyväksymien tavoitteiden mukaisesti
- järjestää työalansa koulutus- ja neuvottelupäiviä

Vuoden 2025 Oulun hiippakunnan jumalanpalvelus- ja musiikkielämän koulutuksen suunnittelusta ja koordinoinnista on vastannut tiimi, johon ovat kuuluneet kirkkoherra Kari Tirola, hiippakuntadekaani Juha Rauhala ja kanttori Lauri-Kalle Kallunki. Tämä tiimi on valmistanut jumalanpalvelus- ja kirkkomusiikkipäiviä, sekä aloittanut syksyn 2026 Lounastauko jumalanpalveluspäivien suunnittelun. Kallunki kutsuttiin projektiluonteiseen tehtävään kesäkuusta alkaen.

Koulutukset ja tapahtumat 2025:

Toukokuussa järjestetyillä Oulun hiippakunnan hiippakuntapäivillä musiikilla oli oma tärkeä tehtävänsä osana luentoja ja hartauksia. Hiippakuntapäivät päättyivät yhteiseen piispan johtamaan messuun. Messumusiikin päävastuu oli kanttori Lauri-Kalle Kallungilla ja siinä avustivat lauluyhtye Lumoa ja sellisti Mikael Säily.

Lokakuussa järjestettiin kaksipäiväiset jumalanpalvelus- ja kirkkomusiikkipäivät Karjasillan kirkossa, joiden teemana oli kirkolliset toimitukset. Aihetta käsiteltiin kolmen eri alustuspuheenvuoron pohjalta: I Kirkolliset toimitukset - niiden jumalanpalvelusluonne sekä toisaalta seurakuntalähtöisyys ja palveluluonne - alustajana kirkonkoulutuskeskuksen kouluttaja Anna Pulli-Huomo, II Miten laadullisesti kehittää jumalanpalvelusta ja kirkollisia toimituksia? - alustajana TT Juhani Holma ja III Uhanalaisia seremonioita? Mihin toimintaympäristö on menossa ja miten kirkko vastaa siihen? - alustajana, niin ikään, kirkon koulutuskeskuksen kouluttaja Henri Järvinen. Toiseen aihekokonaisuuteen sisältyi neljä etukäteen pyydettyä kommenttipuheenvuoroa. Päivien aikana käytiin runsasta ja monipuolista keskustelua. Ohjelmaan sisältyi ensimmäisen koulutuspäivän iltana toteutettu yleisölle avoin kirkkokonsertti, jonka ohjelmisto koostui monipuolisesti kirkollisissa toimituksissa käytettävästä musiikista. Konsertissa esiintyivät Kuopion tuomiokirkon urkuri Vesa Kajava ja Oulun Kanttorikvartetti, sekä L-K. Kallunki. Toinen koulutuspäivä alkoi yhteisellä viikkomessulla, jonka toimitti Kari Tirola.

Keväällä 2026 järjestettäviin Oulun hiippakunnan kanttorienpäivien suunnittelu käynnistyi syksyllä 2025. Suunnittelutyöryhmä; Marita Kaakinen, Jukka Jaakkola ja Lauri-Kalle Kallunki, käynnisti päivien ohjelman suunnittelun niin, että ilmoittautuminen kyseiselle tapahtumalle voitiin käynnistää lokakuussa (jp- ja kirkkomusiikkipäivien alla). Perinteinen Hoosianna-juhla järjestettiin 1. adventinaattona. Musiikilla oli siinä osaltaan tärkeä rooli.

Talous –Toimintamääräraha jumalanpalvelus ja musiikkityön toimintaan oli 20 800 euroa. Vuonna 2025 tulos oli 11 420 euroa.

Arviointia – Kaiken kaikkiaan hiippakunnan musiikkityössä on voitu vastata kentältä tulleisiin koulutustarpeisiin hiippakunta- ja rovastikuntatasolla. Lisäksi kirkkomusiikin näkökulma on ollut esillä mm. diakoniatyön ordinaatio- ja orientoitumiskoulutuksissa.

Myös yhteydet valtakunnallisesti kirkkomusiikin eri toimijoihin on toteutunut syksyllä hyvin: Kallunki on tehtävänsä mukaisesti edustanut Oulun hiippakuntaa hiippakuntien musiikista vastaavien Teams-kokouksessa, sekä kirkkomusiikin toimijoiden verkostotapahtumassa Helsingissä

Kasvatuksen toiminta- ja talouskertomus 2025**1.1. Tavoite**

Hiippakunnan kasvatustoiminnan neuvottelukunnan tehtävänä on kehittää kasvatustyötä ja siihen liittyvää koulutusta hiippakunnan alueella.

1.2. Neuvottelukunta

Kasvatustoiminnan neuvottelukunta on nimetty ajalle 1.1.2025–31.12.2028. Neuvottelukunnan jäseninä ovat:

Varhaiskasvatuksenohjaaja	Mari Pohjanen, Rovaniemi, puheenjohtaja
Arviointivastaava	Suvi Helanen, koordinaattori, Pohde, Oulu
Verkostokoordinaattori	Satu Haapanen, Oulu
Luottamushenkilö	Tapio Myllykangas, Kärsämäki
Palveluvastaava	Piritta Pietilä-Litendahl, ODL
Nuorisotyönohjaaja	Arto Pisilä, Kempele
Koulutuspäällikkö	Hanna Ruuttunen, Suomen Diakoniaopisto, Oulu
Kirkkoherra	Mirva Ahola, pappisasessori, Pyhäjärvi
Hiippakuntadekaani	Juha Rauhala, Oulu
Hiippakuntasihteeri	Saija Kronqvist, siht.

Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii varhaiskasvatuksenohjaaja Mari Pohjanen. Tuomiokapitulin hiippakuntavaltuuston edustajana läsnäolo- ja puheoikeudella on Suvi Helanen ja kollegion edustajana pappisasessori Mirva Ahola. Neuvottelukunnan sihteerinä ja asioiden esittelijänä toimii hiippakuntasihteeri Saija Kronqvist. Kokouksessa on ohjesäännön 3§:n mukaisesti hiippakuntadekaani Juha Rauhalalla läsnäolo-oikeus ja puheoikeus. Neuvottelukunta kokoontui yhteensä 3 kertaa toimintavuoden aikana: 15.1., 7.4., 19.11.

2.1. Toiminnan painopisteet

1. Turvan ja luottamuksen vahvistaminen seurakunnissa ennakoinnin avulla -olet suojassa.

Mentorointi

Järjestettiin Digimentorointi -koulutus (9 osallistujaa) Lapin yliopiston mentorointitutkija Pia Erkkissonin kanssa, joka valmisti Peda.net alustalle viisi teemavideota, jotka ovat jatkossa mentorointia aloittavien käytössä. Mentoroinnin aloitti 10 pappia ja 12 orientoitumiskoulutuksen osallistujaa. Kirkkoherramentoroinnin aloitti 10 mentoroitavaa. Yhteensä mentoroitavia oli 32.

Vaikuttajaryhmien aktivoiminen

Hiippakuntapäivien paneelivideointi

Oulun hiippakunnan hiippakuntapäivät olivat 14.-15.5.2025. Oulun hiippakunnan YouTube-kanavalle on ladattu video, jossa nuorten vaikuttajaryhmien paneeli [Video vaikuttajaryhmien paneelista hiippakuntapäiviltä.](#)

Nuorten vaikuttajaryhmien käsikirja

Nuorten vaikuttajaryhmien käsikirjan on laatinut Ylivieskan nuorisotyönohjaaja Sanna Vähäkangas Centria ammattikorkeakoulun opinnäytetyönään. Tutustu: [Nuorten vaikuttajaryhmien käsikirja.](#)

Hiippakuntakolehti 2025 Nuorten vaikuttajaryhmien hiippakuntaleirille

Nuorten vaikuttajaryhmien hiippakuntaleiri [Nuorten vaikuttajaryhmien hiippakuntaleiri - Yhdessä eri suunnista | Oulun hiippakunta.](#) Leirikulut 2026 katetaan hiippakuntakolehdistä kolehtitulo (2926,84€), joka on kerätty 7.9.25. Suunnittelutyötä tehtiin rovastikunnissa: Limingan 18.9., Kalajoen 23.9., Kemi-Tornion 26.9. (etänä), Lapin Rovaniemi-Koillismaan rovastikuntien 1.10. kanssa Lapin Aluehallintoviraston järjestämien Kläppi-nuorisolaan kokoontumisen yhteydessä. Kläppi -tapahtumassa hiippakunnalla oli esittelypöytä leirityön hyvinvointijohtamisen teemoista, yhteistyökumppanina neuvottelukunnan puheenjohtaja Mari Pohjanen ja Lasten ja nuorten keskuksen Walk in terapia -hanke/Elina Plihtari ja Moottoripajatoiminta/Ville Kämäräinen.

Vaikuttajaryhmien moniosaaminen esiin kartoituksella

Oulun hiippakunnassa on kartoitettu nuorten vaikuttajaryhmätoimintaa: 41 seurakuntaa kertoo aktiivisesta vaikuttajaryhmätoiminnasta, ja ryhmissä on yhteensä 306 nuorta. Ryhmien koko on keskimäärin 7-8 nuorta. Vaikuttajaryhmien vastuuntyöntekijät auttoivat tekemään kartoituksen. Mikkelin hiippakunnasta saatiin idea työntekijöiden what's app ryhmästä, jossa ryhmien esittäytyminen tuotti laajan tietopankin vaikuttajaryhmien toiminnasta eri puolilla hiippakuntaa.

Nuoret ovat saaneet vaikuttaa tilojen suunnitteluun (mm.Taivalkoski, Kokkola suomalainen), vaalimainontaan ja toteutukseen (Kokkolan suom.), asuihin (Kälviä), määrärahan käyttöön (Haapajärvi), hyvään ruokaan (Oulunsalo, Ylivieska), retkiin (mm.Nivala, Pello, Oulujoki, varainhankinta retkiin (Taivalkoski), megatrendi ja barometrikeskustelut (Oulujoki), kolehti- ja Yhteisvastuun paikalliskohteen valintaan (Sievi), isosten valintaan (Siikalatva), karaokeiltoihin (Tuira), karaokelaitteisiin Leader-rahoituksella (Taivalkoski), pakopeli nuorisotilaan (Pudasjärvi), nuorisotyönohjaajan rekrytointiin (Tuira, Kuusamo, Keminmaa), Turvallisemman tilan periaatteet

luotu (li). Hailuodossa VAikuttajaNUorina toimii kunnan NUorisoVALtuustolaiset. Pohjois-Lapin seurakuntayhtymässä on yhteinen 10 hengen vaikuttajaryhmä, jossa edustus molemmista (Inarin ja Utsjoen) seurakunnista. Useat vaikuttajaryhmät ovat mukana edustettuina kirkkoneuvostossa tai valtuustossa kutsuttuina (Kuusamo, Taivalkoski...).

Nuorten poismuutto tunnistetaan haasteeksi (Tyrnävä, Posio). Ryhmistä pisimpään on toiminut Ylivieska (vuodesta 1979), myös Kemissä ja Oulujoella pitempi kokemus.

Kuusamo palkittiin vuoden parhaana vaikuttajaryhmänä

Hiippakuntasihteeri osallistui nuorten vaikuttajaryhmien tulevaisuusseminaariin Espoossa, jossa palkittiin Kuusamon seurakunta sai parhaan nuorten vaikuttajaryhmän palkinnon!

Hyvinvointialueet

Hyvinvointialueyhteistyössä Pohteen alueella osallistuttiin hyvinvointisuunnitelma, -kertomus-, strategia ja Lapsen hyvän arjen visio-työpajoihin sekä kapitulin että seurakuntien edustajien voimin. Kasvatuksen hiippakuntasihteeri oli Laphan strategisen perhekeskuskehittämisyöryhmän jäsenenä ja yhdessä Laphan perhekeskuskoordinaattoreiden kanssa käytiin vuoropuhelua alueellisten ryhmien kanssa (lounaisen alueen peke-verkosto 16.1., kaakkoinen peke-verkosto 17.1.) sekä kutsuttiin Laphan alueen kirkkoherroja, alue- ja ydinryhmäläisiä perhekeskussopimuswebinaareihin 10.11. ja 8.12. ja osallistumaan kirjallisesti sopimuksen kommentointiin. Soiten alueelle ei saatu yhteyksiä.

Rasismmin vastainen työ

Oulun kaupunki julkisti ensimmäisenä kaupunkina Suomessa rasismminvastainen ohjelman. Oulun hiippakunta oli mukana valmistelemassa rasismminvastaista dialogia yhdessä ODL:n, HDL:n, Nuorten Ystävien, Oulun seurakuntien, Rauhankasvatusinstituutin, AVI:n, Ely-keskuksen ja Caritas-säätiön kanssa. Dialogin toteuttivat ODL, HDL ja Caritas -säätiö Oulun rasismminvastaisella viikolla 27.3.25 Caritas Säätiön yhteisötilassa Toivossa. Läsnä oli 10 osallistujaa. Dialogin otsikko oli LUOTTAMUS TULEVAISUUTEEN - MIKÄ SITÄ SUOMESSA RUOKKII JA SYÖ? Keskustelusta toimitettiin tarkka sisältökirjaus Kansalliset dialogit -organisaatiolle.

2. Turvallisuus puheeksi -olet turvassa töissä.

Kasvatuksen työnohjaukselliset vertaiskeskustelut kokosivat 10 osallistujaa 3 eri paikkakunnalla. Siinä tarjottiin työvälineitä työntekijöiden kokemusten puntaroitiin ja psyykkisen ja sosiaalisen turvallisuuden vahvistamiseksi.

Aloitettiin työntekijäretiriitin järjestelyt, toteutus 26.29.1.26 Kokkolassa.

Työyhteisökonsultointeja tehtiin piispanarkastusprosesseissa (Kolari, Pyhäjärvi, Salla, Taivalkoski).

Johtamisen perusteet -kurssin yhteydessä käytiin uraohjauskeskustelut kirkkoherran virkaan pyrkivien osallistujien kanssa.

Työnantaja tuki osaamisen vahvistamista työhyvinvointikortti- ja työsuojelun peruskurssikoulutuksilla.

3. Leirityön hyvinvointijohtaminen -olet turvassa leirillä

Oulun hiippakunnassa on kehitetty leirityön hyvinvointijohtamisen mallia. Leirityön hyvinvointikokemuskartoitus toteutettiin alkuvuodesta 2025 sähköisellä kyselyllä (N=206, tukipalvelut N=27 ja järjestöriippikoulu N=38, yht 270), Kysely lähetettiin hiippakunnan alueella toimivien seurakuntien diakoniatyöntekijöille, kanttoreille, lastenohjaajille, lähetyssihteereille, nuorisotyönohjaajille, papeille sekä leirien tukipalveluhenkilöstölle sekä järjestöriippikouluille.

Kyselyn tarkoituksena on selvittää leirityön hyvinvointijohtamista työntekijöiden kokemusten näkökulmasta. Tuloksia tarkasteltiin rovastikuntakoulutuksissa 2025, yhteensä 200 osallistujaa (2026 Kokkolan rovastikunta). Limingan, Lapin, Kemi-Tornion, Oulun tuomio-, Kalajoen ja Rovaniemi-Koillismaan rovastikunnat saivat aineiston perusteella koostetun hyvinvointisuunnitelman kehittämistarpeista sekä rovastikunnan vahvuuskartan.

Ensimmäistä kertaa toteutettu kysely perustuu Oulun hiippakunnan ja Oulun Diakonissalaitoksen UUTE- työhyvinvointijohtamisen hankkeessa esiin tulleeisiin teemoihin. Hiippakuntasihteeri Saija Kronqvist on koonnut ja anonymisoinut kyselyn tuottaman aineiston.

Hyvinvointijohtamisen kokemuskartoitus mahdollistaa muutosta, sillä vastausten analyysin perusteella hyvinvointijohtaminen on vielä uusi käsite leirityöntekijöille. Kyselytutkimuksen tulokset osoittavat, että leirityöntekijät eivät tunnista hyvinvointijohtamista osaksi omaa työtään, eikä käsitteelle ole vakiintunutta sisältöä leirityön kontekstissa. Tämä viittaa siihen, että kyseessä on jäsentymätön ilmiö, jonka merkitystä ei ole vielä systemaattisesti avattu kirkollisessa leirityössä.

Kyselytutkimus tarjoaa mahdollisuuden syventää ymmärrystä siitä, miten leirityön hyvinvointijohtamisen suunnitelma auttaa havaitsemaan oman rovastikunnan leirityön kehittämisen kohteita. Kooste julkaistiin Kirkkohallituksen ja Lasten ja nuorten keskuksen julkaisemassa Villimediassa: [Seurakuntien leirityön hyvinvointijohtamisen kokemuskartoituksesta perusta hyvinvointisuunnitelmaan](#) ja Kirkonkellossa [Leirityön hyvinvointijohtaminen: lisää laatua ja turvallisuutta leireille ennakoinnilla](#): Mitä paremmaksi leireille osallistuvat työntekijät kokevat hyvinvointinsa, sitä kattavammin leiriläisten tarpeisiin voidaan reagoida eri tilanteissa. Työhyvinvointi on työssäjaksamisen perusta. Leirityön laatuun vaikutetaan suuressa määrin johtamisella. Leirityön hyvinvointijohtamisella tuetaan kasvatuksen alan ammattiin opiskelevien ja ammatissa toimivien leirityön osaamisen kehittämistä.

Laadukas leirityö edellyttää leirityön hyvinvointijohtamista. Sillä tarkoitetaan ennakoivia, täsmällisesti määriteltyjä sekä organisaation toiminta- ja henkilöstöstrategiasta johdettuja toimenpiteitä. Leirityön hyvinvointijohtaminen tukee henkilöstön osaamisen kehittämistä.

Kyselyyn osallistuneet seurakuntien työntekijät ilmaisivat, että hyvinvointijohtamisen esille ottaminen ja siitä puhuminen on ajankohtaista ja tarpeellista. Kyseistä teemaa ei ole aiemmin käsitelty kirkon leirityössä.

Leirityöntekijöiden työsuojeluosaaminen ja työkykyjohtaminen ovat hyvällä tasolla ja käytössä. Tämä luo vahvan perustan, jonka päälle leirityön hyvinvointijohtaminen voi rakentua – aika on valmis, ja sille on selkeä paikkansa.

Kirkon rippikoulutyön kehittäminen ja Polku -toimintamallin Kompassi -arviointiväline

Nuori 2025 Tampereella leirityön laatu keskiöön

Oulun hiippakunta on mukana Leirityön hyvinvointijohtamisen työpajassa, joka toteutettiin yhdessä Suomen nuorisokeskusyhdistyksen ja Suomen partion kanssa. SNK:n hallinnoimissa valtion nuorisokeskuksissa vierailee vuosittain 200 000 leiriläistä mm. leirikoululaisia, perheleiriläisiä ja erityistä tukea tarvitsevia nuoria. Suomen Partion leiritoimintaa on laajaa ja se toteutetaan vapaaehtoisten voimin. Leirityön hyvinvointijohtaminen, vaikuttavuusarviointi ja ennakointi leirityön laadun kehittämisessä-työpaja keskittyttiin turvallisuuteen, vaikuttavuusarviointiin ja ennakointiin.

Sähköinen leirityön hyvinvointijohtamisen kysely jaettiin kaikille hiippakunnille Suomessa ja sitä on mahdollista hyödyntää leirityön kehittämiseen ja opinnäytetöihin myös muissa hiippakunnissa.

Porvoon hiippakuntayhteistyö

Porvoon hiippakunta järjesti oman leirityön hyvinvointi-työpajan leirihenkilöstölleen Pohjoismaisen Rippikoulukonferenssin yhteydessä 17.9.25 Turussa, ja leirityön ennakoitipeliä pelasi 36 henkilöä. Keskustelukortit käännettiin kirkon ruotsinkielisen keskuksen henkilöstön tuella ruotsiksi, ja julkaistiin Sacristassa: [Välmaendeledarskap på läger – Fostran](#).

Hyvinvointijohtamisen ennakoitipeli, joka perustuu erilaisiin case-tapauksiin, tuotti kiinnostavaa tietoa siitä, millaisilla työvälineillä seurakuntien tulisi varautua yllättäviin leiriturvallisuutta uhkaaviin tilanteisiin. Pelissä tutkitaan, miten hyvinvointijohtamisen kortit voisivat ennaltaehkäistä kriittisten tilanteiden syntymistä. Tällä aineistolla esiin tärkeimpinä toimenpiteinä: 1. pelisäännöt, 2. leirisuunnitelma, 3. leiritiimipalaverit.

Peda.net tiimivalmennus

Seurakunnat voivat hyödyntää myös peda.net sähköistä alustaa, jossa Leirityön hyvinvointijohtamisen tiimivalmennus.

Kirkon rippikoulukehittäjien verkostopäivässä 10.10. (38 osallistujaa) esiteltiin Leirityön hyvinvointijohtamisen rovastikunnallisia hyvinvointisuunnitelmia ja vahvuuskarttoja ja tunnistettiin kirkon rippikoulutyön kehittämisenpaikkoja leirityön hyvinvointijohtamisen edistämiseksi. Leirityönhyvinvointijohtamista mietittiin Kirkon Polku-toimintamallin Kompassi arviointityökalun osaksi, mutta sen rippikouluosuus jäi ohueksi ja kehittäminen etenee vuoden 2026 puolella digitaalisen työvälineen kehittämisen yhteydessä. Oulun hiippakunnan työryhmä ei kokoontunut asian tiimoilta.

Kehitysvammaisten selkorippikoulun kehittäminen ja järjestörippikouluyhteistyö

Kehitysvammaisten rippikoulun koulutuspäivä, Oulun seurakunnat, Suomen Rauhanyhdistysten keskusyhdistys 19.3. (18 osallistujaa). Kolmen uuden kirkkoherran kanssa vierailtiin Suomen Rauhanyhdistysten keskusyhdistyksen leirikeskus- ja kansanopistopaikkakunnilla osana perehdytystä (Reisjärvi 4.6.: Mauno Lehto, Ranua 12.6.: Mikko Reijonen ja Merita Orell-Kiviniemi, Rovaniemi, Siikatörmä 7.7.: Teemu Isokääntä).

2.3. Hanketoiminta

Walk in terapia 2024-2027 ESR-hanke

Oulun hiippakunta on mukana Walk in terapia -ESR-hankkeessa yhdessä Lapuan, Kuopion ja Espoon hiippakuntien kanssa. Hiippakuntasihteeri on ohjausryhmän jäsen. Toimipisteitä on hankkeen tietojen mukaan Oulussa, Raahessa, Laphan kanssa Kemissä, nuorisopalveluiden kanssa Torniossa, Ohjaamon kanssa Ylivieskassa, Kokkolassa yhdessä nuorisopalveluiden ja Ohjaamon kanssa, Kempeleessä ja Limingassa, Opiskeluryhmissä on mukana myös muita paikkakuntia hiippakunnan alueella. Valtakunnallisesti toimipisteitä on 32 paikkakunnalla 50 toimipisteessä ja videovälitteisesti verkossa tiistaisin klo 17-

19: nuortenlinkki.fi/walkinterapia yhteistyössä Nuortenlinkin ja Sekasin.fin kanssa. Piispa tapasi seurakuntien Walk in terapeutteja 7.2. (18 terapeuttia). Avoimista ilmaisista koulutushauista tiedotettiin kasvatuksen uutiskirjeen kautta.

Oulun hiippakunta ohjasi Walk in mentorointityöpajan hankekoordinaattoreille Helsingissä 30.9.25, 5 osallistujaa.

Hankesuunnittelu

Diakonian ja Kasvatuksen päivillä Tampereella 8.-10.1.2025 käytiin neuvotteluja Leirityön hyvinvointijohtamisen mallin kehittämistä Helsingin seurakuntayhtymä ja SNK:n kanssa sekä tutkimus- ja yhteistyöneuvottelut Itä-Suomen yliopiston, SNK:n, DIAKin ja Kirkkohallituksen kanssa. Yhdessä SNK:n valmisteltiin kehittämishanketta leirityön hyvinvointijohtamisesta Työsuojelurahastolle.

2.4. Koulutustoiminta

Hiippakunta tarjoaa koulutustoimintaa alueensa seurakunnille verkossa ja kasvokkain. Leirityön hyvinvointijohtamisen koulutukset (200 osallistujaa) 6 rovastikunnassa:

- Kemijärvi la 25.1. Rovaniemi-Koillismaan rovastikuntakokouksen yhteydessä, ma 10.2. Kempeleessä Limingan rovastikunnan nuorisokasvatuksen koulutuspäivässä, Sodankylässä ke 12.2. Lapin kasvatuksen rovastikunnan seminaarissa, Kemissä to 27.3. Kemi-Tornion rovastikunnan Leirityön hyvinvointijohtamisen koulutuspäivässä, Oulussa ke 23.4. Oulun tuomiorovastikunnan koulutuspäivässä, ke 17.9. Porvoon hiippakunta(Pohjoismaisen rippikoulukonferenssin yhteydessä), ti 23.9 Kalajoen rovastikunta, pe 10.10. Kirkkohallituksen Rippikoulun kehittäjäverkosto, ti 7.10. Hiippakunnan maahanmuuttajatyön leiritoimijat, to 30.10. Rovaniemen seurakunnan rippikoulun Helmipäivä ja perheleiritoteuttajat.

Hiippakuntapäivät 14.-15.5.2025, NUORI2025,kirkkoseikkailu (48 osallistujaa), digimentorointikoulutus (9 osallistujaa), Maahanmuuttajaleirit -webinaari Maahanmuuttajatyö Rovaniemi 7.10.25 Minna Lempiälä, Marjut Tikkanen, Saija Kronqvist.

Toimintavuoden aikana pidettiin yhteyttä hiippakuntiin, kirkon kasvatuksen ja diakonian asiantuntija- ja spiritualiteettiverkostoon (webinaarit ja 25.-28.9.25 Lahti ja Hamina). Kirkkohallituksen webinaareissa esiteltiin Pohjoisen perhekeskustoiminta- webinaari 30.9. Mari Pohjanen kanssa ja koulutukset arviointitiedon välittäjinä ja arviointiviestintä 25.9.25.

2.5. Opinnäytteet ja akateemiset artikkelit

Leirityön hyvinvointijohtamisesta tehtiin opinnäytetyösopimus Centria YAMK:n kanssa ja neuvoteltiin JAMK YAMK kuntoutuksen ja liikunnan integraation koulutusohjelman kanssa aineiston käytöstä. Aineistosta on valmisteilla Oulun yliopiston akateeminen artikkeli.

2.6. Verkostotyö

Hiippakuntasihteeri on kirkon varhaiskasvatuksen seurantaryhmän varapuheenjohtaja (2022-), Laphan perhekeskusverkoston strategiaryhmän jäsen 2024-2025, Walk in terapia -ESR-hankkeessa ohjausryhmän jäsen, Majakka -opinnäytetyöpalkinto (Uskonnon ja katsomuksen tutkimuksen seura, 2021-), Mannerheimin Lastensuojeluliiton Pohjois-Suomen hallituksen jäsen ja MLL liittovaltuuston jäsen. Pohjois-Suomen piiri yhdistyi 1.1.25 alkaen entisten Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin piirien alueille.

Lapin ja Pohjoispohjanmaan Partiopiirit olivat mukana Hiippakuntapäivien myyntinäyttelyssä yhdessä Seppo-mestareiden kanssa. Seppotulet kokosivat Oulun ja Lapuan hiippakunnan seurakunnan partiotyöntekijöitä webinaareihin, joissa oli mukana myös Suomen Partio ja SNK.

3.1 Viestintä

Viestintä kulkee Oulun hiippakunnan Tiennäyttjä-Ofelas-utiskirjeen kautta, joka tavoittaa kaikki ammattiryhmät. Se ilmestyy kuukausittain istuntopäivinä. Lisäksi Kasvatuksen kentältä-utiskirje lähti 6 kertaa (306 lukijaa). Sosiaalista mediaa voidaan käyttää tiedotuksen tukena. Tiedotuskanavana toimii hiippakunnan kotisivujen kalenteri, jossa löytyy tapahtumien ohjelmat. Kasvatuksella on myös omat sivustonsa kotisivuilla. Tiedottamista suunnataan tarveharkintaisesti hiippakunnan alueella toimiviin tiedotusvälineisiin. Kehittämistoiminnassa erilaiset teemapohjaiset kirkon sisäiset sähköiset (TEAMS) verkostot ja tietopankit nousevat yhä tärkeämpään rooliin tiedon välittämisessä ja -hakemisessa.

Lisäksi hiippakunta viesti Kirkkohallituksen, Lasten ja nuorten keskuksen, Nuorisolat ry:n (NUORI2025), Lapin ja Pohjanmaan Partion piirileirien, opinnäytetöiden, Tutustu järjestöriippikouluun-päivien, Opetushallituksen varhaiskasvatusyhteistyön ohjeiden, pyhiinvaelluksen Pysähtymisen polku -EVL Plus, Piipliaseuran, valtakunnallisten ja hyvinvointialueiden perhekeskusten, Aluehallintovirastojen, Eurooppalaisen kristillisten kirkkojen kasvatuksen verkoston ECCE:n, Suomen ekumeenisen neuvoston, Oulun seurakuntien teemoista sekä hiippakunnan työalojen koulutuksista ja tutkimuksesta ja ajankohtaisista hankkeista.

4. Talous

Kasvatustyön toimintaa toteutettiin tuomiokapitulin sille osoittaman määrärahan puitteissa 20 000€ (17 403,62€ tilanne marraskuu 2025, tuloja tullut koulutuksista 2099€). Liite 1 toimitetaan kokouksessa.

Taloussuunnitelma 2025:

Koulutus

<i>Kasvatuksen hiippakunnalliset koulutukset ja ajankohtaiswebinaarit:</i>	
<i>koulutuspalkkiot, matkakustannuskorvaukset, täyshoito.</i>	
<i>-ohjaajapäivien ruokailumaksu Centrian opiskelijoille</i>	<i>(25hlöx15€)</i>
375€	
<i>-Kirkkoseikkailu</i>	700€
<i>-Digimentorointikoulutus</i>	4000€
<i>-asiantuntijapalkkiot: ajankohtaiswebinaarit ja verkostotapaamiset</i>	
<i>-muut koulutuskulut</i>	

Neuvottelukunta ja rovastikuntavastaavat

<i>Neuvottelukunnan kokoukset</i>	500 €
<i>Rovastikuntatapaamiset</i>	2600€

-Muu toiminta

<i>Kansainvälinen yhteydenpito ja vierailut</i>	500 €
<i>Verkostoyhteistyö</i>	500 €
<i>Työelämätahtumat</i>	200€
<i>Nuorten vaikuttajaryhmien tuki</i>	2625€
<i>-video vaikuttajaryhmät</i>	
<i>-hostellin ennakkomaksu</i>	

-Matkakulut

<i>Hiippakuntasihteerin virkamatkojen matkakulut</i>	8000€
<i>-Koulutus- ja muut virkamatkat</i>	
<i>-työyhteisökonsultoinnit</i>	

OULUN HIIPPAKUNNAN lähetyksen ja kansainvälisen työn NEUVOTTELUKUNTA

Toimintakertomus 2025

1. Tavoite

Lähetyksen ja kansainvälisen työn tavoitteena on kirkon uskosta nousevan seurakuntien missionaarisuuden edistäminen ja syventäminen muuttuvassa ympäristössä ja maailmassa. Työalan tavoitteena on hiippakunnan strategian mukaisesti osaltaan tukea seurakuntien työntekijöiden identiteettiä ja hengellistä elämää työkuulttuurin muutoksessa erityisesti pitämällä esillä työkuulttuurin uudistamista ja vapaaehtoisuuden lisäämistä.

Toimintavuoden painopisteenä oli tukea seurakuntia niiden perustyössä sekä kannustaa niitä tukemaan lähetyksjärjestöjä ja kansainvälisiä kumppaneita monien kansallisten ja kansainvälisten kriisien keskellä. Toisena painopisteenä oli hyödyntää kaikkea saatua materiaalia ja tietoa, mitä vuonna 2024 järjestettävä Kirkon kansainvälinen kumppanuusneuvottelu ja Oulussa pidettävät Kirkon kansainvälisen työn verkostopäivät tuottivat. Kolmantena painopisteenä on hiippakunnan yhteisen linjauksen mukaisesti painottaa vastuunkantajien lähitukea.

2. Oulun hiippakunnan lähetyksen ja kansainvälisen työn neuvottelukunta ja kokoukset

Tuomiokapitulin perustaman neuvottelukunnan tehtävänä on ideoida ja tukea asiantuntijaelimenä hiippakunnallista lähetystä ja kansainvälistä työtä. Toiminnasta vastaa kansainvälisen työn hiippakuntas sihteeri.

Neuvottelukunnan nelivuotinen toimikausi alkoi vuoden 2025 alussa ja siihen kuuluvat:

- Kirkkoherra *Seija Helomaa*, Hailuoto pj.
- Lähetys- ja kansainvälisen työn ohjaaja *Katja Haipus*, Oulujoki
- Johtava diakoniatyöntekijä *Aila Ylinärä*, Tornio
- kappalainen *Ville Karppelin*, Tyrnävä
- Lähetys- ja kansainvälisen työn ohjaaja *Minna Lempiälä*, Kokkola
- Kappalainen *Outi Pohjanen*, Haukipudas
- Hiippakuntavaltuuston pj. *Jukka Paananen*, Kokkola
- Hiippakuntas sihteeri *Matti Laurila*, sihteeri
- Hiippakuntadekaani *Juha Rauhala*, läsnäolo- ja puheoikeus

Neuvottelukunta kokoontui toimintavuoden aikana neljä kertaa, joista kaksi oli Teamsissa ja kaksi piispantalolla. Syksyn toinen kokous oli lähetyjärjestöjen ja neuvottelukunnan vuosittaisen neuvottelun yhteydessä.

3. Lähetyksen ja kansainvälisen työn toiminta

Lähetyksen ja kansainvälisen työn koulutuksia ja tapahtumia 2025

- **Suomen Lähetysseuran Ajankohtaispäivä** to 30.1.2025 Keminmaassa (30 osallistujaa)
- **Suomen Piipaseuran globaalikasvatuskoulutus** ke 12.2.2025 Rovaniemellä (peruuntui osanottajien puutteen tähden)
- **Nuorten aikuisten tapahtuma** la 15.2.25 Oulussa (50)
Lähetysseuran ja -teologioiden neuvottelupäivä to 20.2.2025 Oulussa ja teamsissa (20)
- **Rovastikunnallinen lähetyksenkoulutus** to 27.2.2025 Kittilässä (20)
- **Hiippakuntapäivät** 14.-15.5.2025 Oulussa: Lähetyksen NELJÄ TARINAA -etkot (60)
- **Oulun hiippakunnan lähetyshuhtat** 22.-24.8.2025 Levillä/Kittilässä teemalla IHAN RAUHASSA (parhaimmillaan 500, yhteensä 800–1000 eri kävijää)
- **Hiippakunnallinen Ukraina-teams** 19.9.25 (15)
- **Monikulttuurisen työn neuvottelupäivä** 7.10.2025 Oulussa ja teamsissa (12)
- **Lähetyksen rovastikuntavastaavien neuvottelu** (10.-11.11.2025 Rovaniemellä (8)
- **Kirkon missionaarisuus ja muuttuva aika – koulutukset** rovastikuntien pappeinkokouksissa, alustaja *Jyri Komulainen* 12.-13.11.25 Kokkolassa (20), yliveskassa (20) ja Kempeleessä (30)
- **Lähetyjärjestöjen ja neuvottelukunnan vuosittainen neuvottelu** ma 24.11.2025 Oulussa ja teamsissa (15)
- **KUA:n Ajankohtaispäivä** to 27.11.2025 Torniossa (20)

4. Verkkoyhteydenpito ja viestintä

Toimintavuonna oli ajatus toteuttaa tarvittaessa Hiippakunnan lähetyksen ja kv- työn Teams tapaamisia, ja 19.9. toteutettiin Ukrainan-teams, jossa pohdittiin ukrainalaisten pakolaisten tukemista ja yhteyksien rakentamista Ukrainaan. Kuusamon ja Kokkolan seurakunnat lähettivät tiivistelmän kaikesta Ukrainan työstään, jotka hiippakuntasihteeri lähetti seurakuntiin. Pääpaino koulutuksissa on ollut läsnäolokoulutuksissa, mutta osa niistä on toteutettu hybridinä.

Kansainvälisen työn hiippakuntasihteeri on tiedottanut lähetystyöstä ja muusta kansainvälisestä työstä infokirjeellään 5 kertaa vuoden 2025 aikana. Toiminnasta on tiedotettu myös hiippakunnan lähetyksen kotisivujen kautta. Hiippakuntasihteeri on myös lähettänyt toimintavuoden aikana monikulttuurisessa työssä oleville työntekijöille ja vastuunkantajille kolme viestiä.

5. Viisi vinkkiä lähetystyöstä -sivuston laatiminen

Neuvottelukunta asetti työryhmän *Katja Haipus, Outi Pohjanen, Mikko Pyhtilä* ja hiippakuntasihteeri laatimaan VIISI VINKKIÄ LÄHETYSYÖHÖN -sivuston. Sivusto valmistui vuoden loppuun mennessä, mutta

sen julkaisu toteutettiin 15.1.26. Vinkeissä on viisi arjen työtä helpottavaa vinkkiä 15 eri kohderyhmälle tai näkökulmalle siitä, miten lähetystyön ja kansainvälisen vastuun näkökulmia voi pitää luontevasti ja innostavasti esillä. Viiden vinkin jälkeen on myös linkit eri kirkon sopimusjärjestöjen materiaaleihin ko. kohderyhmää koskien. toiveena on, että jokainen työntekijä / työala tutustuisi heitä koskeviin vinkkeihin. Vinkit on pääosin kerätty seurakunnista osin niitä yhdistelemällä ja kehittämällä. Niiden tarkoitus on toimia katalyytteinä ja rohkaista työntekijöitä niitä kehittämään.

Ajankohtaisimpana syynä vinkkien julkaisuun oli, että Piispat antoivat syksyllä 2024 uuden korotetun suosituksen tuesta lähetystyölle ja kansainväliseen diakoniaan. Koska monet seurakunnat ovat jo käyneet keskustelua ja toiset tehneet linjauksia talousarviotuen nostamisesta, on tärkeää tuoda myös esille, mitä lähetystyö on käytännössä ja miten se rikastuttaa työtämme.

Kohderyhmät ja näkökulmat ovat seuraavat:

([VIISI VINKKIÄ LÄHETYSTYÖHÖN - seurakuntatyön tueksi | Oulun hiippakunta](#))

1. Viisi vinkkiä varhaiskasvatukseen
2. Viisi vinkkiä varhaisnuorille/koululaisille
3. Viisi vinkkiä nuorisotyöhön
4. Viisi vinkkiä rippikoulutyöhön
5. Viisi vinkkiä nuorille aikuisille
6. Viisi vinkkiä aikuistyöhön / työikäisille
7. Viisi vinkkiä diakoniatyöhön / eläkeikäisille
8. Viisi vinkkiä eri ikäryhmille, mm. lähetyskasvatussuunnitelma
9. Viisi vinkkiä jumalanpalveluselämään
10. Viisi vinkkiä musiikkielämään
11. Viisi vinkkiä seurakunnan tiloihin
12. Viisi vinkkiä luottamushenkilöille ja päätöksentekoon
13. Viisi vinkkiä vapaaehtosiin lahjoituksiin ja varojenkeruuseen
14. Viisi vinkkiä, miten avata Lähetystyön merkitystä helposti
15. Viisi vinkkiä viestintään
16. Kirkon sopimusjärjestöjen etäkokoontumisia kirkossa

7. Muu toiminta

Oulun ja tansanialaisen ystävyshiippakunnan Victoriajärven itäisen hiippakunnan (ELVD) kanssa oli joitakin viestien vaihtoja toimintavuoden aikana. Ystävyshiippakunnan Victoriajärven itäisen hiippakunnan piispaksi on valittu aiempi apulaispiispa *Oscar Lema*. Piispa *Jukka Keskitalon* johdolla osallistui uuden piispan vihkimykseen 19.1.2025 yhdessä seurueensa kanssa.

Kansainvälisen työn hiippakuntasihteeri on vieraillut myös kahdessa rovastikunnallisessa lähetystoimikunnan kokouksessa ja yhdessä rovastikunnan lähetyspäivässä. Hän on tukenut myös henkilökohtaisilla kontakteilla lähetyksen ja monikulttuurisen työn vastuunkantajia heidän työssään.

8. Muita työtehtäviä

Hiippakuntasihteeri on hiippakunnan konsulttina osallistunut useamman seurakunnan työyhteisöjen konsultointeihin piispantarkastusten puitteissa. Lisäksi hän on toiminut työyhteisökysymysten

yhteyshenkilönä hiippakunnassa. Hänen vastuihinsa kuuluu myös useita muita työtehtäviä kuten Kitos-seminaari, Johtamisen perusteet -koulutus ja Kirkon usko, tunnustus ja ekumenia -pastoraalikurssin toteuttaminen sekä Kirkon saavutettavuuden ja vammaisuuden neuvottelukunnan puheenjohtajana toimiminen.

9. Arviointia

Vuoden 2024 Kirkon kansainvälinen kumppanuusneuvottelu ja Oulussa toteutetut Kirkon kansainvälisen työn verkostopäivät olivat yhtenä motivoivana tekijänä koota VIIISI VINKKIÄ LÄHETYSTYÖHÖN-sivusto. Tapahtumat eivät kuitenkaan suoraan tuntuneet enää seuraavana vuonna arjen työssä.

Hiippakunnan lähetysjuhlat järjestettiin Kittilässä elokuussa. Pieni seurakunta toimi jälleen sitoutuneesti juhlien toteuttamiseksi, ja ne saivat runsaasti myönteistä palautetta. Juhlien ikäjakauma on korkea, mutta ne kokoavat läheltä myös ihmisiä, joille lähetystyö ja seurakunnan toiminta ovat vieraampia. Hiippakunnan lähetysjuhlat toimivat myös laajasti työntekijöitä kokoavana tapahtumana. Ne olivat hyvä kattaus kirkon työstä maailmassa. Ne ovat myös ainoa laajempi vuosittainen yleisötapahtuma koko kirkossa, joissa kaikki suomenkieliset kirkon sopimusjärjestöt ovat ohjelmavastuussa.

Neuvottelukunta koki kevään hiippakuntapäivien Neljä Tarinaa -etkot hyvänä tapahtumana, joka keräsi mukavasti työntekijöitä ja vastuunkantajina. Pohdittiin kuitenkin, voisiko lähetystyön näkökulmat olla joskus painavammin esillä myös vastaavien tapahtumien päälavalla. Tähän olisi erityisenä perusteena ollut piispojen vuonna 2024 antama uusi 3 % suositus talousarviotuesta lähetystyöhön ja kv. diakoniaan.

Ukrainan työ on ollut jonkin verran esillä, mm. Ukraina-teamsin kautta. Inkerin kirkon työ on edelleen ollut odottelevaa, vaikka esim. Kittilä lähetysjuhlilla siunattiin matkaan kaksi työntekijää uudelle työkaudelle Pietariin.

10. Talous

Hiippakunnan lähetys ja kansainvälinen työ on toiminut sille annetun määrärahan 19.000 € puitteissa.

Oulussa 13.1.2026

Seija Helomaa, puheenjohtaja

Matti Laurila, sihteeri

OULUN HIIPPAKUNNAN YMPÄRISTÖTOIMINNAN TOIMINTAKERTOMUS 2025

1. Oulun hiippakunnan ympäristötoiminnan tavoitteet ja neuvottelukunta

1.1 Ympäristötoiminnan tavoitteet

Tuomiokapitulin perustaman ympäristötoiminnan neuvottelukunnan tehtävänä on kehittää ympäristötoimintaa Oulun hiippakunnassa. Neuvottelukunta toimii tuomiokapitulin nimeämänä asiantuntijaelimenä tukien tuomiokapitulin viranhaltijoiden työtä. Oulun hiippakunnan ympäristötoiminnan tavoite on saada hiippakunta, rovastikunnat ja seurakunnat ottamaan huomioon ympäristöasiat omissa rakenteissaan ja toiminnassaan ja edistää ympäristökasvatusta. Tähän päämäärään pyritään järjestämällä ympäristödiplomi- ja muuta ympäristökoulutusta seurakunnille yhteistyössä muiden alan toimijoiden kanssa.

1.2 Oulun hiippakunnan ympäristötoiminnan neuvottelukunta 2025–2028

Neuvottelukunnan jäsenet:

Riitta Kukkohovi-Colpaert, talouspäällikkö, Muhoksen seurakunta

Juhani Kaakinen, ympäristöasiantuntija

Hannu Jussi-Pekka, johtava seurakuntamestari, Ylivieskan seurakunta

Outi Soukainen, toimistopuutarhuri, Oulun seurakuntayhtymä

Mari Lehtiheimo, palvelupäällikkö, Kokkolan seurakuntayhtymä

Ari Jarva, nuorisopappi, Rovaniemen seurakunta

Kollegion edustaja: pappisasessori Ilkka Mäkinen.

Tuomiokapitulista kokouksiin on osallistunut hiippakuntadekaani Juha Rauhala ja/tai hiippakuntasihteeri Matti Laurila. Neuvottelukunnan puheenjohtajaksi valittiin Riitta Kukkohovi-Colpaert ja sihteeriksi Outi Soukainen.

Neuvottelukunnalla oli toimintavuotena 2025 seitsemän kokousta. Kokoukset pidettiin etäosallistumismahdollisuudella 10.3., 26.3., 28.4., 27.5., 24.9., 4.11. ja 9.12. Hiippakunnan ja kirkon ympäristöasioista on jaettu tietoa neuvottelukunnan kesken sähköpostitse ja Teams kanavalla. Neuvottelukunnalle perustettiin lisäksi WhatsApp kanava nopeaa viestintää varten.

2. Toiminta

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ympäristötyön pohjana ovat Kirkon energia- ja ilmastostrategia Hiilineutraali kirkko 2030, Kirkon ilmasto-ohjelma Kiitollisuus, kunnioitus,

kohtuus sekä Kirkon ympäristöjärjestelmä eli Kirkon ympäristödiplomi. Hiilineutraali kirkko 2030-strategian suositukseksi on, että kaikilla seurakunnilla sekä tuomiokapituleilla ja Kirkkohallituksella on Kirkon ympäristödiplomi vuoteen 2025 mennessä.

Vuoden 2025 aikana Kirkon ympäristödiplomi myönnettiin Oulun hiippakunnassa kahdellekymmenelle seurakunnalle (21). Kirkon ympäristödiplomin saivat; Limingan, Perhon, Pellon, Kolarin, Ylitornion, Oulun seurakuntayhtymän seitsemän seurakuntaa (Haukipudas, Karjasilta, Kiiminki, Oulunsalo, Oulun tuomiokirkko, Oulujoki, Tuira) sekä Kemin, Nivalan, Kokkolan seurakuntayhtymän (Kokkolan suomalainen seurakunta, Halsua, Kaustinen, Ullava, Kälviä ja Lohtaja) ja Siikalatvan seurakunta. Lisäksi Kirkkohallituksen käsittelyyn eteni joulukuussa 2025 Kannuksen ja Tervolan seurakuntien ympäristödiplomihakemukset. Uusia kirkon ympäristödiplomijärjestelmään liittyneitä seurakuntia näistä auditoinneista oli yksitoista (11). Auditointia odottaa vuodelle 2026 jo kolme seurakuntaa ja Oulun hiippakunnan tuomiokapitulin auditointi on sovittuna tammikuulle 2026.

Useissa Oulun hiippakunnan seurakunnissa on aloitettu ympäristökatselmus ja ympäristöohjelman laatiminen tavoitteena Kirkon ympäristödiplomi. Seurakuntia, joilla ei ole ollut aiemmin myönnettyä Kirkon ympäristödiplomia, mutta ovat ottaneet sen tavoitteekseen, on muun muassa; Kemijärven, Muonion ja Sodankylän seurakunta (Tunturilapin alueen seurakunnat). Lisäksi voimassaololtaan vanhentuneista ympäristödiplomeista on aloitettu uusimistyö Inarin, Kittilän, Posion, Pudasjärven, Ranuan, Taivalkosken, Tyrnävän ja Toholammin seurakunnissa.

Hiilineutraalikirkko 2030 on ollut yksi Kirkon kärkihankkeista vuosille 2023–2025. Vuosiksi 2024–2025 hankkeeseen on rekrytoitu talotekniikan asiantuntija tukemaan seurakuntien työtä. Kirkkohallituksen talotekniikan asiantuntija Jari Poutiaisen on ollut mahdollista tukea erityisesti Oulun hiippakunnan alueen seurakuntia muun muassa osallistumalla hiippakunnallisille ympäristöpäiville Rovaniemellä ja Ylivieskassa. Hiilineutraalisuuden etenemisen seuraaminen ja todentaminen Kirkossa ja seurakunnissa on myös hankkeessa päätavoitteena. Hiilineutraali kirkko tiekartan visuaalinen julkaisu oli helmikuussa 2025.

Pohjois-Pohjanmaan ympäristötoimijoiden verkosto (PYRY) on kokoontunut säännöllisesti ja seuraavat Pohjoisen Suomen ympäristökasvatuspäivät järjestetään Kokkolassa helmikuussa 2026. järjestelyissä on ollut mukana neuvottelukunnan jäsenten lisäksi Suomen lähetysseura. Oulun Hiippakunnan standi oli esillä Pelasta Perimeri päivässä Kuusisaareissa Itämeripäivänä 28.8.2025.

Oulun hiippakunnan ympäristöpäivät järjestettiin Ylivieskan seurakunnan Törmälän leirikeskuksessa 25-26.9.2025. Päivien ohjelmassa oli mm. pyhiinvaellusreitti, vierailu Raution kylällä ja metsäpaloalueella. Lisäksi ympäristöpäivillä syvennyttiin Kirkon ilmastostrategian – hiilineutraalikirkko 2030 tavoitteisiin. Kirkkohallituksen useampana keväänä järjestämä kuule ja kysy kirkon ympäristödiplomista webinaarisarja on tavoittanut seurakuntia yli hiippakuntarajojen. ProAgria Pohjois-Suomen järjestämä Luonnon monimuotoisuusinfo tavoitti syksyllä 2025 useita seurakuntia Oulun hiippakunnan alueella.

Rovastikunnalliset ympäristövastaavat puuttuvat Lapin ja Rovaniemi-Koillismaan rovastikunnista.

Hiippakunnallisia ympäristöuutiskirjeitä lähetettiin vuonna 2025 yksi sähköisen uutiskirjeen (Tiennäyttäjä) mukana. Kirjettä jaettiin lisäksi sähköpostin välityksellä ja se on luettavissa myös Oulun hiippakunnan verkkosivuilla. Sähköisessä uutiskirjeessä, verkkosivuilla ja somekanavilla on jaettu tietoa ympäristöaiheisista koulutuksista ja tapahtumista.

3. Talous

Neuvottelukunta on toiminut tuomiokapitulin sille myöntämän määrärahan puitteissa.

Oulussa 9.12.2025

Riitta Kukkohovi-Colpaert
puheenjohtaja

Outi Soukainen
sihteeri

SAAMELAISTYÖN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2025

1. Kirkkohallituksen saamelaistyön neuvottelukunnan toiminta ja neuvottelukunta

Kirkkohallituksen saamelaistyön neuvottelukunnan tehtävänä on edistää saamelaisten kirkollista työtä. Saamelaistyöstä vastaa saamelaistyön sihteeri, jonka työtä saamelaistyön neuvottelukunta tukee asiantuntijaelimenä.

Tehtävänsä toteuttamiseksi Saamelaistyön neuvottelukunta:

- 1) tukee ja auttaa seurakuntia ja rovastikuntia kirkollisen työn toteuttamiseksi saamelaisten keskuudessa;
- 2) toimii saamelaistyön sihteerin tukena yhteyksien hoitamisessa viranomaisiin ja kouluttaviin laitoksiin sekä järjestöihin, jotka toimivat saamelaisten parissa;
- 3) toimii saamelaistyön sihteerin tukena yhteyksien hoitamisessa Norjan ja Ruotsin saamelaisten sekä kyseisten maiden saamelaisten kirkkoneuvostojen kanssa;
- 4) tukee saamelaistyön sihteeriiä koulutus- ja neuvottelupäivien järjestämisessä;
- 5) antaa tarvittaessa lausuntoja kirkkohallitukselle saamelaisia koskevista asioista; sekä
- 6) laatii vuosittain toimintasuunnitelman ja -kertomuksen.

Neuvottelukunnan jäsenet:

Kirkkohallitus on nimennyt neuvottelukuntaan puheenjohtajan ja 8 jäsentä, jotka edustavat tehtäväalueen asiantuntemusta Suomen evankelisluterilaisessa kirkossa. Lisäksi Nellim-Keväjärvän ja Näämön alueiden kolttaneuvostojen kokous on nimennyt Tauno Ljetoffin kolttasaamelaisten edustajaksi 4.4.2024. (päättös liitteenä) Neuvottelukunnan sihteerinä ja asioiden esittelijänä toimii saamelaistyön sihteeri. Saamelaistyön neuvottelukunnan jäsenet vuosina 2024–2028.

- * **Tauno Ljetoff**, kolttaneuvostojen kokouksen valitsema jäsen, puheenjohtaja, Inari
- * **Petri Määttä**, Kirkkohallitus, Helsinki
- * **Petra-Biret Magga Vars**, Vuotso

- * **Ulla Magga**, Enontekiö
- * **Aslak Pekkala**, Inari
- * **Nilla Pieski**, Utsjoki
- * **Maarit Vuolab**, Nokia
- * **Aimo Aikio**, Helsinki
- * **Veli-Pekka Lehtola**, Oulu
- * **Heli Aikio**, inarinsaamelaisten edustaja, Inari

Neuvottelukunnan sihteerinä ja asioiden esittelijänä toimii työalasta vastaava saamelaistyön sihteeri **Erva Niittyvuopio**. Piispa **Jukka Keskitälölä**, saamelaistenpapilla, saamelaistsiäkonissalla ja Kirkkohallituksen asiantuntija **Henna Ahlforsilla** on länäolo-oikeus ja puheoikeus.

Saamelaisten pappi Mari Valjakka jäi 20.10.2022 alkaen virkavapaalle saamelaistspän virasta työskennelläkseen projektisuunnittelijana kirkon totuus- ja sovintoprosessissa. Sämmlilii kirhoost – Sä'mmla ceerkvest – Sápmlaččat girkus – Saamelaiset kirkossa – hankkeen suunnittelu tapahtui aikavälillä 20.10-25.12.2022. Piispainkokous nimitti Valjakan hankkeen projektikoordinaattoriksi 13.1.2023 alkaen. Valjakan virkavapaus päättyi 31.5.2025.

Tuomiokapituli on antanut seuraavat viranhoitomääräykset saamelaistspän viran sijaisuuteen
 Pastori **Per Lindblad** 20.10.-25.12.2022
 Pastori **Per Lindblad** 16.1 - 30.6.2023.
 1.7.2023 aloittanut **Hanni Raiskio** irtisanoutui 21.9.2023.
 Pastori **Petteri Mannermaa** 7.-26.11.2023.
 Pastori **Ulla Kosonen** 8.12.2023 – 6.1.2024.
 Pastori **Hannamaria Yliraudanjoki** 8.1.-31.1.2024.
 Pastori **Juha Maalismaa** 19.2.-31.12.2024.
 Pastori **Juha Maalismaa** 1.1.-31.5.2025
 Määräaikaisuuksien perusteena oli sijaisuus.

Kokoukset

Neuvottelukunnalla oli kaksi (2) kokousta vuonna 2025 (11.4. ja 14.11.)

2. Vuoden 2025 painopisteet ja niiden arviointi

2.1. Toiminnalliset painopisteet vuodelle 2025 saamelaisten kotiseutualueella

2.1.1. Saamelaiset kirkossa – hanke (16.1.2023 – 31.12.2024) Hanke-suunnitelma liitteenä.

Sämmlilii kirhoost – Sä'mmla ceerkvest – Sápmlaččat girkus – Saamelaiset kirkossa – hanke päättyy 31.12.2024. Hankkeeseen liittyviä tapahtumia järjestetään keväällä 2025. Hanksuunnitelmaan viitaten hankkeen aikana nousseet asiat ja suosituks

jalkautetaan kirkolliskokoukseen, hiippakuntiin ja saamelaisten kotiseutualueen seurakuntiin, sekä kirjoitetaan jatkosuunnitelma. Hankkeen aikana koottu antologia on tarkoitus julkistaa keväällä 2025. Huomioidaan seuraavassa toimintasuunnitelmassa hankkeen kautta nousseet suositukset.

Kirkon keskusrahaston vuoden 2025 talousarvioehdotuksessa esitettiin, että hanketta jatkettaisiin 31.5.2025 saakka, jolloin saadaan valmiiksi hankkeen loppuraportti ja hankkeeseen liittyvä antologia. Samalla päätettiin toteuttaa loppuseminaarit ja suunniteltu sovinnon ele 8.5.2025 Turun tuomiokirkossa. Esityksen päätöksenä hanketta jatkettiin vielä kevään 2025 ajan.

Saamelaiset kirkossa -hankkeen raportti sisältää suosituksia, joista osa on yleistavoitteita koko kirkolle ja osa konkreettisia suosituksia kirkkohallitukselle, tuomiokapituleille sekä seurakunnilla ja seurakuntayhtymille. (Loppuraportti: [Saamelaiset kirkossa. Piispainkokouksen ilmoitus 1/2025 kirkolliskokoukselle: Saamelaiset kirkossa -hanke](#), suositukset sivuilla 52-54.)

Yleistavoitteissa toivotaan saamelaisten osallisuuden lisäämistä ja mahdollisuutta vaikuttaa heitä koskeviin asioihin kirkossa, sekä vahvistaa alkuperäiskansa saamelaisten, saamen kielten ja saamelaisten kulttuurien asemaa kirkon pysyvissä rakenteissa.

Kokonaiskirkon toimenpidesuosituksen tasolla suositellaan muun muassa saamelaistyöhön resursointia ja saamelaistyön neuvottelukunnan roolin kehittämistä niin, että sillä olisi vahvempi asema saamelaisia koskevissa kokonaiskirkollisissa asioissa.

Hankkeen suosituksena pyydetään, että jokainen tuomiokapituli nimeään saamelaistyön yhteyshenkilön joko tuomiokapitulin henkilöstöstä tai jostain hiippakuntansa seurakunnasta. Yhteyshenkilön tehtävänä on toimia linkkinä vapaaehtoisten ja saamelaistyötä tekevien työntekijöiden välillä sekä kantaa hiippakuntansa alueella tiedotus- ja koordinaativastuuta saamelaisia ja saamelaistyötä koskevissa asioissa.

Tuomiokapitulit ovat kesän ja syksyn 2025 aikana nimenneet seuraavasti:

Helsingin hiippakunta	ei ole vielä nimetty
Espoon hiippakunta	Seurakuntapastori Hanni Raiskio
Turun arkkihiippakunta	Maiju Lukkari ja kappalainen Waltteri Hämäläinen
Tampereen hiippakunta	Rekisterisihteeri Maarit Vuolab
Lapuan hiippakunta	Yhteisen seurakuntatyön johtaja Heli Ahonen
Mikkelin hiippakunta	Lähetyksen ja kansainvälisen työn asiantuntija Timo Rosqvist
Kuopion hiippakunta	ei ole vielä nimetty
Oulun hiippakunta	pastori Juha Maalismaa
Porvoon hiippakunta	ei ole vielä nimetty

Hankkeen aikana toimitettiin Tiet – polut – risteykset antologia, jonka kirjoittajina ovat pääosin saamelaiset. Kirjoittajina taiteilijoita, kirkon työntekijöitä ja eri ikäisiä seurakuntalaisia. [Tiet – polut – risteykset](#) (julkaistu 23.3.2025) Antologia julkistettiin

Marian päivänä 23.3.2025 Hetan kirkossa toimitetun piispanmessun yhteydessä. Antologian seminaari järjestettiin Inarissa, Sajoksessa 24.3.2025.

Piispainkokous toimitti kirkolliskokoukselle 8.5.2025 ilmoituksena Sämmliliih kirhoost – Sämmla ceerkvest – Sämmlaččat girkus – Saamelaiset kirkossa -hankkeen loppuraportin ja suositukset. Ilmoitusta oli kuulemassa saamelaisten delegaatio (bussiryhmä Enontekiöltä, Utsjoelta, Inarista, Ivalosta ja Vuotsosta, 50 henkilöä). Saamelaiset osallistuivat myös 8.5.2025 klo 18 Turun tuomiokirkossa pidettyyn kirkolliskokouksen ja samalla hankkeen päätösmessuun.

Juhlamessussa sisälsi katumuksen ja sovinnon eleen saamelaisia kohtaan. (Liitteenä arkkipiispa Tapio Luoman anteeksipyyntö saamelaisille)

Kirkolliskokous on marraskuussa 2025 päättänyt sisällyttää kirkon keskusrahaston vuoden 2026 talousarvioon 25.000 euron määrärahan kirkon työntekijöiden saamen kielten ja kulttuurin opintoihin.

Dekaanien kokouksen nimeämä Saamen kielten koulutuksen ja yhteyshenkilötoiminnan kehittämisryhmä (Juha Rauhala, Erva Niittyvuopio, Anu Sorjonen, Petri Määttä, Terhi Kaira) suunnittelee saamelaistyön yhteyshenkilöiden tehtävänkuvan ja saamen kielikoulutuksen linjauksen.

2.1.2. Saamelaiset kirkkopäivät 27.-29.6.2025 Norjan Altassa.

Viidennet Saamelaiset kirkkopäivät järjestettiin Norjan Altassa 27.-29.6.2025. (2004 Jokkmokk Ruotsi, 2009 Inari Suomi, 2013 Mo i Rana Norja, 2017 Arvidsjaur Ruotsi, 2022 Inari Suomi)

Kirkkopäivien teema oli Elävä kivi – Elävä kirkko. Kirkkopäivien pohjana on vuonna 2009 allekirjoitettu Inarin sopimus, joka tarkistettiin vuonna 2017. Inarin sopimuksen ovat allekirjoittaneet Samisk kirkeråd i den Norske kirke, Samiska rådet i Svenska kyrkan ja Suomen evankelis-luterilaisen kirkon saamelaistyön neuvottelukunnan puheenjohtajat. Kirkkopäivien ohjelmatoimikuntaan evankelis-luterilaisesta kirkosta kuuluivat saamelaistyön neuvottelukunnan jäsenet Ulla Magga ja Petra Magga-Vars, sekä kolttasaamelaisten edustaja Hanna-Maaria Kiprianoff. Jumalanpalvelustyöryhmässä mukana olivat saamelaisten pappi Mari Valjakka ja kanttori Jari Linjama. Piispa Jukka Keskitalo, arkkipiispa Tapio Luoma, kansliapäällikkö Pekka Huokuna, uusi kansliapäällikkö Niilo Pesonen ja kirkkoneuvos Petri Määttä osallistuivat kirkkopäivien eri ohjelmaosuuksiin.

Tuomiokapituli myönsi SamiSoster ry:lle 10 000 euron avustuksen (diaarinro DOUL/92/02.03.00/2025) saamelaisten ikäihmisten ja perheiden matkan kuluihin kirkkopäiville.

Saamelaisten kirkkopäivien järjestelyvastuu siirtyi Ruotsin kirkolle.

2.1.3. Saamelaisen psykososiaalisen tuen kehittäminen seurakunnissa saamelaisen psykososiaalisen tuen yksikkö Uvjj – Uvjâ – Uvja kanssa yhteistyössä.

Saamelaisen psykososiaalisen tuen yksikön hankejohtaja Heidi Eriksen osallistui Sämmliliih kirhoost – Sämmla ceerkvest – Sápmlaččat girkus – Saamelaiset kirkossa – hankkeen antologian julkistamistilaisuuteen ja piispanmessuun Marian päivänä Hetan kirkossa 23.3.2025. Eriksen piti puheenvuoron hankkeen seminaarissa Inarissa 24.3.2025. Hankkeen päätösmessussa Turun tuomiokirkossa 8.5.2025 Eriksen oli mukana saarnaamassa.

Eriksen osallistui myös Saamelaisille kirkkopäiville Altassa 27.-29.6.2025. Luterilainen maailmanliitto järjesti virtuaalikonsultaation alkuperäiskansojen kysymyksiin 25.11. Kirkon saamelaistyön edustajina osallistuivat Sara Keränen ja Heidi Eriksen.

2.1.4. Tuetaan saamelaista hengellistä elämää.

Saamelainen partiotoiminta Inarissa ja Utsjoella toteutuu seurakuntien kanssa yhteistyössä.

2.2. Toiminnalliset painopisteet vuodelle 2025 saamelaisten kotiseutualueen ulkopuolella

2.2.1. Saamelaiset kirkossa – hanke (16.1.2023 – 31.12.2024) Hanke-suunnitelma liitteenä.

Sämmliliih kirhoost – Sämmla ceerkvest – Sápmlaččat girkus – Saamelaiset kirkossa – hanke päättyy 31.12.2024. Hankkeeseen liittyviä tapahtumia järjestetään keväällä 2025. Hanksuunnitelmaan viitaten hankkeen aikana nousseet asiat ja suositukset jalkautetaan kirkolliskokoukseen, hiippakuntiin ja saamelaisten kotiseutualueen seurakuntiin, sekä kirjoitetaan jatkosuunnitelma. Hankkeen aikana koottu antologia on tarkoitus julkistaa keväällä 2025. Huomioidaan seuraavassa toimintasuunnitelmassa hankkeen kautta nousseet suositukset.

Kirkon keskusrahaston vuoden 2025 talousarvioehdotuksessa esitettiin, että hanketta jatkettaisiin 31.5.2025 saakka, jolloin saadaan valmiiksi hankkeen loppuraportti ja hankkeeseen liittyvä antologia. Samalla päätettiin toteuttaa loppuseminaarit ja suunniteltu sovinnon ele 8.5.2025 Turun tuomiokirkossa. Esityksen päätöksenä hanketta jatkettiin vielä kevään 2025 ajan.

Saamelaiset kirkossa -hankkeen loppuraportti sisältää suosituksia, joista osa on yleistavoitteita koko kirkolle ja osa konkreettisia suosituksia kirkkohallitukselle, tuomiokapituleille sekä seurakunnilla ja seurakuntayhtymille. (Loppuraportti:

[Saamelaiset kirkossa. Piispainkokouksen ilmoitus 1/2025 kirkolliskokoukselle: Saamelaiset kirkossa -hanke](#), suositukset sivuilla 52-54.)

Yleistavoitteissa toivotaan saamelaisten osallisuuden lisäämistä ja mahdollisuutta vaikuttaa heitä koskeviin asioihin kirkossa, sekä vahvistaa alkuperäiskansa saamelaisten, saamen kielten ja saamelaisten kulttuurien asemaa kirkon pysyvissä rakenteissa.

Kokonaiskirkon toimenpidesuosituksen tasolla suositellaan muun muassa saamelaistyöhön resursointia ja saamelaistyön neuvottelukunnan roolin kehittämistä niin, että sillä olisi vahvempi asema saamelaisia koskevissa kokonaiskirkollisissa asioissa.

Hankkeen suosituksena pyydetään, että jokainen tuomiokapituli nimeää saamelaistyön yhteyshenkilön joko tuomiokapitulin henkilöstöstä tai jostain hiippakuntansa seurakunnasta. Yhteyshenkilön tehtävänä on toimia linkkinä vapaaehtoisten ja saamelaistyötä tekevien työntekijöiden välillä sekä kantaa hiippakuntansa alueella tiedotus- ja koordinaatiovastuuta saamelaisia ja saamelaistyötä koskevissa asioissa.

Tuomiokapitulit ovat kesän ja syksyn 2025 aikana nimenneet seuraavasti:

Helsingin hiippakunta	ei ole vielä nimetty
Espoon hiippakunta	Seurakuntapastori Hanni Raiskio
Turun arkkihiippakunta	Maiju Lukkari ja kappalainen Waltteri Hämäläinen
Tampereen hiippakunta	Rekisterisihteeri Maarit Vuolab
Lapuan hiippakunta	Yhteisen seurakuntatyön johtaja Heli Ahonen
Mikkelin hiippakunta	Lähetyksen ja kansainvälisen työn asiantuntija Timo Rosqvist
Kuopion hiippakunta	ei ole vielä nimetty
Oulun hiippakunta	pastori Juha Maalismaa
Porvoon hiippakunta	ei ole vielä nimetty

Hankkeen aikana toimitettiin Tiet – polut – risteykset antologia, jonka kirjoittajina ovat pääosin saamelaiset. Kirjoittajina taiteilijoita, kirkon työntekijöitä ja eri ikäisiä seurakuntalaisia. **Tiet – polut – risteykset (julkaistu 23.3.2025)** Antologia julkistettiin Marian päivänä 23.3.2025 Hetan kirkossa toimitetun piispanmessun yhteydessä. Antologian seminaari järjestettiin Inarissa, Sajoksessa 24.3.2025.

Piispainkokous toimitti kirkolliskokoukselle 8.5.2025 ilmoituksena Sämmlieh kirhoost – Sämmla ceerkvest – Sámelaččat girkus – Saamelaiset kirkossa -hankkeen loppuraportin ja suositukset. Ilmoitusta oli kuulemassa saamelaisten delegaatio (bussiryhmä Enontekiöltä, Utsjoelta, Inarista, Ivalosta ja Vuotsosta, 50 henkilöä). Saamelaiset osallistuivat myös 8.5.2025 klo 18 Turun tuomiokirkossa pidettyyn kirkolliskokouksen ja samalla hankkeen päätösmessuun.

Juhlamessussa sisälsi katumuksen ja sovinnon eleen saamelaisia kohtaan. (Liitteenä arkkipiispa Tapio Luoman anteeksipyyntö saamelaisille ja Turun tuomiokirkon messun ohjelma)

Kirkolliskokous on marraskuussa 2025 päättänyt sisällyttää kirkon keskusrahaston vuoden 2026 talousarvioon 25.000 euron määrärahan kirkon työntekijöiden saamen kielten ja kulttuurin opintoihin.

Dekaanien kokouksen nimeämä Saamen kielten koulutuksen ja yhteyshenkilötoiminnan kehittämisryhmä (Juha Rauhala, Erva Niittyvuopio, Anu Sorjonen, Petri Määttä, Terhi Kaira) suunnittelee saamelaistyön yhteyshenkilöiden tehtäväkuvan ja saamen kielikoulutuksen linjauksen.

2.2.2. Saamelaiset kirkkopäivät 27.-29.6.2025 Norjan Altassa.

Viidennet Saamelaiset kirkkopäivät järjestettiin Norjan Altassa 27.-29.6.2025. (2004 Jokkmokk Ruotsi, 2009 Inari Suomi, 2013 Mo i Rana Norja, 2017 Arvidsjaur Ruotsi, 2022 Inari Suomi)

Kirkkopäivien teema oli Elävä kivi – Elävä kirkko. Kirkkopäivien pohjana on vuonna 2009 allekirjoitettu Inarin sopimus, joka tarkistettiin vuonna 2017. Inarin sopimuksen ovat allekirjoittaneet Samisk kirkeråd i den Norske kirke, Samiska rådet i Svenska kyrkan ja Suomen evankelis-luterilaisen kirkon saamelaistyön neuvottelukunnan puheenjohtajat. Kirkkopäivien ohjelmatoimikuntaan evankelis-luterilaisesta kirkosta kuuluivat saamelaistyön neuvottelukunnan jäsenet Ulla Magga ja Petra Magga-Vars, sekä kolttasaamelaisten edustaja Hanna-Maaria Kiprianoff. Jumalanpalvelustyöryhmässä mukana olivat saamelaisten pappi Mari Valjakka ja kanttori Jari Linjama.

Piispa Jukka Keskitalo, arkkipiispa Tapio Luoma, kansliapäällikkö Pekka Huokuna, uusi kansliapäällikkö Niilo Pesonen ja kirkkoneuvos Petri Määttä osallistuivat kirkkopäivien eri ohjelmaosuuksiin.

Tuomiokapituli myönsi SamiSoster ry:lle 10 000 euron avustuksen (diaarinro DOUL/92/02.03.00/2025) saamelaisten ikäihmisten ja perheiden matkan kuluihin kirkkopäiville.

Saamelaisten kirkkopäivien järjestelyvastuu siirtyi Ruotsin kirkolle.

2.2.3. Tuetaan saamelaista hengellistä elämää

Tampereella Songlines ja saamelaiset Pirkanmaalla -näyttely ja teehetki 19.3.2025. Näyttelyyn tutustuminen omakustanteisesti Vapriikissa, teehetki ja yhteinen keskustelu Finlaysonin kirkossa. Mukana saamelaistyön neuvottelukunnan jäsen Maarit Vuolab, saamelaistyön sihteeri Erva Niittyvuopio ja Tampereen seurakuntien yhteiskunnallisen työn pastori Jussi Holopainen.

Saamenkieliset kauneimmat joululaulut Saamelaisten kotiseutualueen seurakuntien lisäksi Turun tuomiokirkossa, Tampereella Aleksanterin kirkossa, Helsingin tuomiokirkossa, Oulussa Karjasillan kirkossa, Rovaniemellä pääkirkossa ja Jyväskylässä Keltinmäen kirkossa. Saamelaistyön neuvottelukunnan jäsenet Petra Magga-Vars ja Aimo Aikio tekivät yhdessä Rovaniemen seurakunnan viestintäpäällikkö Noora Hietasen ja viestinnän asiantuntija Maija Hagbergin kanssa saamenkielisten kauneimpien

joululaulujen mainosvideon YouTube-kanavalle. Video on saamelaistyön ja Rovaniemen seurakunnan yhteistyössä toteutettu. [Sámi juovllat - Lapin joululaulut](#)

3. Toiminta

3.1. Koulutukset

Kanttori Johanna Kinnunen opiskelee pohjoissaamen kieltä syyslukukauden 2025 ja kevätlukukauden 2026. Oikeusministeriö myönsi Kinnuselle keväällä 2025 Saamen kielilain 31 §:n mukaisen valtionavustuksen 1 000 euroa. Kustannuksista vastaa Inarin seurakunta.

Saamelaistyön sihteeri Erva Niittyvuopio on osallistunut Oulun yliopiston Giellagas-instituutin Koltansaamen kielen opintoihin (syksy 2023 – kevät 2025, koltansaamen kielen alkeet 30 op, aineopinnot 30 op) Opiskelu jatkuu syventävillä opinnoilla keväällä 2026. Opiskelu on tapahtunut pääsääntöisesti omalla vapaa-ajalla.

3.2. Muu toiminta

Saamelaisten kansallispäivänä 6.2.2025 oli Oulun tuomiokirkossa Wimme Saaren ja Tapani Rinteen joiku / virrenveisuukonsertti. Piispa Jukka Keskitalo osallistui konserttiin ja konsertin jälkeen kahvihetkeen Sofian seurakuntakeskuksessa, jonka yhteydessä Sämmlíih kirhoost – Sámmla ceerkvest – Sápmelaččat girkus – Saamelaiset kirkossa – hanke esiteltiin.

Samisk kirkeråd for Den norske kirke, Samiska rådet i Svenska kyrkan ja saamelaistyön neuvottelukunta osallistuivat yhteiseen kokoukseen Norjassa, Altassa 26.6.2025. (Kokouskutsu ja kokouspöytäkirja liitteenä) Saamelaisten pappi Mari Valjakka esitteli Sämmlíih kirhoost – Sámmla ceerkvest – Sápmelaččat girkus – Saamelaiset kirkossa – hankkeen suunnitelmaa ja toteutusta.

Saamelaistyön neuvottelukunnan jäsen Maarit Vuolab osallistui Saamen kielten viikolla 26.10.2025 Nokian seurakunnan Virtamessuun, jossa hän keskusteli pohjoissaamen kieltä opiskelleen pappi Katri Riikosen kanssa mm. saamen kielistä ja omankielisen Raamatun merkityksestä.

Luterilainen maailmanliitto järjesti virtuaalikonsultaation alkuperäiskansojen kysymyksiin 25.11. Kirkon saamelaistyön edustajina osallistuivat Sara Keränen ja Heidi Eriksen. Tilaisuudessa oli kaksi paneelikeskustelua (1. Minkälaisia haasteita alkuperäiskansat kohtaavat suhteessa yhteiskuntaan ja kirkkoon. 2. Luterilaisen maailmanliiton yleiskokous Krakovassa 2023 rohkaisi tekemään enemmän yhteistyötä alkuperäiskansojen kanssa ja tukemaan heitä. Minkälaisia toimenpiteitä maailmanlaajuinen kirkko voisi olla tukemassa alkuperäiskansojen keskuudessa?) Ohjelma liitteenä.

Inger-Mari Aikio sanoittama ja Anna Näkkäläjärvi-Länsmanin säveltämä joululaulu Čuovgga urbi – Valon silmu julkaistaan YouTube-kanavalla 14.11.2025. Solistina on inarilainen Kären Maria Näkkäläjärvi, ja mukana joikaamassa on myös Ánnámáret. Tuotannosta vastaa äänitaiteilija ja muusikko Miro Mantere ja sovituksista hänen lisäksi myös muusikko Otto Eskelinen. Oulun hiippakuntasäätiö ja Saamelaiskäräjien Saamelaismusiikkikeskus ovat tukeneet julkaisua. [Čuovgga urbi](#)

Suomen Kirkkomusiikkiliitto järjestää vuosittain sävellyskilpailun. Oulun hiippakuntasäätiö myönsi 500 euroa saamenkielisen sävellyksen palkitsemiseen. Rytmisen hengellisen musiikin sävellyskilpailun vuonna 2025 saapui 45 sävellystä, joista kaksi oli saamenkielisiä. Finaalikonserttiin valittiin kuusi sävellystä. Saamenkieliset sävellykset eivät yltäneet finaaliin. Parhaaksi saamenkieliseksi sävellykseksi valittiin kuitenkin Kappale Mun lam luoddâ, säv. & san. nimimerkki Äidiukšâ. Kappaleen säveltäjä on kanttori Jari Linjama.

Kolttien kyläkokous, Suomen ortodoksinen kirkko, Evankelis-luterilainen kirkko ja Suomen Piipaseura asettivat vuonna 2023 työryhmän pohtimaan ja valmistelemaan raamatunkäännöstyötä koltansaameksi. Viisihenkinen työryhmä on työskennellyt alkukesästä 2024 Luukkaan evankeliumin kääntämiseksi.

Käännöstyön kokonaiskulut ovat yhteensä 21 690 euroa. Suomen ortodoksisen kirkon osuus kuluista on 8 845 euroa ja Evankelis-luterilaisen kirkon osuus samoin 8 845 euroa ja Suomen Piipaseura vastaa sisäisistä kuluistaan.

Kääntäjät Hilka Fofonoff ja Raija Lehtola ovat kääntäneet koekäännöksen ja he lähettävät sen muille ohjausryhmän jäsenille kielentarkistukseen.

Ohjausryhmään kuuluvat kääntäjien lisäksi Tauno Ljetoff, Tiina Sanila-Aikio ja Erkki Lumisalmi (saamelaistyön neuvottelukunnan nimeämä jäsen).

Inarinsaamenkieliseen raamatunkäännöstyöryhmään kuuluvat Mervi Sistonen, Marja-Liisa Olthuis ja Tuomo Huusko.

LML on 15.7.2024 valinnut saamelaisten pappi Mari Valjakan TASK FORCE FOR CLIMATE JUSTICE POLICY AND ITS TERMS OF REFERENCE ryhmään edustajaksi. Valjakka on osallistunut kokouksiin etänä ja huhtikuussa 2025 paikan päällä Genevessä 21-24.4.2025. Nimitysdokumentti liitteenä.

Saamelaisten pappi Mari Valjakka toimi vuonna 2025 Kirkkojen maailmanneuvoston alkuperäiskansojen referenssirahmân puheenjohtajana.

The **World Student Christian Federation** teki opintomatkan Inariin elokuussa 13-17.8.2025 ja tutustui saamelaisten ja kirkon väliseen totuus- ja sovintoprosessiin sekä sovinnontyöhön yleisesti. Inarissa totuus- ja sovintoprosessista olivat kertomassa emeritus professori Veli-Pekka Lehto ja väitöskirjatutkija Helga West.

3.3. Yhteistoiminta

Neuvottelukunta toteuttaa saamelaistyytä yhteistyössä kirkkohallituksen ja ennen kaikkea saamelaisten kotiseutualueen seurakuntien kanssa. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat olleet myös Nellim-Keväjärven ja Näämön alueiden koltaneuvostojen kokous, SámiSoster ry., Saamelaiskäräjät, Giellagas-instituutti sekä saamelaisyhdistykset Jyväskylässä, Tampereella, Oulussa ja Rovaniemellä. Helsingissä ei tällä hetkellä ole aktiivista saamelaisyhdistystä.

Saamelaisalue levittäytyy neljän valtion alueelle, Venäjälle, Ruotsiin, Norjaan ja Suomeen. Ukrainan sodan alettua vuonna 2022 yhteistyö Venäjän saamelaisten kanssa on katkennut. Merkittäviä yhteistyötahoja ovat myös Norjan ja Ruotsin saamelaiset kirkkoneuvostot. Lisäksi saamelaistyy on mukana Kirkkojen maailmanneuvostossa tehtävässä alkuperäiskansojen työssä.

Barentsin kirkkojen neuvosto (SKKB) lakkautettiin syyskuussa 2024 ja samalla perustettiin Pohjoiskalotin kirkkojen neuvosto, jonka teemana ovat muun muassa alkuperäiskansat ja arktisen ilmaston kysymykset.

Pohjoiskalotin kirkollinen yhteistyöverkosto kokoontui Rovaniemellä 9.-10.9.2025 ja antoi julkilausuman Luomakunnan valitus täytyy ottaa todesta. [Pohjoiskalotin kirkollinen verkosto kutsuu ympäristövästuueseen](#)

3.4. Viestintä

Toiminnasta on tiedotettu monipuolisesti eri tiedotusvälineiden kautta. Tiedotteet laitetaan myös www.evl.fi/sapmi sivuille. Evl sivujen uudistusten myötä saamenkieliset nettisivut ei ole enää erillissivustona vaan osa pääsivustoa. Kielivalikko löytyy sivujen oikeasta yläaidasta. Tästä muutoksesta johtuen evl sivuja ei ole päivitetty syksyn 2025 aikana. Työ valmistuu vuoden 2025 loppuun mennessä. [Kirkko on mukana arjessasi ja juhlassasi- Tervetuloa kirkkoon! - Evl.fi](#)

Päätiedotusvälineinä ovat toimineet saamelaistyyön internetsivut, kirkon Instagram sivu isojen tapahtumien aikaan ja eri paikallislehdet, kuten suurten kaupunkien seurakuntayhtymien paikallislehdet ja Saamen Radio & TV, sekä sosiaalinen media, kuten Facebook (Sámebargu Suoma ev.-lut. girkus) ja lisäksi saamelaisten kotiseutualueen seurakuntien Facebook-sivut.

3.5. Toiminnan yleinen arviointi

Vuosi 2025 on ollut erittäin merkittävä ja jopa käännteentekevä vuosi. Sämmlilii kirhoost – Sämmla ceerkvest – Sápmlaččat girkus – Saamelaiset kirkossa -hanke on toteutunut tavoitteiden mukaisesti ja suositusten toimenpide-ehdotusten täytäntöönpano ja toteutuminen on alkanut hyvin.

Hankkeen päätösmessu toimitettiin Turun tuomiokirkossa 8.5.2025. Arkkipiispa Tapio Luoma: "Esitän koko Suomen evankelis-luterilaisen kirkkomme ja sen kaikkien piispojen puolesta anteeksipyyntöön saamen kansalle."

Kirkolliskokous on marraskuussa 2025 päättänyt sisällyttää kirkon keskusrahaston vuoden 2026 talousarvioon 25.000 euron määrärahan kirkon työntekijöiden saamen kielten ja kulttuurin opintoihin, joten tulevaisuudessa saamen kielten taitoisten työntekijöiden tilanne voidaan turvata ja saamelaiset saavat palvelua omilla äidinkiellään.

4. Talous

Talousarviokirja 2025: avustus seurakunnille, joissa saamelaistyön virkoja:

Kirkkohallitus on myöntänyt saamelaistyön sihteerin toimintamäärärahaan 111 850, josta palkkoihin on varattu 84.810, 43 € ja toimintamääräraha 27.850 €. Toimintamäärärahaa sisältyy myös saamelaisen rippikoulutoiminnan tukeminen.

Kirkkohallitus on myöntänyt Enontekiön seurakunnalle (kirkkoherran ja vuosiloman sijaisen palkka, koulutuskulut, leasing-kulut, lisenssit, laskutus talousarvion 2025 mukaisesti) 112 003,10 euron määrärahan. (Enontekiön seurakunnan kirkkoherran virka)

Kirkkohallitus on myöntänyt Pohjois-Lapin seurakuntayhtymälle (vuoden 2024 toteutuneiden kulujen mukaisena) 313 875, 55 euron määrärahan. (Utsjoen kirkkoherran, Utsjoen diakoniatyöntekijän, Inarin saamelaisdiakonissa ja saamelaisten papin virat)

Kirkkohallituksen myöntämä määräraha on yhteensä 510 689, 08 €.

Tuomiokapituli myönsi SamiSoster ry:lle 10 000 euron avustuksen (diaarinro DOUL/92/02.03.00/2025) saamelaisten ikäihmisten ja perheiden matkan kuluihin saamelaisille kirkkopäiville.

Oulun hiippakuntasäätiö on vuonna 2025 myöntänyt seuraavat avustukset:
Kirkkomusiikkiliitto 500 € parhaalle saamenkieliselle sävellykselle.
Inger-Mari Aikio sanoittama ja Anna Näkkäljärvi-Länsman, 2 000 € (avustuspäätös joulukuussa 2024, maksettu tammikuussa 2025)

Koltansaamenkielisen Luukkaan evankeliumin käännöstyön kokonaiskulut ovat yhteensä 21 690 euroa. Suomen ortodoksisen kirkon osuus kuluista on 8 845 euroa ja Evankelis-luterilaisen kirkon osuus samoin 8 845 euroa ja Suomen Piipliaseura vastaa sisäisistä kuluistaan.

1. Liitteet

- Nellim-Keväjäjärven ja Näämön alueiden koltaneuvostojen kokouksen pöytäkirjaote
- Saamelaiset kirkossa -hankesuunnitelma
- [Sammiliih-kirhoost-Raportti-vuodelta-2023-5.2.2024-1.pdf \(evl.fi\)](#)
- [Saamelaiset-kirkossa-loppuraportti-29.1.2025-FINAL.pdf-2.pdf](#)

- [Tiet - polut - risteykset](#)
- Arkkipiispa Tapio Luoman puhe Turun tuomiokirkossa 8.5.2025. [Arkkipiispa Tapio Luoma esitti anteeksipyyntöns saamen kansalle | Turun ja Suomen Arkkipiispa](#)
- Piispa Jukka Keskitalon, saamelaistyön sihteeri Erva Niittyvuopio ja Uvjj – Uvjä – Uvja saamelainen psykososiaalisen tuen yksikön hankejohtaja Heidi Eriksen saarna. [Anteeksipyyntämisen polulla | Piispa Jukka Keskitalo](#)
- Turun tuomiokirkossa 8.5.2025 pidetyn messun käsiohjelma
- Saamelaisdiakonissa Anja Karhulan toimintakertomus 2025
- Saamelaisten pappi Juha Maalismaan toimintakertomus 2025

Oulussa 14.11.2025.

Tauno Ljetoff
puheenjohtaja

Erva Niittyvuopio
saamelaistyön sihteeri

Nellim-Keväjärvien ja Näätämön alueiden koltthaneuvostojen kokous PÖYTÄKIRJAN OTE

Aika: torstai 4.4.2024 kello 16.07–17.54

Paikka: etäyhteys, Microsoft Teams

Läsnä: Osallistujalista liitteenä

1 § Kokouksen avaaminen

Kolttien luottamusmies Veikko Feodoroff avasi kokouksen kello 16.07.

2 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokouskutsu on lähetetty koltthaneuvostojen jäsenille ja varajäsenille maanantaina 25.3.2024.

Todettiin kokouksessa läsnä olevan kolttien luottamusmiehen lisäksi Näätämön alueen koltthaneuvoston kolme jäsentä ja yksi varajäsen, Nellim-Keväjärvien alueen koltthaneuvoston neljä jäsentä sekä Kolttien kyläkokouksen sihteeri.

Todettiin kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

3 § Kokouksen järjestäytyminen

Todettiin, että kolttien luottamusmies Veikko Feodoroff toimii kokouksen puheenjohtajana. Valittiin Kolttien kyläkokouksen sihteeri Terhi Harju kokouksen sihteeriksi sekä Virve Multasuo ja Jarno Mäki pöytäkirjantarkastajiksi, jotka tarvittaessa toimivat ääntenlaskijoina.

6 § Nimeämispyyntö Suomen evankelisluterilaisen kirkon saamelaistyön neuvottelukuntaan

Suomen evankelisluterilaisen kirkon saamelaistyön sihteeri Erva Niittyvuopio on toimittanut Kolttien kyläkokoukselle 20.2.2024 nimeämispyyntön Suomen evankelisluterilaisen kirkon saamelaistyön neuvottelukuntaan (**Liite 1**). Kirkollishallituksen täyskokous nimittää saamelaistyön neuvottelukunnan vuosille 2024–2028 elokuussa 2024. Kolttien kyläkokousta pyydetään nimeämään edustajansa saamelaistyön neuvottelukuntaan huhtikuun 2024 loppuun mennessä. Neuvottelukunnan jäsenten tulee olla evankelisluterilaisen kirkon jäseniä.

Esitys: Nellim-Keväjäjärven ja Näämön alueiden koltaneuvostot nimeävät edustajan Suomen evankelisluterilaisen kirkon saamelaistyön neuvottelukuntaan.

Päätös: Nellim-Keväjäjärven ja Näämön alueiden koltaneuvostot nimesivät Tauno Ljetoffin edustajaksi Suomen evankelisluterilaisen kirkon saamelaistyön neuvottelukuntaan.

11 § Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 17.54.

Veikko Feodoroff, puheenjohtaja

Terhi Harju, sihteeri

Virve Multasuo, pöytäkirjan tarkastaja

Jarno Mäki, pöytäkirjan tarkastaja

Otteen allekirjoitetusta pöytäkirjasta oikeaksi todistaa:
Sevettijärvellä 16.4.2024

Terhi Harju, sihteeri
Koltien kyläkokous

TOIMINTAKERTOMUS 2025

Säännöllinen ryhmätoiminta

Nellimin Porinapirtti ja Riutulan diakoniapiiri kokoontuivat kerran kuussa. Kerhoissa saadaan arpajaistuloja, jotka ohjataan Ukrainan tukemiseen.

Vuotson Mokta-tuvalla kokoontui kerran kuussa diakoniahenkinen Vuotson Valppaat. Ryhmä tukee ukrainalaista yksinhuoltajaperhettä, sekä kutoo sukkia Ukrainaan rintamalle.

Inarin ikäihmisten kerho kokoontui kerran viikossa seurakuntakodilla. Mukana on ikäihmisiä Inarin kirkonkylältä, Riutulasta ja Kaamasen tien varrelta. Satunnaisesti muistakin kylistä.

Erityislusten vanhemmat ovat halunneet kokoontua kerran kuussa. Osallistujia on myös pohjois-Inarin alueelta. Toiminnan piirissä on noin 20 perhettä. Yhteistyössä Rovaniemen Elo ry:n kanssa on järjestetty myös useita koko perheelle suunnattuja tapahtumia.

Leirit,retket ja muu kokoava toiminta

6.2. Saamelaisten kansallispäivä Inarissa.

24.3. osallistuminen Saamelaiset kirkossa-hankkeen seminaariin Sajoksessa

Kesäkuussa lauluhetket ulkosalla Nellimissä, Riutulassa ja Partakossa. Syyskuussa ”kaiken kansan” ulkoilutapahtuma Inarin seurakuntakodin pihapiirissä. Osallistujina kaikenikäisiä; lapsiperheitä, ikäihmisiä. Jo vakiintunut, mukavaksi koettu tapahtuma.

6.-10.5. Retki Turkuun Saamelaiset kirkossa-hankkeen juhlaan päätösjumalanpalvelukseen Turun tuomiokirkossa. Osallistuminen myös kirkolliskokouksen hanketta käsittelevään osioon. Retkellä oli mukana väkeä kaikista saamelaisten kotiseutualueen seurakunnista, yhteensä n.50 henkeä.

27.-29.6. Saamelaiset kirkkopäivät Altassa

10.9. Inarin ja Utsjoen näkövammaisten tapaaminen Ivalossa

3.-5.10. Perheleiri Vasatokassa Riutulassa. Osallistujia runsaasti Inarista, sekä kaksi perhettä Utsjoelta, yhteensä 64 leiriläistä. Erityisesti on huomioitava miesten runsas osallistuminen.

15.10. Saamenkielisten virsien lauluhetki Inarin pappilassa. Osallistujia n.15 henkeä. Virsiä pohjois- ja inarinsaameksi.

24-26.10. Erityislusten perheiden retki Leville. Osallistujia myös pohjois-Inarin alueelta. Mukana 12 perhettä.

Suunniteltua, tulossa olevaa

25.11.Vierailut Sodankylän hoivakodeissa Vuotson diakoniaväen kanssa. Viedään joulumuistamiset siellä asuville vuotsolaisille, sekä lauletaan joululauluja suomeksi ja saameksi.

8.12. Inarin ikäihmisten kerhon joulujuhla

10.12. Omaishoitajien ja hoidettavien joulujuhla

12.12. Yksinäisten joulujuhla Inarissa

15.12. Vapaaehtoistoimijoiden joulujuhla

Vapaaehtoiset kokoavat jälleen joulukasseja sekä Ivalossa, että Inarissa. Kasseja jaetaan joulujuhlissa ja myös vapaaehtoiset jakavat niitä. Pohjois-Inarin alueella kylätalkkari ja kotipalvelun työntekijät ovat vuosittain suurena apuna kassien jakamisessa. Näin tavoitamme mahdollisimman monia sivukylillä asuvia. Kasseja lähtee liikkeelle noin 180 kpl.

Suunnitelmana on olla laulattamassa kaksikielisiä joululauluja Riutulassa, Menesjärvellä, Partakossa ja Kaamasessa.

Muuta huomioitavaa

Kotikäyntipyyntöjä tulee, mutta myös puhelinkeskustelut ovat olleet suuri osa työtä. Kotikäyntejä pyrin tekemään erityisesti kauempana keskuksista asuvien ikäihmisten ja menetyksen kokeneiden surevien luona. Inarin kotipalvelun työntekijät ja terveydenhoitaja ovat tärkeitä yhteistyökumppaneita.

Terveyskeskuksesta tulee myös pyyntöjä varsinkin saattohoitoon liittyen. Erityisen paljon niitä on tullut kuluneena vuonna. Toimin Inarissa Elo ry:n kuntakummina. Elo ry toimii erityislusten perheiden ja omaisten tukena. Olen myös mukana ryhmäneuvolatoiminnassa. Tällä tavoin pääsen tutustumaan uusiin perheisiin. Vastaan myös diakonian vapaaehtoistyöstä koko seurakunnan alueella. Mukana on vapaaehtoisia sekä taajamista, että sivukyliltä. Vapaaehtoistyön sisällä toimii lähimmäispalvelu ja saattohoitoryhmä. Kaiken kaikkiaan vapaaehtoisia on postituslistalla noin sata henkilöä.

Vierailut Sodankylässä laitoksissa erityisesti vuotsolaisten asiakkaiden luona 2 kertaa vuodessa tai tarpeen mukaan.

Ivalossa 10.11.2025

Anja Karhula, saamelaisdiakonissa

Saamelaispapin toimintakertomus 2025

Saamelaispapin viransijainen Juha Maalismaa juonsi suomen- ja koltansaamenkieliset kauneimmat joululaulut Keväjärven ortodoksitasoussa ja Sevettijärven koululla sekä pohjois- ja inarinsaamenkieliset kauneimmat joululaulut Siidassa joulukuussa 2024. Vuoden 2025 saamelaisten kansallispäivän messussa Inarin kirkossa 6.2.2025 saamelaispappi saarnasi pohjoissaameksi ja suomeksi. Saamelaispappi toimitti kevään aikana myös kaksi messua Utsjoen kirkossa ja yhden Karigasniemen kappelissa. Messut olivat kaksikielisiä (pohjoissaame ja suomi).

Sámi oahppahusguovttaš – Saamelaisalueen koulutuskeskuksen (SOG/SAKK) järjestämä pohjoissaamen kielen ja kulttuurin peruskurssi päättyi maaliskuun lopussa 2025. Saamelaispappi osallistui myös pohjoissaamen kielen yleiseen kielitutkintoon Inarissa keväällä 2025 ja läpäisi sen hyväksytysti. Hän tuli myös hyväksytyksi SOG/SAKK:n pohjoissaamen kielen jatkotason kurssille ja jatkaa opintojaan elokuussa 2025 alkaneella kurssilla, joka jatkuu joulukuun 2026 saakka.

Saamelaispappi osallistui kesän 2025 rippileirin aloitusviikonloppuun koulutuskeskus Vasatokassa helmikuussa 2025. Leirillä oli mukana pohjois- ja inarinsaamenkielisiä nuoria sekä rippikoululaisina että isosina.

Saamelaispappi oli mukana tarpeen mukaan Inarin seurakuntakodilla kokoontuvassa Kultaisen iän kerhossa sekä Ivalon kirkolla kokoontuvassa Tiistaipiirissä. Vuoden mittaan pidettyjen kirkollisten toimitusten yhteydessä on käytetty osittain myös pohjoissaamea. Osaltaan saamelaispappi on ollut mukana myös Sámi Sosterin kanssa järjestetyissä tilaisuuksissa ja yhteistyöpalavereissa.

Toukokuussa 2025 saamelaispappi oli mukana saamelaisten kotiseutualueelta järjestetyllä retkellä Turun tuomiokirkkoon Saamelaiset kirkossa -hankkeen päätösjumalanpalvelukseen. Samassa yhteydessä vierailtiin myös kirkolliskokouksen istunnossa, jossa käsiteltävänä oli hankkeen loppuraportti. Viiden päivän matkasta tuli ikimuistoinen matka ainakin saamelaispapille itselleen. Matkalla sai tulla tutuksi myös muualta saamelaisten kotiseutualueelta tulevien saamelaisten kuin vain inarilaisten kanssa.

Saamelaispapin viran sijaisuus päättyi toukokuun 2025 loppuun, mutta hän oli mukana tämän jälkeen vielä Altassa järjestetyillä saamelaisilla kirkkopäivillä.

Kempeleessä 30.10.2025

Juha Maalismaa, vs. saamelaispappi 19.2.2024 – 31.5.2025

Vankilatyön vuosi 2025

Yleistä

Vankiladiakonin työn tavoite on uskonnonharjoittamisen oikeuksista huolehtiminen ja uskonnonharjoittamisen mahdollistaminen, kristillisten arvojen esillä pitäminen ja niiden mukainen diakoniatyö vangittujen parissa. Pääasiallista käytännön toimintaa olivat hartaudet, vankien henkilökohtainen ja ryhmämuotoinen sielunhoito sekä vierailijoiden järjestämän kristillisen toiminnan organisointi ja heidän ohjaamisensa.

Diakoni Rea Skog oli määräaikaisessa virkasuhteessa 1.5.2025 saakka.

Yhteistyö Rikosseuraamuslaitoksen kanssa on jatkunut hyvin. Sekä Vaalaan että Ouluun on valmistunut uudet vankilat. Piispa ja hiippakuntadekaani osallistuivat Vaalan uuden vankilan käyttöön vihkimiseen keväällä 2025, ja vankilan hengellinen tila vihitään erillisessä tilaisuudessa keväällä 2026. Piispa, lakimiesasessori ja hiippakuntadekaani tutustuivat vankilan johdon kanssa myös uuteen Oulun vankilaan, ja hiippakuntadekaani osallistui sen vihkimistilaisuuteen. Oulun vankilan hengellinen tila vihitään käyttöön sen valmistuttua keväällä 2026.

Vankiladiakoni Rea Skogin jäätyä eläkkeelle keväällä 2025 virka on ollut täyttämättä. Rikosseuraamuslaitos perusti Vaalan vankilaan vankilapapin viran, ja virkaan valittiin Ville Kuusisto, joka aloittaa tehtävässään 1.2.2026. Diakonisen työn roolia tarkastellaan parhaillaan yhdessä Rikosseuraamuslaitoksen kanssa tarkoituksena päivittää vankiladiakonin viran tehtävänkuvaa ja ajatuksena vahvistaa seurakuntayhteyksiä vankeinhoidon eri vaiheissa.

Oulun piirin viittomakielisen työn TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2025

1. Tavoite

Oulun piirin viittomakielisen työn tavoitteena on vahvistaa piirin alueella asuvien viittomakielisten kuurojen ja kuurosokeiden hengellistä identiteettiä, tukea heidän viittomakielistä seurakuntayhteyttään sekä tarjota heille mahdollisuus kirkon palveluihin suomalaisella viittomakielellä. Tämä toimintakertomus kuvaa ja arvioi niitä tapoja, joilla tavoitteita on saavutettu vuoden 2025 aikana.

2. Toiminta vuonna 2025

Vuonna 2025 Oulun piirin viittomakielistä työtä teki Riikka Honkavaara. Vuoden aikana viranhaltija opiskeli toista vuotta viittomakieltä ja pystyi jo selviämään työtehtävistä pääsääntöisesti ilman tulkkia. Kaikki kokoava toiminta toteutettiin suunnitelmien mukaan.

2.1. Toiminnalliset painopisteet ja niiden arviointi

Vuonna 2025 erityiset kehittämisen kohteena olivat

1. Työn suuntaaminen niille alueille ja ryhmille, jotka ovat etäällä

viittomakielisestä seurakuntayhteisöstä: Vuonna 2025 viittomakielisen työn pappi teki kolme (3) pitempää työmatkaa eri puolille työaluetta tavaten syrjässä asuvia viittomakielisiä ja kuurosokeita kotikäynneillä ja laitoksissa. Näillä matkoilla tavattiin erityisesti heitä, jotka eivät iän, kunnan tai kommunikaation vuoksi pysty osallistumaan yhteisiin seurakuntatilaisuuksiin.

2. Monikanavainen ja tavoittava viestintä: Viestintää toteutettiin monipuolisesti huomioiden erilaiset kommunikaatiotavat: Hiljainen seurakunta - lehdessä osana lehden toimitustyötä, piirin seurakuntalehdissä, teksti-tv:ssä, sähköpostilistoilla, sosiaalisessa mediassa (Facebook ja Instagram), puhelimitse, postitse ja kasvotusten.

3. Vapaaehtoisuuden ja osallisuuden vahvistaminen

Toimintavuoden aikana seurakuntalaiset osallistuivat jumalanpalvelusten sekä erilaisten tapaamisten toteuttamiseen monipuolisesti. Toiminnassa tiedostettiin, että vapaaehtoisuuden vahvistaminen vaatii jatkuvaa huomiota edistykseen. Vuonna 2025 Oulussa toimi aktiivisesti edellisenä vuonna perustettu hengellisen työn toimikunta. Myös muualla piirin alueella vapaaehtoiset osallistuivat aktiivisesti esimerkiksi Raamatun tekstien ja rukousten viittomisessa jumalanpalveluksissa ja hartauksissa.

4. Viittomakielisen työn ja sen työntekijöiden tukeminen seurakunnissa:

Viittomakielisen työn pappi piti säännöllisesti yhteyttä alueensa seurakuntien kuulovammaistyötä tekeviin työntekijöihin uutiskirjein ja henkilökohtaisin kontaktein ja tapaamisin. Vuonna 2025 Rovaniemen ja Kajaanin seurakunnissa aloitti uudet yhteyshenkilöt. Tämä vaati perehdyttämistä ja tiiviimpää yhteistyötä näiden työntekijöiden kanssa. Syksyllä 2025 järjestettiin ”Viittomakielen alkeet seurakunnan työntekijöille”-kurssi, johon osallistui 6 henkilöä. Kurssi onnistui tavoitteessaan lisätä hiippakunnan seurakuntien viittomakielisestä työstä vastaavien kielitaitoa ja valmiuksia tulkin käyttöön ja kuurojen kohtaamiseen.

2.2. Säännöllinen kokoava toiminta

Säännöllinen, kokoava toiminta tapahtui vuonna 2025 piirin alueella väljästi rovastikuntarajoja mukaillen. Säännöllistä toimintaa olivat:

1) Jumalanpalvelukset: Vuonna 2025 piirin alueella toteutettiin 26 (v. 2024: 26) viittoma-/kaksikielistä ehtoollisjumalanpalvelusta.

2) Seurakuntien kerhot ja ryhmät: Säännöllisiä viittomakielisiä ryhmiä toimi Kajaanissa, Oulussa ja Rovaniemellä. Harvemmin kokoontui ryhmä Kalajoen rovastikunnassa, mutta vuonna 2025 sinne lisättiin yksi tapaamisia seurakuntalaisten pyynnöstä. Säännöllinen ryhmätoiminta on tärkeä osa viittomakielistä seurakuntatyötä ja tarjoaa merkittävän mahdollisuuden tavata toisia viittomakielisiä. Useimpien ryhmien toiminta tukeutuu vahvasti tiettyyn, paikalliseen seurakunnan työntekijään, mikä tekee toiminnasta myös helposti haavoittuvaista. Tämän vuoksi, ja myös viittomakielisen seurakunnan kielellisen identiteetin vuoksi, on tärkeää, että kuurojen pappia tukee ryhmiä osallistumalla niihin ja tuottamalla niihin sisältöä. Ryhmätilanteita on ollut yhteensä 27 ja osallistujia niissä yhteensä 308. Lisäksi viittomakielisen työn pappi osallistui kuurosokeiden aluetapahtumiin 5 kertaa (yhteistyössä Suomen kuurosokeat ry:n kanssa) ja niissä osallistujia 57 (tulkit ja avustajat mukaan lukien)

3) Kahdenkeskiset tapaamiset, kirkolliset toimitukset sekä vierailut muissa kuin seurakuntien toteuttamissa viittomakielisissä ryhmissä: Vuonna 2025 viittomakielisen työn pappi kohtasi seurakuntalaisia kahden kesken laitoksissa, kodeissa (laitos- ja kotikäyntejä yht. 30, (v. 2024 27), akuutteja kohtaamisia ja yhteydenottoja oli 67 (v. 2024: 68), puhelimitse, sähköpostitse sekä sosiaalisessa mediassa. Henkilökohtaisissa tapaamisissa pääpaino on sielunhoidossa. Kotiehtoollisia oli yht. 11 (v. 2024 7).

Kahdenkeskisten tapaamisten lisäksi viittomakielen pappi vieraili ja piti hartauksia alueen viittomakielisten kokoontumisissa sekä huolehti kirkollisista toimituksista

viittomakielellä.

2.3. Tapahtumat, leirit ja retket

Koko piirin alueella toteutettiin retkiä ja leirejä. Leirejä ja leiripäiviä oli vuodenaikana 6 (6) ja retkiä 6 (4). Yksi retki tehtiin Helsinkiin Kuurojen lähetyksen vuosijuhlaan. Lisäksi Oulun piirin viittomakielisen työn pappi oli vetovastuussa kuurosokeiden hengellisestä leiristä leirikeskus Loistossa Oulussa. Leiri toteutettiin syksyllä 2025 yhteistyössä Suomen kuurosokeiden ja Oulun diakoniatyöntekijän kanssa.

3. Viestintä ja tiedotus

Viittomakielisen työn viestinnän lähtökohta ja tavoite on saavutettavuus. Työtä toteutettiin erikanavien kautta. Viittomakielisen työn papilla on käytössä Instagram sekä Facebookissa (viittomakielisen työn pappi sivu ja Viittova seurakunta-ryhmä). Facebookissa, Instagramissa ja WhatsAppissa on työkäytössä oleva profiili tiedottamista ja yhteydenottoja varten.

Sosiaalisen median ohella viestintää toteutettiin edelleen monipuolisesti Hiljainen seurakunta – lehdessä seurakuntien lehdissä, teksti-tv:ssä, sähköpostitse, puhelimitse, postitettuin mainoksin ja tiedottein sekä henkilökohtaisin yhteydenotoin.

4. Toiminta verkostoissa

Viittomakielinen yhteisö on verkosto, jossa jatkuva yhteistyö eri toimijoiden välillä on välttämätöntä. Aktiivisinta yhteydenpito on seurakuntien sekä yhdistysten ja järjestöjen (Oulun viittomakieliset ry, Kuurojen liitto, Suomen Kuurosokeat, Kuuloliitto, kuurojen palvelusäätiö) työntekijöiden kanssa. Järjestöjen ja seurakuntien työntekijöiden kanssa yhteistyötä tehtiin kokoavaan toimintaan ja kotikäynteihin liittyen sekä valmisteltiin tammikuussa 2026 Oulussa pidettäviä viittomakielisen työn verkostopäiviä. Lisäksi käsiteltiin yhdessä edunvalvonnallisia teemoja. Viittomakielisen työn pappi oli kutsuvieraana vuonna 2025 kuurojen liitto järjestämässä 120-vuotis juhlassa Oulussa.

Toinen tärkeä yhteistyökumppani ovat laitosten (erityisesti Kuurojen palvelusäätiön omistaman Runolan palvelukeskuksen) työntekijät, kuulovammaisten kuntoutusohjaajat ja yksiköiden ohjaajat. Runolassa pidettiin säännöllisesti messuja (9) sekä kuurosokeiden ja viittomakielisten kerhoja. Lisäksi Runolassa oli runsaasti henkilökohtaisia kuurosokeiden ja viittomakielisten tapaamisia.

Kolmas yhteistyötaho ovat tulkkausalan yritykset ja tulkit. Yhteistyön laajuus vaihtelee tilanteittain ennakkomateriaalien lähettämisestä tulkkaustilanteiden ja -paikkojen yhteiseen suunnitteluun, virsikäännösten kehittämiseen ja tapahtumien sisällölliseen toteutukseen. Tulkit ovat toiminnassa mukana kuurosokeiden henkilökohtaisen tulkkauksen (taktiilitulkkaus, rajoittunut näkökenttä) vuoksi.

Kaikkaa yhteistyötä ohjaa se, että koska viittomakielinen yhteisö on tiivis, on viittomakielisentyön pappi aina myös yhteistyökumppaneidensa pappi. Suuri merkitys on myös viittomakielisen työn pappien keskinäisellä verkostolla, jossa työtä on mahdollista yhdessä jakaa. Vuonna 2025 kirkkohallituksessa otettiin käyttöön viittomakielisen työn linjaukset vuoteen 2030. Linjausten tavoitteita pyrittiin huomioimaan myös Oulun alueella tehtävässä työssä.

5. Muu toiminta

Vuoden 2025 viittomakielisen työn pappi järjesti viittomakieli tutuksi- kurssin Oulun hiippakunnassa seurakunnan työntekijöille. Vuoden aikana kuurojen pappi osallistui viittomakielisen työn verkostopäiville Porvooseen. Viittomakielisen työn pappien kokouksia oli vuoden aikana 5, joista 3 lähikokousta. Lisäksi viittomakielisen työn papit tekivät opintomatkan Tukholmaan tutustuen Ruotsin kirkon viittomakieliseen työhön ja Ruotsissa tehtävään raamatunkäännöstyöhön. Kuurojenpappien ja -diakonien etäpalavereja oli 6. Kielenopiskeluun liittyen Oulun alueen viittomakielisen työn pappi osallistui kirkontyöntekijöille tarkoitetulle viittomakielienkurssille Turussa, viittomakielisen kuoron harjoituksiin sekä etänä järjestettyihin virsityöpajoihin (4) ja kuurosokeiden kohtaamiseen liittyviin koulutuksiin (2) sekä sai yksityisopetusta viittomakieliestä (10h).

6. Talous

Viittomakielinen työ toteutui sille määritellyn budjetin (13 580 €) puitteissa.

7. Viittomakielisen työn tilastot

Alla olevassa taulukossa (7.1.) näkyy toiminta, johon Oulun piirin viittomakielisen työn pappi osallistui toimintavuonna. Tilastot eivät sisällä diakoniatyöntekijöiden kotikäyntejä eivätkä kaikkea viittomakielisille järjestettävää kokoavaa toimintaa.

7.1 Toimintatilastot 2025 (2024)

Tilaisuus	Määrä	Osallistujamäärä	Lisätietoja
Jumalanpalvelukset	26 (26)	695 (675)	
Tapahtumat ja tilaisuudet, joissa järjestäjänä tai suorittajana	11 (11)	228 (236)	
Retki, leiri tai ryhmä	35 (37)	548 (595)	
Koti- ja laitospöytä	26 (27)	80 (82)	
Kohtaaminen	67 (68)	109 (112)	
Kirkollinen toimitus	3 (2)	59 (68)	2 siunaus, 1 konf
Yksityisriippikoulu	1 (0)	-	
Matkapäiviä	50 (47)	-	

7.2 Viestintä 2025 (v. 2024)

Media	Profiilit/sisällöt	Julkaisut	katselukerrat
Hiljainen seurakunta -lehti			
	artikkelit kuvineen	6(4)	
	kirjoitus	3(1)	
Youtube			
	"viittova seurakunta"	1 (3)	89 (175)
Facebook "viittomakielisen työn pappi Riikka Honkavaara"			
	seuraajat	817 (670)	
	julkaisut	127 (119)	
	videot	6 (5)	2700 (1350)
	videotiedotteet	4 (3)	1700 (980)
"viittova seurakunta"-	ryhmän seuraajat	1808(1665)	
"Oulun hiippakunta"		5(1)	
Instagram "viittovapappiriikka"			
	seuraajat	427 (375)	
	julkaisut	116 (101)	
	videot	6 (4)	2500(900)

Ohessa kaksi kuvaa toiminnasta vuodelta 2025. Ensimmäisessä kuvassa näkyy kohtaamisen merkitys viittomakielisten ja kuurosokeiden parissa. Toinen kuva tiivistää monipuolista jumalanpalveluselämää kirkoissa, leireillä ja laitoksissa

Oulun hiippakunta / tilinpäätös 2025 / toiminta ja palkat

	Toteuma 2024	TA 2025	Toteuma 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	63 701,64	39 500,00	149 228,57	-109 728,57	377,8
Maksutuotot	30 821,43	16 000,00	62 726,06	-46 726,06	392,0
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	21 903,26	15 000,00	18 257,14	-3 257,14	121,7
Tuet ja avustukset	3 952,20	4 500,00	9 457,20	-4 957,20	210,2
Muut toimintatuotot	6 604,75	4 000,00	35 558,17	-31 558,17	889,0
Sisäiset tuotot	420,00		23 230,00	-23 230,00	
Toimintakulut	-1 670 932,91	-1 713 200,00	-1 814 776,49	101 576,49	105,9
Henkilöstökulut	-1 235 438,26	-1 340 900,00	-1 271 547,54	-69 352,46	94,8
Palkat ja palkkiot	-963 884,11	-1 036 661,00	-982 473,52	-54 187,48	94,8
Henkilösivukulut	-273 987,88	-304 239,00	-293 705,85	-10 533,15	96,5
Henkilökulujen oikaisuerät	2 433,73		4 631,83	-4 631,83	
Palvelujen ostot	-381 007,10	-343 000,00	-472 452,36	129 452,36	137,7
Palvelun ostot - sisäiset	-10 942,20		-3 682,00	3 682,00	
Vuokrakulut	-1 162,03		-1 172,71	1 172,71	
Aineet ja tarvikkeet	-29 920,62	-27 800,00	-24 817,38	-2 982,62	89,3
Ostot tilikauden aikana	-29 920,62	-27 800,00	-24 817,38	-2 982,62	89,3
Annetut avustukset	-11 500,00		-39 878,68	39 878,68	
Muut toimintakulut	-962,70	-1 500,00	-1 225,82	-274,18	81,7
TOIMINTAKATE	-1 607 231,27	-1 673 700,00	-1 665 547,92	-8 152,08	99,5
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00		-66,92	66,92	
Korkokulut	0,00		-66,92	66,92	
VUOSIKATE	-1 607 231,27	-1 673 700,00	-1 665 614,84	-8 085,16	99,5
TILIKAUDEN TULOS	-1 607 231,27	-1 673 700,00	-1 665 614,84	-8 085,16	99,5

Oulun hiippakunta / tilinpäätös 2025 / toimitilat

	Toteuma 2024	TA 2025	Toteuma 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	279,00		182,70	-182,70	
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat			0,00	0,00	
Muut toimintatuotot	279,00		182,70	-182,70	
Toimintakulut	-112 782,08	-121 200,00	-102 580,43	-18 619,57	84,6
Palvelujen ostot	-71 568,37	-82 200,00	-64 536,48	-17 663,52	78,5
Vuokrakulut		-1 500,00		-1 500,00	
Aineet ja tarvikkeet	-32 303,27	-37 500,00	-33 578,23	-3 921,77	89,5
Ostot tilikauden aikana	-32 303,27	-37 500,00	-33 578,23	-3 921,77	89,5
Muut toimintakulut	-8 910,44		-4 465,72	4 465,72	
TOIMINTAKATE	-112 503,08	-121 200,00	-102 397,73	-18 802,27	84,5
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00				
Korkokulut	0,00				
VUOSIKATE	-112 503,08	-121 200,00	-102 397,73	-18 802,27	84,5
TILIKAUDEN TULOS	-112 503,08	-121 200,00	-102 397,73	-18 802,27	84,5

1. Johdanto

Oulun hiippakunnan ja sen seurakuntien tehtävänä on kutsua ihmisiä Jumalan yhteyteen sekä rohkaista välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta. Pelastavan evankeliumin julistus, osallisuus, yhteisvastuu, heikoimpien puolesta puhuminen, sielunhoito, tasa-arvosta ja ihmisarvosta huolehtiminen sekä luomakunnan eheyden vaaliminen kuuluvat yhteen. Oulun hiippakunnan tehtävänä on tukea ja edistää kirkon tehtävän toteutumista hiippakunnassa ja sen seurakunnissa.

Oulun hiippakunnan Uskon, toivon ja rakkauden asialla pohjoisessa -strategialla halutaan innostaa seurakuntia uudenlaisen työotteen kokeiluun ja käyttöönottamiseen. Strategiassa muistutetaan marginaaleissa tehtävän työn merkityksestä, kuinka seurakunnallinen työ tulisi aina aloittaa kaikkein vähimmäistä ja siitä, kuinka seurakuntien tulee olla valmiita muuttamaan totuttuja toimintamallejaan ja rakenteitaan.

Oulun hiippakuntaan kuuluivat seuraavat 60 seurakuntaa: Alavieska, Enontekiö, Haapajärvi, Haapavesi, Hailuoto, Halsua, Haukipudas, Ii, Inari, Kalajoki, Kannus, Karjasilta, Kaustinen ja Ullava, Kemi, Kemijärvi, Keminmaa, Kempele, Kiiminki, Kittilä, Kokkolan suomalainen, Kolari, Kuusamo, Kälviä, Kärämäki, Liminka, Lohtaja, Lumijoki, Muhos, Muonio, Nivala, Oulainen, Oulujoki, Oulun tuomiokirkko, Oulunsalo, Pelkosenniemi, Pello, Perho, Posio, Pudasjärvi, Pyhäjoki, Pyhäjärvi, Raahe, Ranua, Reisjärvi, Rovaniemi, Salla, Sievi, Siikalatva, Simo, Sodankylä, Taivalkoski, Tervola, Toholampi, Tornio, Tuira, Tyrnävä, Utsjoki, Veteli, Ylitornio ja Ylivieska.

Hiippakuntavaltuuston puheenjohtajana toimi Jukka Paananen, varapuheenjohtajana Marita Kaakinen. Jäseniä olivat Juha Alanko, Jiska Gröhn, Arja Heikkinen, Suvi Helanen, Jukka Jaakkola, Marita Kaakinen, Hannu Kallunki, Marjo Kemppainen, Tarja Koutonen, Ritva Lampela, Eeva Pouke, Mika Ebeling, Jukka Joensuu, Reetta Mourujärvi, Erja Oikarinen, Katariina Pitkänen, Ari Savuoja, ja Marja-Leena Tahkola. Hiippakuntavaltuuston saamelaisedustaja on Aslak Pekkala. Hiippakuntavaltuusto kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa. Hiippakuntavaltuustossa ei tehty aloitteita.

Tuomiokapitulin istunnoissa puheenjohtajana toimi piispa Jukka Keskitalo ja varapuheenjohtaja tuomiorovasti Satu Saarinen. Jäseninä olivat lakimiesasessori Mari Aalto, hiippakuntadekaani Juha Rauhala, pappisasessori Mirva Ahola, pappisasessori Ilkka Mäkinen ja maallikkojäsen Jukka Jaakkola. Hiippakuntavaltuuston puheenjohtaja Jukka Paanasella oli kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus. Sihteerinä toimi hiippakuntapastori Päivi Liiti (6.5. saakka) ja vs. hiippakuntapastori Sari Timonen (12.5. alkaen). Tuomiokapituli kokoontui vuoden aikana yhteensä 13 kertaa ja käsitteli 550 asiaa.

Tuomiokapitulin henkilötöyvuosien määrä vuonna 2025 oli 13,1 (2024: 13,5 ja 2023: 13,4 htv).

2. Keskeiset tapahtumat vuonna 2025

Vuonna 2025 hiippakunta järjesti monipuolisesti tapahtumia ja koulutuksia, tuotti materiaaleja, tuki seurakuntien työntekijöitä ja vahvisti yhteistyöverkostoja. Hiippakuntapäivät kokosivat yhteen yli 600 työntekijää, luottamushenkilöä ja vapaaehtoista vahvistamaan yhteistä työtä ja hengellistä elämää.

Vuoden koulutus- ja tukitoimista voidaan nostaa esiin esimerkiksi hiippakunnan luottamushenkilöille ja puheenjohtajistolle järjestetyt verkkokoulutukset, uusien kirkkoherrojen mentorointi ja Turvallisempi tila –koulutukset, jotka jatkuvat myös vuonna 2026.

Piispantarkastukset toteutettiin vuoden aikana Nivalan, Kempeleen, Limingan, Sallan ja Taivalkosken seurakunnissa.

Hyvinvointialueiden järjestäytyminen ja toimintakäytännöt ovat tuoneet haasteita seurakuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyöhön. Yhteistyötä on kuitenkin vahvistettu nimeämällä seurakuntien edustajia alueiden eri toimikuntiin, ylläpitämällä säännöllisiä yhteyksiä hyvinvointialueiden toimijoihin sekä mm. suunnittelemalla yhdessä psykososiaalisen tuen järjestämistä.

Oulun hiippakunta on osallistunut valmius- ja paikallispuolustusharjoituksiin sekä alueelliseen valmius- ja turvallisuusfoorumiin. Kirkolle on hyväksytty uusi valmiussuunnitelma, ja seurakuntien tulee päivittää omansa.

Seurakuntarakenneselvitystä tehtiin kuudessa hiippakunnan seurakunnassa kuluneena vuonna. Vuoden 2025 alusta lähtien seurakuntia on 60, Utajärven seurakunnan ja Vaalan seurakunnan liittyttyä Muhoksen seurakuntaan.

Lokakuussa järjestettiin kaksipäiväiset jumalanpalvelus- ja kirkkomusiikkipäivät Karjasillan kirkossa, joiden teemana oli kirkolliset toimitukset. Keväällä 2026 järjestettäviin Oulun hiippakunnan kanttorienpäivien suunnittelu käynnistyi syksyllä 2025. Kaiken kaikkiaan hiippakunnan musiikkityössä on voitu vastata kentältä tulleisiin koulutustarpeisiin hiippakunta- ja rovastikuntatasolla.

Diakoniatyöntekijöiden lähitukea vahvistettiin mm. jatkamalla yksintyöskentelevien Teams-tapaamisia ja ylläpitämällä säännöllistä yhteydenpitoa diakoniatyöntekijöihin laajasti eri kanavissa. Lähituen kokonaisuus tarjosi tärkeää arjen tukea, lisäsi vertaistukea ja vahvisti yhteyttä hiippakunnan ja työntekijöiden välillä. Vuoden koulutusten ja tapahtumien joukosta mainita esimerkiksi *Kuka kuuntelee köyhää* -päivä Torniossa, jossa asiantuntijat ja kokemusasiantuntijat keskustelivat köyhyyden kysymyksistä noin 40 osallistujan kanssa.

Kasvatustyön painopisteinä vuonna 2025 olivat turvan ja luottamuksen vahvistaminen, työyhteisöjen turvallisuuden kehittäminen sekä leirityön hyvinvointijohtamisen mallin rakentaminen. Mentorointia ja nuorten vaikuttajaryhmiä vahvistettiin koulutuksilla, materiaalien tuottamisella ja hiippakuntaleirin valmistelulla, ja Kuusamo palkittiin vuoden parhaana vaikuttajaryhmänä. Työhyvinvointia tuettiin vertaiskeskusteluilla, konsultaatiolla ja laajalla leirityön hyvinvointijohtamisen kyselytutkimuksella, jonka

pohjalta laadittiin rovestikuntakohtaisia suunnitelmia. Lisäksi hiippakunta osallistui Walk in therapy -hankkeeseen, vahvasti koulutusyhteistyötä ja valmisteli hyvinvointijohtamiseen liittyviä tutkimuksia.

Hiippakunnan lähetysjuhlat järjestettiin elokuussa Kittilässä. Juhlat kokosivat yhteen laajan osallistujajoukon, myös niitä, joille lähetystyö ei ole entuudestaan tuttua, ja toimivat samalla tärkeänä koko hiippakunnan työntekijöitä yhdistävänä tapahtumana. Vuoden loppuun mennessä valmistui Viisi vinkkiä lähetystyöhön -verkkosivusto. Sivustolle koottiin viisi konkreettista ja helposti sovellettavaa vinkkiä 15 eri kohderyhmälle siitä, miten lähetystyö ja kansainvälinen vastuu voidaan tuoda arkeen luontevasti ja innostavasti.

Vuonna 2025 Oulun hiippakunnassa myönnettiin Kirkon ympäristödiplomi 21 seurakunnalle, ja kahden seurakunnan hakemukset etenivät Kirkkohallitukseen. Auditoinneista yksitoista koski uusia seurakuntia, ja vuodelle 2026 auditointia odottaa kolme seurakuntaa sekä tuomiokapituli. Samalla monissa seurakunnissa käynnistyivät ympäristökatselmukset, ohjelmien laadinta ja vanhojen diplomien uusiminen. Hiilineutraali kirkko 2030-tavoitetta tukee talotekniikan asiantuntijan työ, ja Kirkkohallituksen Jari Poutiainen on tarjonnut hiippakunnalle tukea osallistumalla ympäristöpäiviin Rovaniemellä ja Ylivieskassa.

Oulun hiippakunnalla on vahvat ekumeeniset ja kansainväliset suhteet. Syyskuussa hiippakunta järjesti Pohjoiskalotin kirkollisen yhteistyöverkoston kokouksen, jonka teemana olivat ympäristökysymykset. Kokouksessa julkaistiin myös pohjoismaisten hiippakuntien yhteinen julkilausuma *“Luomakunnan valitus täytyy ottaa todesta”*. Lokakuussa piispa Keskitalo edusti seurueineen Suomen evankelis-luterilaista kirkkoa Sant’Egidio-yhteisön *Daring Peace* -rauhankonferenssissa Roomassa. Tapahtuma kokosi yhteen uskonnollisia johtajia, poliitikkoja, kulttuurivaikuttajia ja tuhansia osallistujia. Konferenssi korosti dialogia, sovintoa ja rohkeaa sitoutumista rauhan edistämiseen.

Yhteistyö Rikosseuraamuslaitoksen kanssa on jatkunut hyvin. Rise perusti uuden vankilapapin viran Vaalan vankilaan, jossa pappi aloittaa 1.2.2026. Piispa ja hiippakuntadekaani osallistuivat Vaalan vankilan vihkimiseen, ja vankilan hengellinen tila vihitään kappelikäyttöön keväällä 2026. Hiippakuntadekaani osallistui Oulun vankilan vihkimiseen ja Oulun vankilan hengellinen tila tullaan vihkimään kappeliksi vuoden 2026 aikana. Yhteydenpidossa Risen kanssa on käsitelty myös vankiladiakonin tehtävänkuvan uudistamista ja seurakuntayhteyksien vahvistamista erityisesti yhdyskuntapalvelun kehittämisen näkökulmasta.

Kirkon saamelaistyyölle vuosi 2025 oli merkittävä ja osin käännteentekevä. *Sämmiliih kirhoost – Sä’mmla ceerkvest – Sápmelaččat girkus – Saamelaiset kirkossa* -hanke toteutui tavoitteidensa mukaisesti, ja suositusten toimenpiteiden toimeenpano on käynnistynyt hyvin. Hankkeen päätösmessu toimitettiin Turun tuomiokirkossa 8.5.2025. Messussa arkkipiispa Tapio Luoma esitti koko Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja kaikkien piispojen puolesta anteeksipyynnön saamen kansalle. Kirkolliskokous päätti marraskuussa 2025 sisällyttää vuoden 2026 talousarvioon 25 000 euroa kirkon

työntekijöiden saamen kielten ja kulttuurin opintoihin. Tämän avulla voidaan tulevaisuudessa turvata saamen kielten taitoisten työntekijöiden saatavuus ja varmistaa saamelaisille palvelu omilla äidinkielillään.

Viittomakielisen suunnitellut tapahtumat, leirit ja retket toteutuivat, mukaan lukien matka Kuurojen lähetyksen vuosijuhlaan Helsinkiin. Vuoden aikana otettiin käyttöön uusi kirkkohallituksen linjaus, jonka mukaisesti työn painopisteitä alettiin toteuttaa ja virkanimike muutettiin viittomakielisen työn papiksi. Piirin toiminnan ytimessä olivat 26 jumalanpalvelusta sekä säännöllisesti kokoontuvat ryhmät, ja toimintaa laajennettiin myös Kalajoen rovastikuntaan. Syksyllä järjestetty viittomakielen alkeiskurssi ja uusien yhteyshenkilöiden perehdytys vahvistivat seurakuntien kielitaitoa ja valmiuksia tukea viittomakielistä työtä.

3. Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnalle asetetut tavoitteet saavutettiin pääosin suunnitelmien mukaan. Hiippakunnan strategian mukaisesti onnistuttiin eri työaloilla ja tapahtumissa muistuttamaan marginaaleista lähtevän työn merkityksestä.

Hiippakunta tuki strategisen työskentelyn, työn ohjauksen ja yhteistyön kehittämistä järjestämällä koulutustilanteita eri ammattiryhmille, luottamushenkilöille ja vapaaehtoisille niin lähi- kuin verkko-koulutuksena. Työyhteisökonsultaatioita tehtiin useissa seurakunnissa, seurakuntarakenneselvitystä tehtiin kuudessa seurakunnassa, seurakuntien luottamushenkilöille järjestettiin koulutustilanteita ja hyvinvointialueiden toimijoihin rakennettiin toimivat suhteet. Hiippakunta toimi erityisen aktiivisesti seurakuntien kanssa seurakuntarakenneselvitysten aloittamiseksi.

Uusien kirkkoherrojen mentorointi jatkuu ja Oulun hiippakunta toteuttaa yhdessä Kirkon koulutuskeskuksen, Lapuan hiippakunnan kanssa Johtajana kirkossa -koulutuksen Oulussa. Myös muita johtajuuteen ja työyhteisön toimivuuteen liittyviä koulutuksia järjestettiin. Näin tuettiin seurakuntien johtajuutta ja työhyvinvointia.

Hiippakunta järjesti Hiippakuntapäivät 2025 ja Oulun hiippakunnan lähetyshuhtat onnistuneesti. Työntekijöiden hengellisyyttä tuettiin myös järjestämällä Hengellinen matkakumppanuus ja työhyvinvointi -koulutusrettiitti yhteistyössä Hiljaisuuden ystävät ry:n kanssa sekä Työyhteisön hengellinen hyvinvointi -koulutuksia. Oulun hiippakunta tuki Kirkon keskusrahaston määrärahan puitteissa vähävaraisten seurakuntien koulutustoimintaa ja epäsäännöllisessä työsuhteessa olevia hiippakunnan seurakuntien työntekijöitä, mahdollistaen koulutuksiin osallistumisen.

Painopisteet	Tavoitteet vuodelle 2025	Mittarit / arviointikriteerit
--------------	--------------------------	-------------------------------

Oulun hiippakunnan tuomiokapituli haluaa vuonna 2025 erityisesti vahvistaa seurakuntien kykyä reagoida toimintaympäristön muutoksiin, lisätä seurakuntien kykyä työhyvinvoinnin ja johtamisen kehittämiseksi sekä tukea seurakunnan työntekijöitä hengellisen elämän hoitamisessa. Nämä tavoitteet nousevat Oulun hiippakunnan strategiasta.	1. Tuemme strategisen työskentelyn, työn ohjauksen ja yhteistyön kehittämistä seurakunnissa - Tuemme seurakuntia muutostilanteissa ja verkostoitumisessa, sekä etsimme yhdessä seurakuntien kanssa rakenneratkaisuja, toimimme aktiivisesti rakenneselvitysten aloittamiseksi. - Vahvistamme yhteistyötä hyvinvointialueiden kanssa tukemalla seurakuntia niin että sen työntekijät löytävät yhteistyöhenkilöt hyvinvointialueiden organisaatioissa ja psykososiaalisen tuesta tulee sujuvampaa. - Järjestämme koulutustilanteita rovastikunnissa ja seurakunnissa. Pidämme esillä Oulun hiippakunnan strategiaa. Toteutamme Siunauksen signaalit -työskentelyjä seurakunnissa. - Järjestämme hiippakuntavaltuuston-, neuvottelukuntien jäsenille ja tuomiokapitulin henkilöstölle yhteisen tulevaisuuspäivän.	- Itsearviointi / Toteutunut 73 - Palautekyselyt koulutuksiin ja tapahtumiin osallistuneille. / Toteutunut - Osallistujamäärien seuranta. / Toteutunut - Piispantarkastuksessa annettujen kehittämistehtävien toteutuminen. / Osittain toteutunut - Kyselyt seurakuntien konsultointeihin liittyen. / Osittain toteutunut
	2. Toimimme työhyvinvoinnin lisäämiseksi ja johtajuuden vahvistamiseksi - Järjestämme koulutuksia johtajuuteen ja työyhteisön toimivuuteen liittyen: ajankohtaisikkunat ja teemapäivät.	Itsearviointi / Toteutunut Palautekyselyt koulutuksiin ja tapahtumiin osallistuneille. / Toteutunut Osallistujamäärien seuranta. / Toteutunut

	-Vahvistamme hiippakunnan organisaatiokonsulttien osaamista: konsulttien jatkokoulutus yhteistyössä Kirkon koulutuskeskuksen kanssa. -Järjestämme esihenkilöille sovinto- ja sovittelukoulutuksen. -Järjestämme yhteistyössä Kirkon koulutuskeskuksen kanssa Johtajana kirkossa –koulutuksen (20 op) Oulussa.	Kyselyt seurakuntien konsultointeihin liittyen. / Osittain toteutunut
	3. Tuemme hengellisen elämän hoitamista -Tuemme taloudellisesti pienten ja vähävaraisten seurakuntien työntekijöiden mahdollisuuksia osallistua retriitti- ja pyhiinvaellustoimintaan järjestämällä Hengellinen matkakumppanuus ja työhyvinvointi retriitin yhteistyössä Hiljaisuuden ystävät ry:n kanssa. -Järjestämme hiippakuntapäivät 2025. -Järjestämme Oulun hiippakunnan lähetysjuhlat.	Itsearviointi / Toteutunut Tapahtumien ja osallistujamäärien seuranta / Toteutunut Palautekyselyt koulutuksiin ja tapahtumiin osallistuneille. / Toteutunut

Vaikuttavuuden arviointi
<i>Mitä vaikutuksia tavoitteiden toteutumisesta seuraa kirkolle ja seurakuntalaisille, yhteiskunnan eri toimijoille ja ihmisten hyvinvoinnille? Millä mittareilla näitä tavoiteltuja vaikutuksia voitaisiin seurata?</i> Seurakuntien kyky hahmottaa muutoksia toimintaympäristössä kehittyy ja kyky reagoida muutoksiin paranee. Seurakunnan itseymmärrys omasta tehtävästään selkiytyy, vaihtoehtoisille työtavoille ja rakenteelle syntyy tilaa. Esihenkilöiden johtaminen ja työyhteisöjen hyvinvointi kehittyvät. Vaikka taloudelliset

edellytykset heikkenevät on seurakunnallinen toiminta mahdollista koko hiippakunnan alueella. Seurakuntien rooli hyvinvointialueilla selkiytyy. Seurakuntien työntekijöiden hengellinen elämä vahvistuu.

Mittarit: työhyvinvointikyselyt, kehityskeskustelut, yhteistyöverkostojen määrä ja laatu.

Osaamisen kehittäminen

Mitä osaamista tarvitaan tavoitteiden toteuttamiseksi ja vaikutusten aikaansaamiseksi?

Johtajuuden haasteisiin ja kysymyksiin perehtyminen ja kouluttautuminen. Työyhteisöjen hyvinvointia lähestytään strategisella otteella. Hiippakunnassa ja seurakunnissa perehdytään hyvinvointialueiden toimintaan.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Oulun hiippakunnan talousarvion kokonaiskehys oli 1.794.900 euroa, sisältäen kiinteistökuluihin varatun 121.200 euroa. Talousarvion toteuma toiminnan osalta oli 1.665.615 euroa (99,5 %), josta henkilöstökuluja oli 1.271.548 euroa (n. 70,1 % toimintakuluista). Toimitilojen osalta toteuma oli 102.398 euroa (84,5 %).

Tuomiokapitulilla on rahasto, josta voidaan tuomiokapitulin päätöksellä myöntää avustuksia kirkon ja hiippakunnan tehtäviä ja toimintoja edistäviin tarkoituksiin. Rahaston käytöstä päättää tuomiokapituli. Vuoden 2025 lopulla maksettiin rahastosta 10.000 euroa Kirkon keskusrahastolle rahaston velkaa. Rahaston tuotto on pysynyt vakaana.

14.02.2026

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

§ 3 Muut mahdolliset asiat

Esitys

Käsitellään muut mahdolliset asiat.

Jäsen Marjo Kemppainen toivoi, että tuomiokapituli lähettäisi valtuutetuille tietoa tulevista koulutuksista ja tapahtumista sähköpostitse.

Päätös

Todettiin, että jatkossa valtuutetuille lähetetään linkki Kirkon koulutuskalenteriin sen ilmestyessä sekä valtuutetuille välitetään linkki Ofelas-uutiskirjeen tilaamiseksi. Hiippakunnan ja STEP-koulutuskeskuksen yhdessä järjestämistä luottamushenkilökoulutuksista lähetetään suora tieto valtuutetuille sähköpostitse.

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

14.02.2026

§ 4 Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 14.40.

Kokouksen puolesta

Marita Kaakinen
puheenjohtaja

Sari Timonen
sihteeri

Pöytäkirjantarkastus

Kokouksen pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun ja tehtyjen päätösten mukaiseksi.

Jukka Joensuu
pöytäkirjantarkastaja

Antti Kaisto
pöytäkirjantarkastaja

Allekirjoitukset on tehty Domus-asianhallintajärjestelmään.